

Ο ΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Α΄.

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΑΝ

ΤΕΥΧΟΣ ΙΗ΄.

ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΕΩΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΗ 15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1880.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΡΩΣΣΟ-
ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ.

Υπό Δ. ΣΩΦΡΟΝΙΑΔΟΥ.

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ.
ΤΑ ΣΤΕΝΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ.

Τὸ ζήτημα τῶν στενῶν τοῦ Ἑλλησπόντου εἶ-
ναι ἐν τῶν ζητημάτων ἐκείνων ὧν τὴν διακανό-
νισιν πλέον ἢ ἅπαξ ἀπεπειράθη νὰ ἐπιφέρῃ ἡ
Εὐρώπη. Χωρὶς δὲ νὰ ἐννοῶμεν ὅπως ἐπιδείξω-
μεν τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ « Παραρτήματος τοῦ
Ρωσσοτουρκικοῦ πολέμου » ἱστορικὴν πολυμά-

θειαν, ἐλπίζομεν ὅτι μετ' οὐχὶ τυχαίου ἐνδια-
φέροντος θὰ ἀναγνώσωσιν οὗτοι ἱστορικός τινες
πληροφορίας περὶ τῶν περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου
τούτου ζητήματος μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῶν
εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων κατὰ διαφόρους ἐποχὰς
συναφθεισῶν συμβάσεων.

1 Ἐν πρώτοις κατὰ τὸ 1783 ἡ Ρωσσία συν-
ῆψε μετὰ τῆς Πύλης ἐμπορικὴν σύμβασιν ἐ-
πιτρέπουσαν εἰς τὰ ὑπὸ Ρωσσικὴν ἐμπορικὴν
σημαίαν πλοῖα τὴν διάβασιν τῶν στενῶν τοῦ
Ἑλλησπόντου. Ἐν τούτοις μετὰ παρέλευσιν ὀ-
λίγων ἐτῶν ἡ Ρωσσία ἤρξατο διατυποῦσα πα-
ράπονα ὡς ἐκ τῆς παραβιάσεως τῆς συνθήκης
ταύτης· πλοῖα μὲ ρωσσικὴν σημαίαν μετὰ
φορτίων σίτου προερχόμενα ἐκ τῆς Μαύρης

Θαλάσσης ζητήσαντα νά διέλθωσι διὰ τῶν στενῶν κατεσχέθησαν· τὰ φορτία αὐτῶν ἐπωλήθησαν· οἱ δὲ ἰδιοκτῆται αὐτῶν λίαν κακῶς ἀπεζημιώθησαν.

2 Ἡ συνθήκη τῆς Ἀδριανουπόλεως ἢ ὑπογραφεῖσα τὴν 14ην Σεπτεμβρίου τοῦ 1829 διακηρύττει ὅτι ἡ διάβασις τῶν στενῶν εἶναι ἐλευθέρη διὰ τὰ ρωσικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα ὡς καὶ διὰ τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα ἀπασῶν τῶν ἐν εἰρήνῃ διαγουσῶν μετὰ τῆς Πύλης εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων. Ἐν τῇ συνθήκῃ ταύτῃ ἡ Ρωσσία διακηρύττει ὅτι πᾶσαν παραβίαν τοῦ ὅρου τούτου ἐκ μέρους τῆς Πύλης θέλει θεωρήσει ὡς ἐχθροπραξίαν.

3 Ἡ συνθήκη τοῦ Οὐνκιάρ-Ἰσκελεσί ἢ ὑπογραφεῖσα τὴν 18ην Ἰουλίου 1833 ἀποκλείει τὴν διάβασιν τῶν στενῶν εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, ἐκτὸς τῶν τῆς Ρωσσίας. Ἡ Ἀγγλία ἔσπευσε τότε νὰ διαμαρτηρηθῇ κατὰ τοῦ ἄρθρου τούτου τῆς μνησθείσης συνθήκης.

4 Ἡ σύμβασις τοῦ Λονδίνου ἢ κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1840 μεταξὺ τῆς Ἀγγλίας, Ρωσσίας, Αὐστρίας, Πρωσσίας καὶ Τουρκίας πρὸς εἰρηνοποίησιν τῆς Ἀνατολῆς συναφθεῖσα διατηρεῖ τὸν ἀποκλεισμόν τῶν στενῶν διὰ τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῶν ξένων δυνάμεων, προβλέπει ὅμως τὴν ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν καθ' ἣν θέλει γίνεαι ἀνάγκη τῆς ὑπὸ τῶν στόλων τῶν συμμάχων δυνάμεων ὑπερασπίσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Τὴν 13 Ἰουλίου 1841 ὑπεγράφη νέα σύμβασις μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῶν αὐτῶν δυνάμεων ἀποκλείουσα μὲν τὴν διάβασιν τῶν στενῶν διὰ τὰ πολεμικὰ πλοῖα, πλὴν καθιεροῦσα ὅτι ἐπιτρέπεται αὕτη διὰ τὰς ὑπὸ πολεμικὴν σημαίαν ἀκταιωροῦς τῶν ἐν Κ]πόλει πρεσβειῶν ἀφοῦ αὐταὶ ἐκζητήσωσι παρὰ τῆς Πύλης καὶ ἐπιτύχωσι τὴν ἐκδοσιν εἰδικοῦ πρὸς τοῦτο φερμανίου.

5 Ἡ συνθήκη τῶν Παρισίων — 30 Μαρτίου 1856 — διακηρύττει τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς Μαύρης Θαλάσσης καὶ διατηρεῖ τὸν ἀποκλεισμόν διὰ τὰ ξένα πολεμικὰ πλοῖα.

6 Διακοίνωσις τοῦ πρίγκηπος Γορτσακὼφ ἀπευθυνθεῖσα τῇ Πύλῃ κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1870 ζητεῖ τὴν ἀκύρωσιν τοῦ περὶ ἐξουδετερώσεως τῆς Μαύρης Θαλάσσης ἄρθρου τῆς Παρισινῆς συνθήκης.

7 Ἡ συνθήκη τοῦ Λονδίνου — 13 Μαρτίου 1871 — ἀναγνωρίζει τὰ ἐπὶ τῆς Μαύρης Θαλάσσης δικαιώματα τῆς Ρωσσίας, πλὴν οὐδόλως μεταβάλλει τὰς περὶ στενῶν τῶν προηγουμένων συνθηκῶν διατάξεις.

Ἐπὶ τέλος ἐπέρχεται ἡ τοῦ Ἀγίου Στεφάνου συνθήκη.

« Τὰ στενὰ τοῦ Ἑλλησπόντου — λέγει τὸ 24ον ἄρθρον τῆς μνησθείσης συνθήκης — θέλουσι μένει ἀνοικτὰ τόσον ἐν καιρῷ εἰρήνης ὅσον καὶ ἐν καιρῷ πολέμου διὰ πάντα τὰ ἐμπορικὰ πλοῖα. Ἡ δὲ Πύλη δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ κηρύξῃ τὸν ἀποκλεισμόν τοῦ Εὐξείνου». Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπονοεῖ ὅτι τὰ πολεμικὰ πλοῖα ἀποκλείονται τῆς διαβάσεως τῶν στενῶν.

Καίτοι καὶ τῶν ρωσικῶν πολεμικῶν πλοίων ἀποκλειομένων οὕτω τῆς διόδου τῶν στενῶν τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐν τούτοις πολὺ ὀλίγον ἐκ τούτου δυσηρεστεῖτο ἡ Ρωσσία. Μὴ δὲν εἶχε πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς τοὺς λιμένας οὓς ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς παρεχώρει εἰς τὸ Μαυροβούνιον; μὴ δὲν εἶχε τὸν λιμένα τῆς Καβάλλας ἐν τῷ Αἰγαίῳ παρεχώρει τῇ Βουλγαρίᾳ; Ἐχουσα δὲ εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς τὰ πολύτιμα ταῦτα ἐν τῇ Μεσογείῳ καὶ τῷ Αἰγαίῳ ναυτικὰ ὄρμητήρια δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξαγάγῃ τὸν ἐν τῇ Βαλτικῇ εἰς ἀκινήσιαν καταδικασμένον στόλον τῆς καὶ φέρῃ αὐτὸν πλησιέστερον τοῦ προσφιλοῦς αὐτῆς καρποῦ, τῆς θελκτικῆς καὶ πάντοτε πλήρους δι' αὐτὴν θελήτρων Κωνσταντινουπόλεως ; . .

Ἡ ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ.

Ἡ συνθήκη τοῦ Ἀγίου Στεφάνου ἀντὶ νὰ καθησυχάσῃ καὶ εἰρηνοποιήσῃ τὴν Ἀνατολὴν ἐπέφερε τὸναντίον ἐν αὐτῇ γενικὴν ἀναστάτωσιν.

Ἐκ τῶν κατὰ τὸν λήξαντα πόλεμον συμμάχων τῆς Ρωσσίας μόνον τὸ Μαυροβούνιον ἔμε-

νεν ικανοποιημένον ἐκ τῶν εἰς αὐτὸ γενομένων εὐρυτάτων πράγματι παραχωρήσεων.

Ἡ Σερβία ἦτις τοσαύτας ἀπὸ τοῦ 1876 ὑπέστη θυσίας, ὑπέστη κατὰ τὴν τελευταίαν ὄρραν τοῦ ὀρισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς αὐτῆς οἰκτρὰς, οἰκτροτάτας μάλιστα ἀπαγοητεύσεις. Ἡ ἡγεμονία αὕτη ἠλπίζεν ὅτι θὰ τῇ παρεχώρουν ἅπασαν τὴν Παλαιὰν Σερβίαν· διὰ δὲ τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγίου Στεφάνου ἔβλεπεν ὅτι δὲν ἐλάμβανε παρά ἐλαχίστην μεθορίων ἐπέκτασιν. Δὲν τῇ παρεχώρουν οὔτε τὸ Περότ, οὔτε τὴν Βράνιαν, πόλεις ἅς διὰ τῶν ὀπλων κατέλαβε καὶ ἅς τὰ στρατεύματα αὐτῆς ἐξηκολούθουν κατέχοντα. Οἱ ἐν Ἀγίῳ Στεφάνῳ συνθηκολογήσαντες ρῶσσοι διπλωμάται οὔτε λέξιν ἠθέλησαν νὰ ἀκούσωσι περὶ παραχωρήσεως εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Πρεστίνας, Πρεσρένης καὶ τοῦ Νόβι-Παζάρ, πόλεις ἅς ἡ Σερβία ἐθεώρει ὡς σερβικὰς καὶ μόνην εἰς αὐτὴν ἀνηκούσας. Ὁ ἡγεμὼν Μιλάνος καὶ οἱ ὑπουργοὶ αὐτοῦ ἠσθάνθησαν δικαίαν ἀγανάκτησιν ἐπὶ τῇ ἀσυγγνώστῳ ταύτῃ παραγνωρίσει τῆς ἀνδρείας ἣν ἐπεδείξατο ὁ σερβικὸς στρατὸς, καὶ τῆς ἀφοσιώσεως ἣν δὲν ἐπαύσατο τρέφουσα πρὸς τὸν σλαβικὸν ἀγῶνα ἡ ἡγεμονία. Ἡ σερβικὴ κυβέρνησις διενήργησε τὴν παρά τῶν κατοίκων τοῦ Πιρότ καὶ τῆς Βράνιας ὑπογραφὴν ἀναφορῶν ἐκζητούντων τὴν εἰς τὴν Σερβίαν προσάρτησιν τῶν δύο τούτων σερβικῶν πόλεων· ἐνῶ συνάμα οἱ παρά ταῖς ξέναις αὐλαῖς ἀντιπρόσωποι τοῦ ἡγεμόνος Μιλάνου ἐνετάλησαν ὅπως δηλώσωσιν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς κυβερνήσεις ὅτι τὰ σερβικὰ στρατεύματα δὲν θὰ ἐξεκένουν τὰς δύο ταύτας πόλεις, ἅς κατὰ τὸν πόλεμον κατέλαβον, εἰμὴ διὰ τῆς βίας.

*
* *

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν Ρουμανίαν εἶδομεν ἐν προηγουμένῳ κεφαλαίῳ φέροντι τὸν τίτλον « Ἡ πρὸς τὴν Ρουμανίαν συμπεριφορὰ τῆς ρωσικῆς διπλωματίας » ὅπόσον ζωηρὸν ἐρεθισμὸν προσεκάλεσαν παρά τῷ ρουμανικῷ λαῷ αἱ περὶ ἀνταλλαγῆς τῆς Βασσαραβίας ἀντὶ τῆς Δοβρούτσης προτάσεις τῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως· ὁ ἐρεθισμὸς δὲ οὗτος ἀφίκετο εἰς τὸ μὴ περαιτέρω ὅποτε ἐγνώσθη ὅτι τὴν ἀνταλλαγὴν ταύτην ἔ-

μελλε νὰ καθορίσῃ ἡ ρωσικὴ διπλωματία ἐν τῇ συνθήκῃ τοῦ Ἀγίου Στεφάνου χωρὶς νὰ λάβῃ καὶ τὸν κόπον νὰ ἐκζητήσῃ προηγουμένως τὴν πρὸς τοῦτο συγκατάθεσιν τῆς ρουμανικῆς κυβερνήσεως. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν δὲ ζωηρὰς ἀγανακτήσεως ὁ ἡγεμὼν Κάρολος καὶ οἱ ὑπουργοὶ αὐτοῦ ἀπηύθυνον πρὶν ἔτι γνωσθῆ τὸ κείμενον τῆς συνθήκης τοῦ Ἀγίου Στεφάνου πρὸς τὰς εὐρωπαϊκὰς δυνάμεις σπουδαιοτάτην διακοίνωσιν, δι' ἧς διεμαρτύροντο μετὰ μεγίστης τόλμης κατὰ τῆς καταπατήσεως τῶν δικαιωμάτων τῆς ἡγεμονίας αὐτῶν. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο, ὅπερ μεγίστην τότε παρά τῷ πολιτικῷ κόσμῳ ἐνεποίησεν αἴσθησιν, καίτοι λίαν μακρὸν, ἀποφασίζομεν ὅμως ὅπως παραθέσωμεν ὀλόκληρον τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν, καθότι φρονοῦμεν ὅτι ἡ παράλειψις αὐτοῦ ἠθέληεν εἶσθαι σπουδαία διὰ τὸ « Παράρτημα τῆς Ἱστορίας τοῦ Ρωσοτουρκικοῦ πολέμου » ἔλλειψις.

Διαμαρτύρησις τῆς Ρουμανίας πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ ἀνακτοβούλια.

« Πλείτται διπλωματικαὶ ἐνέργειαι ἐπίσημον φέρουσαι χαρακτῆρα ἀπεκάλυψαν τῇ ρουμανικῇ κυβερνήσει τὸ σχέδιον τῆς αὐτοκρατορικῆς ρωσικῆς κυβερνήσεως τοῦ καταλαβεῖν καὶ προσαρτήσῃται ἐκ νέου εἰς τὸ κράτος αὐτῆς τὰ διχμερίσματα ἅτινα καλοῦνται « Ρουμανικὴ Βασσαραβία », καὶ παράσχη ὡς ἀντιστάθμησιν τῆς προσαρτήσεως ταύτης τὴν ἐπαρχίαν τῆς Δοβρούτσης τῇ Ρουμανίᾳ.

« Τὸ Ἀνακτοβούλιον τοῦ Βουκουρεστίου, πιστὸς διερμηνεὺς τῶν ὁμοθύμων τοῦ ρουμανικοῦ ἔθνους αἰσθημάτων, θεωρεῖ καθήκον αὐτοῦ ὅπως διαμαρτυρηθῆ ἐντόνως κατὰ τῆς ἀνταλλαγῆς ταύτης. Ἡ διὰ τῆς Παρισινῆς συνθήκης προσάρτησις τῆς Βασσαραβίας εἰς τὴν ἡγεμονίαν τῆς Μοδαβίας ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ικανοποίησιν διττοῦ εὐρωπαϊκοῦ συμφέροντος. 1ον Ἴνα ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐλευθεροπλοίαν ποταμοῦ ἀποτελοῦντος τὴν κυριωτέραν ἐμπορικὴν ἀρτηρίαν τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης διὰ τῆς ἀναθέσεως τῶν στομίων τοῦ Δουνάβειος ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν κράτους δευτερευούσης σπουδαιότητος καὶ οὔτινος γνω-

στή ἦτον ἡ πρὸς τὰς προθέσεις τῶν Μ. Δυνάμεων διαρκῆς εὐλάβεια, καὶ 2ον Διὰ τῆς ἀποδόσεως μέρος τῆς ἐπαρχίας ἣτις ἄλλοτε ἀνήκεν αὐτῇ παράσχη τῇ ρουμανικῇ ἡγεμονίᾳ τὰ μέσα ὅπως ἐκπληρώσῃ—συμφώνως τῶν τοπογραφικῶν ἀπαιτήσεων καὶ τῶν οἰκονομικῶν ἀναγκῶν — τὴν ἀποστολὴν ἣν ἀνέλαβε τῇ συγκαταθέσει καὶ πρὸς τὸ συμφέρον συμπάσης τῆς Εὐρώπης.

« Ἡ εὐτυχὴς μεταβολὴ ἣτις ἐπῆλθεν ἔκτοτε ἐν τῇ ὑπάρξει τῆς ἡγεμονίας καὶ ἡ διαρκῆς ἐν τῷ ἐμπορίῳ τοῦ Δουνάβεως ἐπιτελουμένη ἀπὸ τοῦ 1856 πρόοδος κατέδειξαν τὸ τελεσφόρον τῶν περὶ ἀποδόσεως ἡμῖν τῆς χώρας ταύτης εὐρωπαϊκῶν διατάξεων.

« Αἱ ἐπόμεναι λεπτομέρειαι θὰ καταστήσωσιν ἴσως εὐκρινεστέρως τὰς ἀνωτέρω διαβεβαιώσεις μας:

« Ἡ ἱστορία καταδείκνυσιν ὅτι ἡ ἐμπορικὴ ἐνεργητικότης τῶν παροχθειῶν τοῦ Δουνάβεως λαῶν χαλαροῦται ἢ ἀναπτύσσεται κατ' ἄμεσον ἀναλογίαν τῆς ἀυξήσεως ἢ ἐλαττώσεως τῆς ἀπέσου τῶν λαῶν τούτων μετὰ τοῦ ποταμοῦ συναπαφῆς των.

« Αἱ συνθήκαι τοῦ 1812 καὶ 1829 παρέδωκαν τῇ Ρωσσίᾳ κατὰ πρῶτον τὸ ἐντεῦθεν τοῦ Προῦθου μολδαβικὸν ἔδαφος καὶ εἶτα ὀλόκληρον τὸ Δέλτα τοῦ Δουνάβεως. Εἶναι ἀληθές ὅτι εἰδικαὶ διατάξεις καθώριζον ὑπὲρ τῶν παροχθειῶν κρατῶν τὴν ἐλευθεροπλοίαν τοῦ ποταμοῦ, ἡ δὲ ἐξουδετέρωσις τῶν γειτνιαζόντων τοῖς στομίοις ὄχθων θὰ προήρχετο ἐκ τινῶν ἀπαγορεύσεων ὑπαγορευομένων ὑπ' αὐτῶν τῶν συνθηκῶν. Ἐν τούτοις ἡ ἐπὶ τοῦ κάτω Δουνάβεως ἐμπορικὴ κίνησις ἤρξατο ἔκτοτε ἡμέρα τῇ ἡμέρα ἀποναρκουμένη. Ἡ δὲ λυπηρὰ αὕτη κατάστασις διήρκεσε μέχρι τοῦ 1856, ὅποτε πάλιν ἐπανελάβε τὴν προτέραν αὐτῆς ἀνηρότητα.

« Ἡ ἐπιστομένη ἐξέτασις τῆς ὑπὸ τῆς σμικρύνσεως ἢ ἐπεκτάσεως τοῦ ἐδάφους τῶν ἡγεμονιῶν ἐξασκηθείσης ἐπιδράσεως οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἀλλ' ἐπίσης καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως συναλλαγῶν, καταδείκνυσιν αἰφνηδίαν ὀπισθοδρόμησιν καὶ ἐξαιρετικὴν ζωη-

ρότητα, ἑκατέρα τούτων προερχομένη ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ κυριάρχου τῆς ἀριστερᾶς τοῦ Δουνάβεως ὄχθης. Οὕτως ἡ Μολδαβία ὑπέστη οἰκτρὰν πράγματι κατάπτωσιν συνεπεία τῆς κατὰ τὸ 1812 ἀπωλείας τῆς Βασσαραβίας, ἐνῶ ἡ Βλαχία ἀπεκομίσατο ἐκ τῆς κατὰ τὸ 1830 ἐπανακτίσεως τῆς Βραίλας, τοῦ Γιωργέβου καὶ τοῦ Τούρνου λίαν πολύτιμα πλεονεκτήματα.

« Ἡ τακτικὴ καὶ ἀνευ κωλυμάτων κατοχὴ τῆς ἀριστερᾶς τοῦ Δουνάβεως ὄχθης — ἀπὸ τῶν Σιδιρῶν Πυλῶν μέχρι τοῦ στομίου αὐτοῦ—ἔσχε πάντοτε διὰ τὴν Ρουμανίαν, ὡς μαθηματικὸν πόρισμα ἀδιαφιλονικήτου ἀκριβείας, τὸ ἀποτέλεσμα ταχείας προόδου τοῦ ἐμπορίου, τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς γεωργίας αὐτῆς. Ὅποτε δὲ τὸναντίον ἀφαιρεῖτο παρ' αὐτῶν ἢ ἐπὶ τῶν παροχθειῶν τούτων χωρῶν κυριαρχία, αἱ Ἠνωμένοι Ἠγεμονίαι ἔσχον πάντοτε μεγίστας διαταράξεις αἰτινες ἀπέβησαν πάντοτε ὀλέθριαι τόσον διὰ τὰ ἴδια αὐτῶν ὅσον καὶ διὰ τὰ κοινὰ τῆς Εὐρώπης συμφέροντα.

« Οὕτως αἱ ρουμανικαὶ κυβερνήσεις, εὐεργετούμεναι ἢ θύματα τῶν ἐπιτελεσθεισῶν μεταβολῶν, κατέδειξαν πάντοτε ζωηροτάτην πρὸς τὰς δυνάμεις εὐγνωμοσύνην ὅποτε ἐξησφάλιζον αὐταὶ τὴν εὐημερίαν τῆς χώρας αὐτῶν ἠθάνοντο δὲ τὸναντίον λίαν ὀδυνηρὰν προσβολὴν, ὅποτε ἐβλεπον οἰκτρῶς κατακερματιζομένην χώραν ἧς τὸ νόμιμον τῆς ὑπὸ τῆς Ρουμανίας κατοχῆς ἐφεδράζεται τόσον ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ δικαίου.

« Οὕτω τὸ Πρωτόκολλον τῆς 6 Ἰανουαρίου τοῦ 1857 ὅπερ ἀφῆρει παρὰ τῆς Ρουμανίας τὸ Δέλτα τοῦ Δουνάβεως ὅπως προσαρτήσῃ αὐτὸ εἰς τὸ Ὄθωμανικὸν Κράτος, προὐκάλεσε δικαιοτάτα παρὰ τοῖς Ρουμῶνις παράπονα.

« Τὸ Πρωτόκολλον τοῦτο ἐβλαπτε καιρίως τὰ ἐπιτόπια τῶν ἡγεμονιῶν συμφέροντα· περιπλέον δὲ ἐκμηδένιζε τὰ σωτήρια ἀποτελέσματα τῆς λογικῆς ἀρχῆς: τοῦ ἐξασφαλῖσαι τὴν οὐδετερότητα τοῦ Κάτω Δουνάβεως, ἀναθέτον ταῖς ἠνωμέναις ἡγεμονίαις τὴν περιφρουρήσιν τοῦ στομίου τούτου τοῦ ποταμοῦ.

« Ἐκτοτε μέχρι σήμερον ἡ Ρουμανία κατὰ

διαφόρους εποχάς επανέλαθε τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀξιώσεις τῆς· ἡ δὲ ἀντίστασις ἐν ἧ προσέκοψε πάντοτε ἐν τῇ ἱκανοποιήσει αὐτῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν τῶν κυριωτέρων αἰτίων τῶν προκαλεσάντων τὰ τελευταῖα μεταξύ τῆς ρουμανικῆς ἡγεμονίας καὶ τῆς Τουρκίας συμβάντα.

« Ἡ Ρωσσία, εἰς ἣν ἡ Βλαχία ὀφείλει τὴν ἀπαλλαγὴν αὐτῆς ἀπὸ τῶν τουρκικῶν φρουρίων

τῆς ἀριστερᾶς ὄχθης, ἠδυνήθη, νὰ κρίνη ἀπὸ τῆς συνθήκης τοῦ Ἄκερμαν ὅποιοι ἦσαν διὰ τὰς ἡγεμονίας οἱ ὅροι τῆς ὑπάρξεως καὶ ἀναπτύξεως αὐτῶν ὡς καὶ ὀπόσῃν σπουδαιότητα συνεπάγεται δι' αὐτὰς ἡ ἐλευθέρη κατοχὴ τῶν ὀχθῶν τοῦ Δουνάβεως.

« Αἱ συνθήκαι τοῦ Ἄκερμαν, τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τῶν Παρισίων ἐβελτίωσαν ἐν μέρει τὴν κατάστασιν τῶν ἡγεμονιῶν. Οὕτως ἡ Ρου-

ΤΑ ΣΤΕΝΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΥ

μανία ἐπιτελέσασα προόδους τινὰς διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς φιλοπονίας καὶ τῆς πρὸς αὐτὴν γενναιοτήτος τῆς Εὐρώπης, ἀποδίδει μεγίστην σπουδαιότητα εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἐνεστώτων αὐτῆς μεθορίων, ἅτινα θὰ καθίσταντο πλήρη καὶ φυσικώτερα διὰ τῆς εἰς αὐτὴν ἀποδόσεως τοῦ Δέλτα τοῦ Δουνάβεως.

« Ἡ ὑπὸ τῆς Ρωσσίας προτεινομένη ἀνταλλαγὴ τῆς Δόβρουτσας ἀντὶ τῆς Βασσαραβίας, ἔ-

σται ἀπεριγράπτως διὰ τὴν Ρουμανίαν ἐπιβλαβής.

ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΣ.

Ἐλλήσποντος ἢ Δαρδανέλλια πόλις τῆς ἀρχαίας Δαρδανίας, κειμένη ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὄχθης τοῦ ὁμωνύμου πορθμοῦ, τουρκιστὶ καλουμένη Τσανάκ-Καλεσί, ἕνεκα τῆς

κυριωτέρας βιομηχανίας και εξαγωγῆς τοῦ τόπου τῶν ἐκεῖσε κατασκευαζομένων πηλίνων ἀγγείων. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ὑπολογίζονται εἰς 6—7000 διαφόρων ἐθνικοτήτων. Ἐκκλησίαν Ἑλληνικὴν ἔχει μίαν, τὴν τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου. Ἐκκλησιαστικῶς ἢ τε πόλις καὶ ἡ ἐπαρχία ὑπάγονται εἰς τὸν μητροπολίτην Κυζίκου. Σχολεῖα ἔχει δύο, ἑλληνικὸν καὶ ἀλληλοδιδασκτικόν. Τὸ κλίμα ὑπάρχει νοσῶδες, ἕνεκα τοῦ παραρρέοντος ποταμίσκου, τοῦ ὁποῦ λυμνάζουσι τὰ ὕδατα κωλυόμενα διὰ τὴν χρῆσιν τῆς πηλοπλαστικῆς. Ἐκ τῶν πλησίον χωρίων τὰ σημαντικώτερα εἰσι τὸ Νεοχώριον, Ρέγκιοι καὶ ἄλλα ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς. Ἀπέναντι δὲ τῶν Δαρδανελλίων πρὸς τὸ ΒΔ ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς παραλίας ὑπάρχει ἡ κωμόπολις Μάδατος, ἄλλοτε ἀκμάζουσα διὰ τὰ ἐκπαιδευτικὰ αὐτῆς καταστήματα καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν κατοίκων αὐτῆς.

Τὸ στενὸν τοῦ Ἑλλησπόντου ἐνοῖ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος μετὰ τῆς Προποντίδος. Τὸ μῆκος αὐτοῦ εἶναι περίπου 58 χιλ. τὸ δὲ μεγαλειότερον πλάτος 6—7 φιλ. 2 δὲ χιλ. πλάτος ὑπάρχει, ὅπερ καὶ στενότερον, ἐπὶ τῶν θέσεων ἐφ' ὧν ἔκειντο τὸ πάλαι ἡ Σηστός καὶ ἡ Ἀβυδος, καὶ περίπου 1700 μ. ἐν τῷ ἐλαχίστῳ πλάτει, μεταξὺ τῶν φρουρίων τοῦ Κιλίτ-Βαχάρ καὶ Σουλτανιέ Καλεσί, ἅπερ ἄλλως καλοῦνται φρούρια τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας.

Γ. Η.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΗΛΙΟΥ.

Υψούμενοι κατὰ διάνοιαν ἐπὶ τῶν ὑπερώων τῆς κτίσεως καθορῶμεν τὸ στερέωμα. Ἡ ἐκτενὴς τροχιά τῆς γῆς ἀναπτύσσεται ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν ἐν τῇ ἀθύσσω. Ὁ ἥλιος ἀνεπαρκῆς πρὸς φωτισμὸν τοῦ ἀχανοῦς κενοῦ, μόλις ἐπιχέει φωτεινὸν τι διάγραμμα ἐπὶ τοῦ ζοφεροῦ χάους, ἐνθα πλήθεισιν ἀστέρες εἰς ἀλληλενδέτους νόμους ὑπεῖκοντες.

Ἄλλ' ἡ δρασις διαπερᾶ τὴν σωρείαν ταύτην τῶν ἀπειραρίθμων φαινωῶν σωμάτων, τὴν ἐπὶ τοῦ στερεώματος τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα περιορίζουσιν ὁ δὲ νεὺς, ἐπόμενος τοῖς νόμοις τῆς βαρύτητος, ἀπτεται καὶ τῶν ἐλαχίστων λευκωμάτων ἐν τοῖς ἐγκάτοις τῶν οὐρανῶν, ἅπερ συνεργεῖα τῶν ὀφθαλμῶν, ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀνθρώπινον αἴσθησιν.

Διὰ τῶν μέσων τούτων ὁ βνητὸς παρατηρεῖ, ἐξετάζει καὶ ὑπολογίζει, καὶ ὀδηγὸν ἔχων τὴν ἐξ ἀναλογίας ἐπαγωγὴν, ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τῆς ἀνθρώπινου σοφίας, καὶ πορίζεται νόμους ἐπὶ τῶν ὄρατων, εἰκασίας ἐπὶ τῶν ἀοράτων.

Οὔτω διανοούμενοι συμπεραίνομεν ὅτι οἱ ἀστέρες, καίτοι διάφοροι ὡς πρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀποστάσεις καὶ μετὰ τοῦ ἡλίου σχέσεις αὐτῶν, ὑπάρχουσιν ὁμοφυεῖς. Ἐπίσης συνάγομεν ὅτι οἱ ἀστέρες οὗτοι εἰσι πολυαριθμότεροι τῶν ὄρατων, κατὰ τὸ ἡλιακὸν ἡμῶν σύστημα.

Ἐκ τῶν προλεγομένων τούτων ἀφικνούμεθα εἰς ζήτημα λίαν σπουδαῖον παρὰ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον.

Τοῦτο δ' ἔστι περὶ πιθανῆς ἀνακαλύψεως ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΗΛΙΟΥ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ ἐκ Δορπάτ τῆς Λιβωνίας καθηγητοῦ Μάεδλερ, βασιζομένας ἐπὶ τῆς συγκρίσεως τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν διευθύνσεων τῶν ἀστέρων, κατὰ διαφόρους τοῦ στερεώματος θέσεις, ὡς πρὸς τὰς πεπερασμένας παραλλάξεις καὶ τὴν θεωρίαν τῆς παγκοσμίου ἔλξεως καὶ ὤσεως.

Ὁ καθηγητῆς Μάεδλερ εἰκάζει ὅτι αἱ πλειάδες εἰσὶν ὁ κεντρικὸς ἀστερισμὸς τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Γαλαξίου καὶ ἀπάντων τῶν φαινωῶν σωμάτων. ἀνεξαρτήτως δὲ τῶν ἀπωτάτων ἀστέρων τῶν ἀποτελούντων τὰς ἀμυδράς ἐκεῖνας ομάδας ἀστίνας καλοῦμεν λευκώματα ἢ γαλακτώματα. Ἐπὶ δὲ τοῦ κεντρικοῦ τούτου ἀστερισμοῦ βασιζόμενος, θεωρεῖ κέντρον βαρύτητος τὴν Ἀλκυόνην, κατέχουσαν ὡς ἐγγιστα τὴν θέσιν ταύτην, καὶ ἐπομένως ὡς ἐπιδεκτικὴν τοῦ ὀνόματος ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ.

Βάσιν λαβὼν ὁ Μάεδλερ τὰς παραλλάξεις τοῦ Κύκνου, ἐξετίμησε κατὰ προσέγγισιν τὴν ἀπόστασιν τοῦ ἄνω κεντρικοῦ σώματος ἀπὸ τοῦ πλανητικοῦ, ἢ ἡλιακοῦ συστήματος, καὶ συνάγει ἐξ ἐπαγωγῆς, ὅτι ἡ Ἀλκυὼν ἀπέχει ἀφ' ἡμῶν 34 ἑκατομμυριακῆς ὅσον ἡ γῆ ἀπέχει τοῦ ἡλίου· ὅτι τὸ φῶς τοῦ κεντρικοῦ ἡλίου δαπανᾷ ὑπὲρ τοὺς πέντε αἰῶνας μέχρις ὅτου ἀφίχθῃ πρὸς ἡμᾶς· ὅτι ὁ ὄγκος τοῦ Κεντρικοῦ Ἡλιακοῦ Συστήματος ἰσοδυναμεῖ πρὸς 117 ἑκατομμυριακῆς τὸν ὄγκον

τοῦ ἡμετέρου ἡλιακοῦ συστήματος, καὶ ὅτι ὁ κεντρικὸς ἥλιος δαπανᾷ περίπου 18 ἑκατομμύρια ἑνιαυτῶν ὅπως διατρέξῃ τὴν ἀπέραντον αὐτοῦ τροχίαν, καίτοι ἔχων ταχύτητα ὀκτὼ γεωγραφικῶν μιλλίων κατὰ δευτερόλεπτον.

Ἐν γένει δὲ συμπεραίνει ὁ Μάεδλερ, σχετικῶς ὡς πρὸς τὸ σύστημα τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν ἀπωτάτων λευκωμάτων τὰ ἐξῆς:

α.) Ὅτι τὸ κέντρον τοῦ στερεώματος ἐμφανίζεται διὰ πολυάστρου τινὸς ὁμάδος, περιεχούσης μέγαν ἀριθμὸν οὐρανίων ἀτόμων, καὶ ὅτι ἡ ὁμάς αὕτη ἐστὶν ὁ ἀστερισμὸς ὁ καλούμενος Πλειάδες.

β.) Ὅτι κύκλῳ τοῦ κέντρου τούτου ὑπάρχει ζώνη τις, ἐνδεστέρα τῶν Πλειάδων κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀστέρων.

γ.) Ὅτι περίξ τῆς ζώνης ταύτης ἐκτείνεται εὐρεΐα, πολυάστρος καὶ κυκλικὴ στρωμνὴ.

δ.) Ὅτι ἡ στρωμνὴ αὕτη περιβάλλεται ὑπὸ ἐτέρας ζώνης ἑλασσον-πολυάστρου.

ε.) Ὅτι καὶ ἡ ζώνη αὕτη περικυκλοῦται ὑπὸ ἀστερόεντος χώρου, ὑφισταμένου ὡς εἶκε, παρομοίας ἀλλοιώσεις.

στ.) Ὅτι τὰ δύο ἀπώτατα δακτύλια τὰ ἀποτελοῦντα τὰ ἑπακρα τοῦ Γαλαξίου, καὶ τὰ ὡς ἐκ τοῦ ἀπείρου τῆς ἀποστάσεως συγγεόμενα ἀλλήλοις, κατὰ τὴν ἡμετέραν ὄρασιν, εἰσὶ τὰ περιορίζοντα τὸ σύμπαν τοῦ συστήματος τοῦ Κεντρικοῦ Ἡλίου.

Τοιαῦται τινες εἰσὶν αἱ δοξασῖαι τοῦ Μάεδλερ, καὶ αἱ πλεῖσταί τούτων βασιζονται ἐπὶ λογικῶν ἐνδείξεων· ἀλλ' οἱ ὑπολογισμοὶ αὐτοῦ, καίτοι στηριζόμενοι ἐπὶ τοῦ περὶ βαρύτητος νόμου τοῦ Νεύτωνος, καὶ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τοῦ Ἐρσχελ, περὶ τοῦ αὐτομάτου τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων εἰς οὐδὲν ἄλλο τείνουσιν, εἰμὴ εἰς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης ὅτι τὸ σύμπαν κινεῖται περίξ κέντρου τινὸς ἀπωτάτου καὶ ἀοράτου ἡμῖν. Ἡ δὲ Ἀλκυόνη, οὐχὶ βέβαια ὡς κεντρικὸς ἥλιος, καθ' ἃ διίσχυρίζεται ὁ Μάεδλερ, ἀλλὰ μόλις πιθανολογεῖται ὡς ἀποτελοῦσα τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων τοῦ ἀπεράντου ἄξονος, τοῦ διερχομένου διὰ τοῦ γενικοῦ, μοναδικοῦ καὶ παντυδυνάμου κέντρου τοῦ παντός, ἐνθεν πᾶσα ζωὴ, πᾶσα κίνησις, πᾶς φυσικὸς νόμος ἀπορρέει.

Εἶθε ὁ τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ποιήσας Θεὸς κατευθύνει τὰ διαθήματα ἡμῶν εἰς ἐπίγνωσιν ἰσχυρῶν μέσων, ὅπως κατίδωμεν ἐν τοῖς ἀοράτοις καὶ κρίνομεν ἐκ τῶν ὀρατῶν.

A. Π.

Ο ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΛΠΕΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ

Ὁ ἀπὸ Βιέννης εἰς Τεργέστην σιδηρόδρομος, πλὴν τῆς ἐμπορικῆς καὶ πολιτικῆς αὐτοῦ σπουδαιότητος, ὡς συνδέων τὰς ἐπαρχίας τῆς Μεσογείου Αὐστρίας πρὸς τὰς ἀκτὰς τοῦ Ἀδριατικοῦ Πελάγους καὶ παρέχων μεγάλας εὐκολίας τοῖς ὁδοιποροῦσιν ἀπὸ τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν Ἀνατολήν, θεωρεῖται, καὶ πρεπόντως ὡς ἐν τῶν θαυμάτων τῆς μηχανικῆς διὰ τὰς ἐν τῇ κατασκευῇ αὐτοῦ ἀναφανείσας ἀνυπερβλήτους δυσκολίας.

Αἱ Νορικαὶ Ἀλπεις, αἵτινες ἐκτείνονται διὰ μέσου τῆς Αὐστριακῆς χώρας καίπερ κατώτεραί τῷ ὕψος τῶν ἄλλων Ἀλπεων, παρέχουσι τρομερὰ κωλύματα πρὸς κατασκευὴν σιδηροδρόμου. Ἡ διατρύπησις ὑψηλῶν ὄρεων, ἡ γεφύρωσις κοιλάδων, ἡ σύνδεσις λόφων πολὺ ἀλλήλων ἀπεχόντων, ὥστε νὰ εὐρίσκηται ἡ ὁδὸς ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ, πάντα ταῦτα ἐφαίνετο ὅτι καθίστων τὸ σχέδιον ἀκατόρθωτον, μωρὸν δὲ μᾶλλον τὸ νὰ φαντασθῇ τις αὐτὸ κατάρθωτόν.

Καὶ ὅτι μὲν ἄλλοθεν ἢ διὰ τῶν Ἀλπεων εὐκολώτερον ἠδύνατο νὰ κατασκευασθῇ ἡ ὁδὸς, εἶναι βέβαιον· ἡ μόνη δὲ διεύθυνσις ἦν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἦτον ἡ διὰ τῆς Οὐγγαρίας. Ἀλλὰ τούτου γινομένου, ἡ Οὐγγαρία ἤθελεν ἐκ τούτου μεγάλως ὠφελεῖται, ὅπερ δὲν συνέφερε τῇ Αὐστριακῇ πολιτικῇ· ἔπειτα ἡ Οὐγγαρία καθ' ὄν χρόνον (1838) ἐσχεδιάσθη ἡ ὁδὸς εἶχεν ἀνεξαρτησίαν τινα, ὑφ' ἑαυτῆς διοικουμένη. Ἡ δ' Αὐστρία προὔτιμα νὰ ὑπερβῇ τὰς μᾶλλον ἀνηκούστους δυσκολίας παρὰ νὰ μετάσχη ἡ Οὐγγαρία τῶν ἐκ τῆς σιδηροδρομίας ὠφελιμάτων.

Ἡ γραμμὴ κατασκευάσθη διὰ μετοχῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Βαρώνου Σίνα. Ἡ πρὸς κατασκευὴν ἄδεια ἐδόθη τῷ 1838, ἡ δὲ ὁδὸς περιήλθεν εἰς τὴν κυριότητα τῆς Κυβερνήσεως τῷ 1853.

Ἡ ὁδὸς διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη, τὸ πρῶτον ἐκτείνεται ἀπὸ Βιέννης μέχρι Γλογνίτζης, τὸ δεύτερον ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης μέχρι Μουρζουσχλάγης, διερχομένης τῆς ὁδοῦ διὰ τοῦ Σεμερίγγου ὄντος 3,425 πόδ. ὑπεράνω τοῦ ἐπιπέδου τοῦ Ἀδριατικοῦ πελάγους, τὸ τρίτον ἀπὸ Μουρζουσχλάγης μέχρι Λαϊβάχης, καὶ τὸ τέταρτον ἀπὸ Λαϊβάχης μέχρι Τεργέστης.

Δύναται δέ τις νὰ συλλάβῃ ἰδέαν περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ ἔργου ὡς ἐνὸς τῶν θαυμάτων τοῦ κόσμου ἂν ἀναφέρωμεν ὅτι ἀπὸ Γλογνίτζης μέχρι Μουρζουσχλάγης, τῆς ἀποστάσεως οὗσης περὶπου 26 μιλίων, 15 ὁπαὶ καὶ 16 γέφυραι ἐδέησε νὰ κατασκευασθῶσιν. Ἡ διὰ τοῦ ὄρους Σεμερίγγου διερχομένη ὑπόγειος ὁδὸς ἔχει μῆκος 1600 ὑάρδων.

Ἡ ὁδὸς τὸ πλεῖστον διέρχεται πλησίον τοῦ χείλους φοβερῶν κρημνῶν καὶ εἰς τὰ ἐπικινδυνώδεστερα μέρη ἐτέθησαν ἰκανῶς ἰσχυραὶ κιγκλίδες καὶ τοῖχοι ἐκτίσθησαν κατὰ μῆκος τῆς γραμμῆς πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων κινδύνων, ὅταν ἡ ἀμαξὰ ἐκκλίνῃ τῆς γραμμῆς.

Διερχόμενος δέ τις τὰς τεραστίους γεφυρωτάς ἐκείνας ὁδοὺς δὲν δύναται νὰ φαντασθῇ τὸ μέγεθος αὐτῶν, οὐδ' εἰσερχόμενος εἰς τὸ σκότος ὅπῃς τινος συλλογίζεται ὅποια κατεβλήθησαν πρὸς διατροπὴν αὐτῆς· ἐξερχόμενος δὲ τῆς ὀπῆς καὶ βλέπων τὴν πέριξ χώραν ἀπὸ τοσοῦτου ὕψους περιβαλλομένην ὑπὸ ὀρέων αἰσθάνεται ἡδονὴν ἣν δὲν εὐρίσκει διατρέχων ἄλλους σιδηροδρόμους.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΛΕΓΚΩΜΑ.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΣΚΡΗΒ.

Σπάνια εἰσὶ τῶντι τὰ ἄτομα ἐκεῖνα, ἅτινα ἐκλήθησαν ὅπως ἀντιπροσωπεύσωσι τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν ἀγχινοίαν ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης. Ἡ φύσις μετὰ μεγίστης φειδοῦς φαίνεται παράγουσα αὐτὰ, ὡς τὰ καλλιχρωμα καὶ χρυσάπτερα ἐκεῖνα πτηνὰ, ὧν ἡ γενεὰ διακρίνεται ἐκ τοῦ ὀλιγαριθμοῦ τῶν ἀτόμων. Ὁ ἀνὴρ, οὗτινος τὴν εἰκόνα παραθέτομεν, ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν ταύτην,

ἀποτελῶν οὐ σμικρὰν ἐξαιρέσιν μεταξὺ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας.

Ὁ Εὐγένιος Σκρήβ ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τὴν 24 Δεκεμβρίου 1791, ἐκ πατρὸς ἐμπόρου ἀρκετὰ εὐκαταστάτου. Νέος ἔτι εἰσήχθη εἰς τὸ Λύκειον τῆς Ἀγίας Βερβάρας, ὅπου ἔσχε συμμαθητὰς καὶ φίλους τῆς παιδικῆς του ἡλικίας τοὺς ἀδελφούς Δελαβίν, Καζιμῆρον καὶ Γερμανόν. Αἱ σπουδαὶ αὐτοῦ ὑπῆρξαν ἀρκετὰ ἐπιτυχεῖς καὶ ὠφέλιμοι, καὶ λίαν ἐνωρίς ἤρχησε νὰ ἐγκύπτη εἰς τὰς φιλολογικὰς ἐργασίας, καὶ νὰ καταγίνηται εἰς σύνθεσιν διαφόρων μικτῶν δραμάτων, ἐκ τοῦ εἶδους ἐκείνου, ἅτινα οἱ Γάλλοι ἀποκαλοῦσι Vaudeville, καὶ τῶν ὁποίων ἀκολούθως ἀπέβη ὁ ἀναμορφωτής.

Αἱ πρῶται τοῦ Σκρήβ ἀπόπειραι δὲν ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὰς προσδοκίας του, καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου, αὐτοῦ ποιήματος Οἱ Δερβίσσαι μέχρι τοῦ Ἡ ἄρκτος καὶ ὁ Πασσᾶς, μιᾶς ἐκ τῶν πλέον εὐφυῶν γελωτοποιῶν, ἅτινα πάντα συνέθεσε τῇ συνεργασίᾳ διαφόρων φίλων του καὶ ἔπαιζον ἀνωνύμως πάντοτε, οὐδὲν σχεδὸν ἔτυχε πλήρους ἐπιδοκιμασίας.

Ἡ φήμη τοῦ κ. Σκρήβ ἤρξατο μετὰ τοῦ νεοδμήτου θεάτρου τοῦ Δραματικοῦ Γυμνασίου, ὅπερ ὑπῆρξεν ἰδίως ἡ κοινήστρα του. Ἐκεῖ παρέστησεν ὡς πρῶτον δοκίμιον ἐν τῶν κωμικωτέρων ποιημάτων του, πλήρες εὐτραπείας καὶ γονιμότητος πνεύματος, τὸν Νέον Πορσονιάκ, ἣτις καὶ ἐχρησίμευσεν ὡς εἰκὼν τῶν νέων ἡθῶν, καὶ τῆς ὁποίας τὴν λεπτότητα καὶ τὴν εὐπρεπῆ ἐλευθερίαν οὐδεὶς Συγγραφεὺς ὑπερέβη. Ἐλαττώματά τινα μιγνύονται ἀναμφιβόλως εἰς τὴν πρώτην ταύτην ἐπιτήδευσίν του. Συχνάκις εἶνε ἀφελής· οἱ χαρακτῆρες αὐτοῦ, ἐκ τοῦ προχείρου ἐπινοηθέντες, εἰσὶ φυσικοὶ μὲν ἀλλ' ἐπιπολαίως ἐξεικονισμένοι, τὰ δὲ ποιήματά του εἰσὶ μᾶλλον σκιαγραφίαι ἢ ἄλλο τι· βλέπει τις ὅτι χεῖρ ἐπιτηδεῖα παίζει μεταξὺ τῶν δυσκολιῶν καὶ τὰς ὑποτάσσει. Ἐχει ἀγχινοίαν εἰς τὰς περιγραφὰς, ἀλλὰ δεῖται ἀλληλουχίας διαρκοῦς· βαθεῖα δὲ ἔννοιαι οὐδαμῶς διακρίνεται ἐν τοῖς ἔργοις του.

Βραδύτερον ὁ Κ. Σκρήβ ἔγραψε μὲ πλειοτέραν ἐπιτυχίαν, καὶ ἡ δραματικὴ αὐτοῦ διάθεσις βαθμηδὸν ἐπέφερεν ἀποτελέσματα ἰσχυρότερα· ἔκτοτε δὲ σχεδὸν καθημερινῶς ἐχειροκροτεῖτο ἀνὰ ἓν προῖόν τῆς εὐφυΐας του. Ἡ φιλοκαλία, ἡ γονιμότης τοῦ πνεύματος, ἡ διάταξις καὶ ἡ διάνοια εἰσὶ τὰ κυριώτερα προτερήματα τοῦ Συγγραφέως, δι' ὧν ἐπὶ τριακονταετίαν ὑπῆρέτησε τὴν λυρικὴν σκηνήν.

Πρέπει νὰ εἰπῶμεν περὶ τοῦ κ. Σκρήβ ὅτι δὲν ὑπῆρξε μόνον ἐπιτήδειος κωμωδὸς καὶ δεινός

ποιητής, ἀλλὰ ἀνὴρ ἀγχίνους, καὶ ὅτι κατώ-
θωστε νὰ ἐπιτύχη εἰς τὰ γράμματα ὅ,τι ἄλλοι
ματαίως πολλάκις ἐπεζήτησαν καὶ σπανίως ἐ-
πέτυγον τὸν πλοῦτον μετὰ τῆς δημοτικότητος.
Ἐνῶ δὲ τὸ κοινὸν ἐχειροκρότει μὲ ἀνένδοτον ἐν-
θουσιασμὸν τὸν ἀκάματον Συγγραφέα, τὰ καλή-
τερα τῶν Παρισίων θέατρα ἐζήτουν μετὰ προ-
θυμίας τὰ προϊόντα τοῦ καλάμου του, ἅτινα ἤ-
σαν ἄφθονα ὡς ἡ ἀνεξάντλητος εὐρυΐα του. Ἦ-
θελεν εἶσθαι αὐτόγραφα ματαιοπονία νὰ ἀπο-
πειραθῶμεν τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν δραματικῶν ἔρ-
γων τοῦ εὐφροιοῦς τούτου ποιητοῦ, ἅτινα ὑπερ-

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΣΚΡΗΒ.

βαίνουνσι τὰ 350. Ἐκτὸς δὲ τούτων, εἰς ἃ ὀφεί-
λει κατὰ μέγα μέρος τὴν δόξαν του, συνέγραψε
καὶ ἀρκετὰ μυθιστορήματα, ἐν οἷς ἐξέγουσιν ὁ
Κάρολος Βρόσκης καὶ ὁ Πικουίλος Ἀ-
λίαγας.

Ὁ κ. Σκρήβ συγκατελέγη εἰς τὴν Γαλλικὴν

Ἀκαδημίαν τὴν 28 Ἰανουαρίου 1836. Ἐνομφεύ-
θη δὲ εἰς ἡλικίαν 58 ἐτῶν, ἤδη ἐκατομμυριού-
χος καὶ κεκτημένος λαμπρὰς ἐπαύσεις. Προεγχει-
ρίσθη ἐπίσης Ἱππότης τοῦ τάγματος τῆς Λεγε-
ῶνος τῆς Τιμῆς, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐγγραμμάτισε
μέλος τῆς Δημαρχίας τῶν Παρισίων. Ἀπέθανε δὲ

αΐωνος τὴν 20 Φεβρουαρίου 1864, βυθίσας εἰς πένθος ἀπληστον ἀπασαν τὴν Γαλλίαν, ἣτις, τιμῶσα τὴν μνήμην τοῦ ἀνδρὸς ἀπεθανάτησεν αὐτὸν χορηγήσασα τὸ ὄνομά του εἰς μίαν τῶν κυριωτέρων καὶ ὠραιωτέρων νέων ὁδῶν τῆς πρωτευούσης αὐτῆς.

Δὲν ὑπῆρξεν ἄχρι τοῦδε δημοτικώτερος τοῦ Σκρήβ ποιητῆς, διὸ καὶ ὁ θάνατός του ἐθεωρήθη γενικὸν δυστύχημα. Τὰ δράματά του διδάσκονται εἰς ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς πόλεις, καὶ εἰς τὸ Ταυρίνον μάλιστα ὑπάρχει θέατρον, πρό τινων ἐτῶν ἀνοικοδομηθὲν, τὸ ὁποῖον καλεῖται **Θέατρον Σκρήβ**.

Ὁ Σκρήβ ἀπέβη, ὡς εἶπομεν, πλούσιος διὰ τῆς ἐργασίας του. Ἀπήλαυσε δὲ τιμίως καὶ ἐν μετριότητι τὴν εὐτυχίαν του ταύτην, ἀναδειχθεὶς εἰς πᾶσαν περίστασιν τὸ πρότυπον καλοῦ πολιτοῦ, συντρέχων ἀνωνύμως πολλάκις καὶ γενναίως εἰς πᾶν καλὸν καὶ ὠφέλιμον ἔργον, καὶ ἐν θαρρύνων ὄλαις δυνάμεισι τὰ προτερήματα ὅπου ἂν ἤθελεν ἀπαντήσῃ αὐτά. Ὅποιοσδήποτε καὶ ἂν ἦνε ὁ ἐκ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ἐξελευτόμενος διάδοχος τοῦ Εὐγενίου Σκρήβ, οὐδόλως θέλει εἶσθαι ἄξιος νὰ παραβληθῇ μετ' αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸ θέατρον.

ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝ⁽⁴⁾

Ματαιίως ἀπὸ ἐξήκοντα περίπου ἐτῶν, ἀπὸ χρόνου ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν, ἀναμένει ὁ Λόρδος Βύρων τιμὴν, ἣν ἐπὶ πολὺ εἰσέτι ἢ τυφλώττουσα ἀντιπάθεια τῶν συμπατριωτῶν του ἐφαίνετο ὅτι ἐμελλε νὰ ἀρνῆται εἰς αὐτόν.

(4) Lorb Byron, George Gorbou Ἡνωτὸς τοῦ περιφήμου Ἄγγλου ναυάρχου Ἰωάννου Βύρωνος. Ἐγεννήθη ἐν Δούβρω τῷ 1788. Ἐξεπαιδεύθη εἰς τὸ πανεπιστήμιον Κανταβρηγίας, ἐνθα διήγαγε βίον ἄσωτον. Εἰκοσαετῆς ἐξέδωκε συλλογὴν στίχων, αἱ ὧραι τῆς ἀναπαύσεως. αἴτινες ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ τύπου τοῦ Ἐδιμβούργου ἐπεκρίθησαν αὐστηρῶς, ὃν ἐξεδικήθη διὰ σατύρας. Ὅτι Ἄγγλοι ποιηταὶ καὶ οἱ Σκῶτοι ἐπικριταί. Ἐκαμὲν πολλὰς περιηγήσεις κατὰ τὴν Εὐρώπην, καὶ τέλος ἤλθεν εἰς τὴν περιηγημένην του Ἑλλάδα, θυσιάσας εἰς αὐτὴν τὴν παρουσίαν του καὶ τὴν ζωὴν του (τῷ 1824). Ὁ Βύρων εἶνε εἷς τῶν περιφημοτάτων ποιητῶν τῆς Ἀγγλίας, νέον μεταχειρισθεὶς ὕφος εἰς τὰ ποιήματά του. (I. M. B. σελ. 345 τόμ. 4ος.)

Ἐν τούτοις ὁμως σήμερον λησιμονοῦντες τὰς πικρὰς ἀληθείας, ἃς ὁ μέγας οὗτος ποιητῆς προεῖπεν, οἱ ἄγγλοι σκέπτονται ὅπως ἀνεγείρωσι μνημεῖον πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνδρὸς.

Ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμά, εἰς λήθην ὑπὸ τῆς παρουσίας γενεᾶς ἐγκαταλειφθεῖσιν, εὐρίσκονται χωρία τινὰ περὶ τοῦ λόρδου Βύρωνος, διεγείροντα τὴν περιέργειαν ἡμῶν καὶ περιέχοντα λίαν ἐνδιαφερούσας λεπτομερείας, οὐχὶ εἰς πάντας γνωστὰς, ἰδίᾳ περὶ τοῦ ἐν Βενετῖα βίου αὐτοῦ ὡς καὶ περὶ τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἐν Μεσολογγίῳ στιγμῶν.

Ἐν Βενετῖα ἀναπτύσσεται τὸ κύριον μέρος τοῦ ὅλου δράματος τοῦ βίου αὐτοῦ· ἐνταῦθα οὗτος ἐζήσεν ἐπὶ τινα χρόνον ἐν μέσῳ τριῶν ἐρώτων, παριστάντων τὰς τρεῖς διαφόρους τάξεις τῆς ἐν Βενετῖα κοινωνίας. Οἱ ἐρωτες οὗτοι ἦσαν ἡ Μαργαρίτα, ἡ Μαριάννα καὶ . . .

Οἴμοι! ἀσταθεστέρα πασῶν ἐράνη ἡ μεγάλη ἐκείνη κυρία ἦν οὐδόλως ὀνομάζω.

Τὴν κυρίαν ταύτην ἠγάπησεν ὁ Βύρων μᾶλλον τῶν ἄλλων δύο, πλεον καὶ αὐτῆς τῆς Miss Chaworth, καὶ τῆς Caroline, Lamb.

Ἡ γυνὴ αὕτη πράγμα παράδοξον, διατρεῖ εἰσέτι μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπαρραμειώτα τὸ γόητρον καὶ τὰ θέλγητρα αὐτῆς.

Ἐγνώρισα αὐτὴν ἐν Ρώμῃ ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ὠραιότητός της, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸν θαυμασμὸν τῶν πάντων ἐπ' αὐτῆς ἐπίστυρεν.

Ἡ μεγάλη αὕτη κυρία ἐζῆ τῇ ἀληθείᾳ μόνον διὰ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ ἐξόχου ποιητοῦ ὃν εἶχεν ἀγαπήσει. Πρὸς δὲ ἔλεγον ὅτι ἡ λαμπροτέρα ἐποχὴ τοῦ βίου αὐτῆς ἦτο ὁ χρόνος καθ' ὃν διήρκεσεν ὁ ἔρωσ οὗτος· ἀπ' ἣς δ' ἡμέρας μετέβαλλε φρόνημα ἀπηξίου νὰ ρίψῃ βλέμμα εἰς τὸ ζορῶδες ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς αὐτῆς.

Ἐνθυμοῦμαι τὰς λαμπρὰς νύκτας, ἃς διήλθον μεν περιπατοῦντες ὁμοῦ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς Σελήνης ἐν Foracini καὶ Colisée, ὅπου ἄλλοτε αὕτη περιεπάτει μετὰ τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου ἀνδρὸς.

Διατί, κυρία, τῇ ἔλεγον ἐσπέραν τινὰ, ἐράνητε ἄπιστος εἰς τὸν ποιητὴν . . . Ὁμολογήσατε: τὸ ὅτι διετελέσατε ἐταῖρα τοῦ Βύρωνος δὲν εἶναι

ἄρα γε τίτλος τόσοσ ὠραῖος ὅσον ὁ τίτλος τὸν ὁποῖον νόμιμός τις σύζυγος ἤθελε σᾶς ἀπονείμει;

᾿Ω! ἐάν ἐτόλμων νὰ εἶπω ὅ,τι ὁ Dégazet ἔλεγεν ἡμέραν τινὰ πρὸς τὸν Γεώργιον περὶ Ναπολέοντος τοῦ Α΄.

Ἄλθες, ὅτι ὁ Βύρων μεθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς φαντασίας, τὰς παραδόξους σκέψεις, καὶ τὰς ἀλλοκότους ἔξεις δὲν ἦτο εὐχάριστος ἐραστής· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει εἰς τὸν ζῶντα καὶ οὐχὶ εἰς τὸν θανόντα Βύρωνα ἔδει νὰ φανῆτε ἀσταθής.

Ἡ αὐτοκράτειρα Ἰωσηρίνα ἔτυχε συγγνώμης ἐπὶ ταῖς ἐν τοῖς Κεραμικοῖς ἀκολατίαις αὐτῆς, ἀλλ' ὅμως οὐδόλως ἐσυγχωρήθη ἡ χήρα Μαρία Ἐλουίζα διὰ τὰς ἐν Πάρμα αὐτῆς παρεκτροπὰς.

Ἄλλὰ παύσωμεν πλέον, κυρία, συζητοῦντες περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ἄς ἴδωμεν τί ἐν Βενετία ἔγραψεν ὁ Βύρων.

Ἐν Βενετία αὐτὸς συνέθετε τὸν «Μαρίνον Γαλιέρον» τοὺς «Δύο Φότκαροι» τὸν «Σαρλανάπαλον» τὸν «Κάιν» τὴν «Προφητείαν τοῦ Δάντου» καὶ τὸ Τρίτον καὶ Τέταρτον ἄσμα τοῦ Δὸν Ζουάν.

Ἐνταῦθα ἔζη κατὰ τὸ 1820 καὶ 1821 ὅτε ἀναστατώθη ἡ Νεάπολις. Ἐγραψε τότε εἰς τοὺς Νεαπολίτας, ὅτι προσφέρει εἰς τὴν κυβέρνησιν τὸ τε βελάντιον καὶ τὸ ξίφος αὐτοῦ.

Ὅτε δὲ ἤρξαντο αἱ ἀντενέργειαι, ὅτε τὸ δεύτερον ἤδη ὁ Φερδινάνδος ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς Σικελίας, ὅτε κατάλογοι καταδιωγμῶν καὶ ἐξορισμῶν ἠνεώχθησαν καθ' ἅπασαν τὴν Ἰταλίαν, ἐφοβοῦντο ἅπαντες μήτοι καὶ ὁ Βύρων ἐξορισθῆ μετὰ τῶν ἄλλων.

Οἱ πτωχοὶ τῆς Ραβέννης ἀπύθονεν τότε παρακλητήριον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Καρδινάλιον ἵνα δοθῆ εἰς τὸν Βύρωνα ἡ ἄδεια νὰ μείνῃ, καθότι αὐτὸς ἦτο ἐκεῖνος ὅστις μετὰ παρησίας καὶ ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ ἔδωκεν τὴν χίλια Λουδοβίκειαν εἰς Νεαπολίτας, καθότι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὑπῆρξε διὰ τοὺς πτωχοὺς τῆς Βενετίας καὶ τῶν περὶ ἀνεξάντλητος πηγὴ εὐσπλαγγνίας· οὐδέποτε πτωχὸς ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα καὶ νὰ ἀποσύρῃ αὐτὴν κενήν· πολλάκις δὲ ἐν μεγίστῃ εὐρισκόμενος οἰκονομικῇ καχεξίᾳ ἐδανείζετο παρὰ τῶν φίλων του, διὰ νὰ εὐεργετήσῃ.

Κατὰ τὸ 1824 ἐγκατέλιπε τὴν Βενετίαν, εἰς

τὰς ὁδοὺς τῆς ὁποίας οὐδέποτε εἶδον αὐτὸν περιπατοῦντα, τὴν Βράντην εἰς τὰς ὄχθας τῆς ὁποίας οὐδεὶς ποτὲ εἶδεν αὐτὸν περιδιαβάζοντα, τὴν θέσιν ταύτην τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ἧς, καθ' ἃ λέγεται, ἐθαύμαζε τὰς καλλονὰς μόνον ἐκ τοῦ ὕψους παραθύρου τινός.

Τοσοῦτον ἐφοβεῖτο νὰ ἀποκαλύψῃ εἰς τὰς λαμπρότητας τῆς Βενετίας τὴν μικρὰν δυσμορφίαν τῆς κνήμης αὐτοῦ ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποκρύψῃ ὑπὸ τὰς εὐρείας αὐτοῦ περισκελίδας.

Ἐκ Βενετίας μετέβη εἰς Πίζαν ὅπου ἕτεραι δύο θλίψεις ἀνέμενον αὐτόν· ὁ θάνατος νομίμου τινός θυγατρὸς, ἣν ἐγέννησεν ἐκ τινος Ἀγγλίδος καὶ τῆς ὁποίας ἀπέστειλε τὸ σῶμα εἰς Ἀγγλίαν πρὸς ταρῆν, καὶ ὁ θάνατος τοῦ φίλου αὐτοῦ Σγέλλεϋ, ὅστις ἐπνίγη καθ' ὁδὸν μεταβαίνων ἀπὸ Λιβόρνου εἰς Λερίκιον.

Ἴνα δὲ ἀπαλλάξῃ τὸν νεκρὸν τῶν συζητήσεων, ἃς δὲν ἔλειψαν νὰ διεγείρωσιν οἱ Ἰταλοὶ ἱεροεῖς, διέταξε νὰ καύσωσιν αὐτὸν κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθιμον.

Ὁ τρομερὸς πειρατὴς Τρέλλο-νέϋ ἦτο παρὼν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Διηγεῖται δὲ τὴν παραδόξον ταύτην κηδεῖαν, ὡς καὶ τὴν ὑπ' αὐτοῦ καταδίωξιν τοῦ λέοντος, καὶ τὴν μετὰ τοῦ μαλίσίου πρίγκηπος μάχην. Ἄξιος σύντροφος αὐτοῦ τοῦ εὐγενεῶς ποιητοῦ. Τὸ βιβλίον αὐτοῦ εἶναι πηγὴ εἰκόνων θαυμασίων, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον εἰσὶ πάντοτε ἀληθεῖς καίτοι ἀπίστευτοι.

« Εὐρισκόμεθα ἐπὶ τῆς παραλίας, λέγει ὁ Τρέλονέϋ. Πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν ἐξετείνετο ἡ θάλασσα μετὰ τῶν νήσιων αὐτῆς, ὀπισθεν ἡμῶν τὰ Ἀπένινα, καὶ πλαγίως μέγα θυσιαστήριον, οὗτινος διαμαστιγούμεναι ὑπὸ τοῦ θαλασσίου ἀνέμου διαφόρους ἐλάμβανον διευθύνταις.

Ὁ καιρὸς ἦτο λαμπρὸς, τὰ κατευνασμένα κύματα τῆς Μεσογείου ἠρέμα ἐφέροντο πρὸς τὴν παραλίαν, αἱ παγετώδεις τῶν ὀρέων κορυφαὶ ὑψοῦντο μέχρι νεφῶν, αἱ δὲ τοῦ θυσιαστηρίου φλόγαι μετὰ σφοδρότητος διεκυμαίνοντο ἐν τῷ αἰθέρι » . . .

Ἐκ Πίζης ὁ Βύρων μετέβη εἰς Γενουήν· ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῇ πρώτῃ βασιλίδι τῆς Μεσογείου,

συνέλαβε τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ μεταβῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ νὰ πράξῃ ὑπὲρ τοῦ προσηλοῦς αὐτῶ ἔθνους τούτου πᾶν οὔτινος ἢ Νεάπολις ἐφάνη ἀναξία.

Καὶ μέχρι τότε ὁ Βύρων εἰς ἄτομα μόνον ἦτο ἀφοσιωμένος, νῦν ὁμως ἡ ἀφοσίωσις αὐτοῦ ἀπέβλεπεν ὀλοκλήρον ἔθνος.

Κατ' ἀπρίλιον τοῦ 1823 συνῆψε σχέσεις μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ κομητάτου, καὶ περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐγκατέλειψε τὴν Ἰταλίαν.

Ἡ φήμη αὐτοῦ διεδόθη οὐ μόνον καθ' ἄπασαν τὴν Γαλλίαν, οὐ μόνον καθ' ἄπασαν τὴν Γερμανίαν, ἀλλὰ καὶ καθ' ἄπασαν τὴν Ἀγγλίαν.

Τὸ ἐπόμενο δὲ γεγονός ἀρκούντως χαρακτηρίζει τὴν περὶ τοῦ ἀτόμου τοῦ Βύρωνος ἐν Ἀγγλίᾳ φήμην:

Ἐν Σκωτίᾳ ἠγέρθη ἀνταρσία ἀκριβῶς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ὅπου εὐρίσκοντο τὰ κτήματα τῆς μητρὸς τοῦ ποιητοῦ· οἱ ἀντάρται ἐμελλον νὰ διέλθωσι τὰς ἰδιοκτησίας τῆς Λαίδης Βύρων πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς.

Συμφώνησαν δὲ ὅπως διέλθωσι μετὰ μεγίστης προσοχῆς διὰ τῶν ὀρίων τῶν ἰδιοκτησιῶν τούτων ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου οὕτως ὥστε οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην νὰ προξενήσωσι ζημίαν.

Ἡ προφύλαξις αὕτη ἦτο ὅλως ἀντίθετος εἰς τὴν διαγωγὴν αὐτῶν ἀπέναντι ἐτέρων γειτνιαζουσῶν ἰδιοκτησιῶν ἃς εἶχον ἐξ ὀλοκλήρου καταστρέψει.

Πολλάκις ὁ Βύρων μεθ' ὑπερηφανείας ἀνέφερε τὴν πράξιν ταύτην.

Ἰδοῦ, ἔλεγε, πῶς ἱκανοποιῶμαι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν μου.

Πρὶν ἢ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἰταλίαν, ἔγραψεν ἐπὶ τοῦ περιθωρίου βιβλίου, ὅπερ ἔδανείσθη παρὰ τινος φίλου καὶ ἐπιστρέφων εἶτα αὐτῶ τούτο, τὰ ἐξῆς: « εἰάν ᾔνοι ἀληθῆ πάντα ὅσα λέγουσι περὶ ἐμοῦ, δὲν εἶμαι ἄξιος ὅπως ἐπανάδω πλέον τὴν Ἀγγλίαν, εἰάν δὲ τούναντίον, ψευδῆ, ἢ Ἀγγλία δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ μὲ ἐπανάδῃ ». Ἄλλως δὲ αἱ προαισθήσεις αὗται ἔλεγον αὐτῶ ὅτι διὰ παντὸς ἐγκατέλειψε τὴν Ἀγγλίαν. Ἡ δὲ Λαίδη Βλέσιγκτων διηγῆθη εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον ὅτι ὁ Βύρων ἐπι-

σκεφθεὶς αὐτὴν τὴν προτεραίαν τῆς ἐκ Γενούης ἀναχωρήσεως αὐτοῦ εἶπεν αὐτῇ: σήμερον εἶμεθ ὁμοῦ ἀλλ' αὐριον θέλομεν ἀποχωρισθῆ, τίς δὲ οἶδε διὰ πόσον καιρόν; ὅσον δι' ἐμὲ ἔχω κάτι τι ἐνταῦθα (καὶ ἔθεσε τὴν χεῖραν ἐπὶ τῆς καρδίας του) ὅπερ μοὶ λέγει ὅτι διὰ τελευταίην φορὰν βλεπόμεθα ἀναχωρῶ διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ δὲν θὰ ἐπανεέλθω πλέον!

Περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκεμβρίου ὁ Βύρων ἀπεβιβάσθη εἰς Πελοπόννησον, μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας, καίτοι τοῦ Τουρκικοῦ στόλου πολιορκούντος τὸ Μεσολόγγιον, ἠδυνήθη νὰ εἰσχωρήσῃ ἐν τῇ πόλει: ἐν μέτρῳ τῶν φωνῶν καὶ τῶν ἐνθουσιωδῶν ζητωκραυγῶν τοῦ λαοῦ, ὁδηγοῦντος αὐτὸν ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν προητοιμασμένην δι' αὐτὸν κατοικίαν.

Ἄμ' ὡς ὁ Βύρων ἀφίχθη ἐνταῦθα, οὐδὲν ἄλλο ἐπέκτετο, οὐδὲν ἄλλο ἐπόθει ἢ νὰ ἴδῃ θριαμβεύουσαν τὴν ἰδέαν εἰς ἣν ἀρωπιώθη καὶ νὰ ἀποθάνῃ ἀμυνόμενος νῆας Θερμοπόλεως.

Δυστυχῶς ὁμως ἡ ἐπιθυμία του αὕτη δὲν ἐπληρώθη.

Τὴν 15 φεβρουαρίου 1824 ἠκατελήθη ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ ὅστις τὸν ἔκαμε νὰ ὑποφέρει πολὺ, μεγάλως ἐξαπνεύσας αὐτόν.

Ἐν τούτοις εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάρρωσιν ἐπανάλαβε τὰς ἐρίππους αὐτοῦ περιοδείας, αἵτινες ἦσαν αἱ μεγαλειότεραι αὐτοῦ τέρψεις καθ' ἑκάστην.

Τὴν 9 ἀπριλίου ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἐκ τοῦ περιπάτου καταβεβρεγμένος ὑπὸ τοῦ ὕδρωτος. Κατὰ δὲ τὴν ἐπιστροφὴν του καίτοι ὀλοτελῶς ἤλλαξεν ἐνδύματα, ἠσθάνθη ἐν τούτοις ἑαυτὸν ἀδιαθετοῦντα.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἠσθάνετο ἐλαφρὸν τινα πυρετόν. Ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς ἐκοιμήθη ἡσύχως ἀλλ' ὁμως ἀπὸ τὰς 10 μέχρι τῶν 11 ὥρῶν τῆς πρωίας παρεπονείτο ὅτι ἔπασχεν ὑπὸ σφοδρᾶς κεφαλαλγίας καὶ ὑπὸ πόνων εἰς τοὺς βραχίονας καὶ εἰς τὴν κνήμην.

Μετὰ μεσημβρίαν ὁ Βύρων ἐξῆλθε πάλιν εἰς περίπατον ἐριππος· ὁ δὲ γηραιὸς αὐτοῦ ὑπρέτης Φλέτςχερ, ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ὁποίου ἀρυόμεθα τὰς τελευταίας ταύτας λεπτομερείας ἀνεμνεν αὐτόν ἀνυπομόνως καὶ μετ' ἀνησυχίας.

— Πῶς ἔχετε λοιπόν, Μιλὸρδε; ἠρώτησε τὸν Βύρωνα ἐπιστρέψαντα.

— Τὸ ἐφίππιον δὲν ἦτο τόσοσ ξηρόν, ἀπίντη-
σεν ὁ Βύρων, φοβοῦμαι δὲ μήπως ἡ ὑγρασία αὐ-
τη μὲ προξενήσῃ βλάβην.

Πράγματι, τὴν ἐπιούσαν ἡ ἀσθένειά του ἐδει-
νώθη ἔτι μάλλον, καθ' ἅπασαν δὲ τὴν νύκτα ὁ
Βύρων κατείχετο ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ, καὶ ἐ-
φαίνετο λίαν καταβεβλημένος.

Ὁ Φλέτσερ προητοίμασεν αὐτῷ ὀλίγον μα-
ραντάμυλον, ἐξ οὗ ἔλαβε δύο ἢ τρία κο-
χλιάρια. Ἀκολούθως ἐπέστρεψε τὸ ποτὸν εἰς τὸν
γρηαιὸν ὑπηρετὴν λέγων: εἶναι ἐξαίρετον ἀλλὰ
δὲν δύναμαι νὰ πῶ πλειότερον.

(ἔπεται τὸ τέλος).

Δημ. Καλογέρης.

Ο ΒΥΡΩΝ.

ΠΕΡΙ ΣΙΝΩΝ

Γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι ἡ Ἀσία ὑπῆρξεν ἡ
πρώτη κατοικία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἐν αὐ-
τῇ ἀνεπτύχθησαν τὰ πρῶτα σπέρματα τοῦ πο-
λιτισμοῦ καὶ τῶν τεχνῶν, ἐν αὐτῇ ἐμορφώθησαν
αἱ πρῶται κοινωνίαι· καὶ ἐξ αὐτῆς οἱ πρῶτοι λαοὶ
φαίνεται, ὅτι τὸ πρῶτον μετηνάστευσαν καὶ διε-
σπάρησαν εἰς τε τὴν Εὐρώπην καὶ τὰς λοιπὰς
Ἠπείρους. Ἐν συντόμῳ τὴν Ἀσίαν δυνάμεθα νὰ
θεωρήσωμεν ὡς τὴν κοιτίδα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ
ὡς τὴν πρώτην κατοικίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γέ-

νους. Ἐκ τῶν ἀρχαίων λαῶν τῆς Ἀσίας, σημαν-
τικώτατος εἶναι τῆς Σινικῆς, οὐ μόνον διὰ τὸν
πολιτισμὸν τὸν ὁποῖον πρωίμως ἀνέπτυξεν, ἀλ-
λὰ καὶ διὰ τὴν ἀρχαιότητά του. Αἱ παραδόσεις
τῶν Σινῶν ἀναβαίνουνσι μέχρι τοῦ 3082 π. Χ.
ἀλλ' εἶναι μυθώδεις καὶ σκοτειναί· αἱ δ' ἀληθεῖς
περὶ αὐτῶν γνώσεις ἄρχονται ἀπὸ τοῦ 782 π.
Χ. Οἱ Σῖναι δὲν ἦσαν οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Σι-
νικῆς ἀλλ' εἰς ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν ἐξωθεν ἔλ-
θόντες ὑπέταξαν τοὺς ἀρχαίους αὐτῆς κατοίκους.
Οἱ Σῖναι θεωροῦσιν ὡς θεμελιωτὰς τοῦ πολιτι-
σμοῦ των, καὶ νομοθέτας των, δύο βασιλεῖς, τὸν

Φουχίν, ὅστις ἐβασίλευσε περὶ τὸ 3,000 π. Χ. καὶ τὸν Ἰαὼ, ὅστις ἐβασίλευσε περὶ τὸ 2350 π. Χ. Οἱ Σῖναι διαιροῦνται εἰς δύο τάξεις, εἰς τὴν τῶν σοφῶν, οἵτινες ὀνομάζονται Μαγδαρίνοι, καὶ εἰς τὴν τῶν πτωχῶν ἢ κοινῶν. Καὶ οἱ μὲν Μαγδαρίνοι (οἵτινες ὀνομάσθησαν οὕτως ὑπὸ τῶν Πορτογάλλων, οἵτινες ἐβλέπον αὐτοὺς πάντοτε προστάσσοντας, διότι εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν mandare σημαίνει προστάσσειν) θεωροῦνται ὡς λόγιοι καὶ σοφοί, καὶ συγκροτοῦσι τὰ συμβούλια τοῦ κράτους, τὰ ὁποῖα προεδρεύονται ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐκδίδουσι νόμους καὶ ἀποφασίζουσιν ἀμετακλήτως περὶ ὅλων τῶν ὑποθέσεων τοῦ κράτους. Οἱ δὲ πτωχοὶ θεωροῦνται ὡς ἀπλοῦς λαὸς καὶ διὰ τοῦτο δὲν τοῖς ἐπιτρέπεται οὐδ' ἡ ἐλάχιστη καινοτομία· τοιοῦτοτρόπως ὁ πτωχὸς καὶ ἂν πλουτίσῃ δὲν ἔχει τὴν ἄδειαν νὰ ζήσῃ καθὼς ζῆ ὁ σοφὸς πλούσιος, οὐδὲ νὰ κτίσῃ οἶκον μεγαλοπρεπῆ. Παρὰ τοῖς Σίναϊς ἡ γεωργία τιμᾶται πολὺ, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ αὐτῶν, ὅστις καλεῖται αὐτοκράτωρ τοῦ οὐρανίου κράτους, καὶ θεωρεῖται ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ οὐρανοῦ, ἔρχεται κατ' ἔτος εἰς προδιωρισμένον μέρος τοῦ κράτους, ὅπου συναθροίζονται ἐξ ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν οἱ κάλλιστοι γεωργοί. Ἐκεῖ λαμβάνει ὁ αὐτοκράτωρ εἰς χεῖράς του τὸ ἄροτρον, ζεύγνυσι τοὺς βοῦς καὶ ἄρχεται καλλιεργῶν ἀκολουθῶς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸ λαμβάνουσιν ἐναλλάξ οἱ κάλλιστοι τῶν γεωργῶν καὶ ἐξακολουθοῦσιν ἄροτροῦντες οὕτω μέχρι τῆς ἑσπέρας ὅτε λήγῃ ἡ ἑορτή· οὕτω λοιπὸν ἐγκαινιάζονται αἱ γεωργικαὶ τέχναι ἐν τῇ Σινικῇ. Οἱ Σῖναι ἀνεκάλυψαν πρῶτον τὴν πυρίτιδα καὶ τὴν τυπογραφίαν ἐν ἔτει 900 μ. Χ. δὲν ἠδυνήθησαν ὁμῶς νὰ ἀναπτύξωσι τὴν τυπογραφικὴν τέχνην καθὼς οἱ Εὐρωπαῖοι, διότι μὴ ἔχοντες κινητοὺς χαρακτῆρας, ἐνεγάρασσαν ἐπὶ ξύλου τὰς τυπογραφικὰς σελίδας. Οἱ Σῖναι διακτείνονται, ὅτι πρῶτοι ἔκαμον χρῆσιν τῆς πυξίδος διὰ τῆς ὁποίας ὀδηγοῦνται τὰ πλοῖα ἀσφαλῶς εἰς τὸν πρὸς ὄν ὄραν των. Οἱ Σῖναι δὲν ἐπέτρεπον μέχρι τινὸς τὴν εἰσοδὸν ξένων ἐντὸς τοῦ κράτους των, αὐτὲ ἐκ τοῦ μέρους τῆς ξηρᾶς οὔτε ἐκ τοῦ μέρους τῆς θαλάσσης· ἐπὶ τέλους ὁμῶς τοὺς ἠνάγκασαν οἱ Εὐρωπαῖοι, νὰ ἀνοίξωσι

τοὺς λιμένας των εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ πλοῖα καὶ εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον. Οἱ Σῖναι ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐγνώριζον τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπεξεργασίαν τῆς μετάξης, τὴν ὁποῖαν οἱ Εὐρωπαῖοι ἐγνώρισαν μόλις περὶ τὸ 600 μ. Χ. διότι τὸ πάλαι μόνον μεταξωτὰ ὑφάσματα ἤρχοντο ἐκ τῆς Σινικῆς, καθότι ἐφυλάττοντο μετὰ μεγάλης προτοχῆς τὰ σύνορα τοῦ βασιλείου ὑπὸ στρατιωτῶν, οἵτινες εἶχον καθῆκον νὰ ἐξετάζωσι τοὺς ἐξερχομένους ξένους, καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς βασιλεῖς, ὅπως μὴ λάβωσι φεύγοντες μεταξόσπορον· μόλις δὲ περὶ τὸ 560 μ. Χ. δύο ἱερεῖς φεύγοντες ἐκ Βουχάρας καὶ κρύψαντες ἐντὸς τῶν ράβδων των μεταξόσπορον τὸν ἔφερον εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν. Οἱ Σῖναι εἰς ἀρχαιοτάτην ἐποχὴν θέλοντες νὰ προφυλαχθῶσιν ἀπὸ τὰς εἰσβολὰς τῶν Ταρτάρων, ἔκτισαν τὸ μέγα Σινικὸν τεῖχος, τοῦ ὁποίου τὸ μῆκος εἶναι 450 λευγῶν καὶ τὸ ὕψος 8 μέτρων. Οἱ Σῖναι ἀνατρέφουσι τὰ τέκνα των λίαν διαφόρως ἡμῶν, διότι ἡ ἀνατροφή αὐτῶν δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ καταστήσῃ τὴν νέαν γενεάν ἐπιτηδεῖσιν εἰς τὴν αὐξήσιν τῶν προὔπαρχουσῶν γνώσεων, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν αὐτῶν. Μέγα δὲ ἐμπόδιον εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν παρέχει ἡ Σινικὴ γραφή, διότι εἰς τὴν γλῶσσαν ταύτην, πᾶσα λέξις ἔχει ἰδιαιτέρον σημεῖον. Τὸ πολίτευμα τῆς Σινικῆς, εἶναι μοναρχία ἀπόλυτος, περιοριζομένη ὑπὸ συμβουλίου· ὁ δὲ αὐτοκράτωρ θεωρεῖται ὡς ὁ ἀνώτατος ἄρχων καὶ ὀφείλεται ἀπεριόριστος ὑποταγῆ εἰς αὐτόν· ἀλλ' ἡ ἐξουσία αὐτῆ κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον εἶναι ἀπόλυτος, διότι ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων θεσμῶν καὶ ἐθίμων, τοὺς ὁποίους ὀφείλουσι νὰ τηρῶσιν ἀπαραδιάστως. Θρησκεία τῶν Σινῶν εἶναι ἡ τοῦ Κομφυκίου, ὅστις ἦτο ἀνὴρ σοφὸς ζήσας περὶ τὸ 500 π. Χ. ἥτις συνίσταται ἐκ σειρᾶς ἠθικῶν παραγγελημάτων· ἀλλὰ τὴν θρησκείαν ταύτην προσθεύουσι μόνον ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ Μαγδαρίνοι, ὁ δὲ λαὸς τὸν Βουδισμόν. Ἡδὲ ὁμῶς μεγάλαι καταβάλλονται προσπάθειαι ὑπὸ τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, ὅπως διαδώσωσιν αὐτοῖς τὸν Χριστιανισμόν καὶ ἐλευθερώσωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν δεσμῶν τοῦ παχυλοῦ σκότους

τῆς δεσιδαίμονίας καὶ τῆς ἀμαθείας εἰς ἣν εὐρίσκονται τὰ ἔθνη ταῦτα ἅτινα δὲν ἐφωτίσθησαν εἰσέτι ὑπὸ τοῦ λαμπροῦ φωτός τῆς ἀληθείας τοῦ καλῶς ἐννοουμένου Χριστιανισμοῦ.

Ζέφυρος Σταυρίδης.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΕΡΑ.

—ο—ο—

ΤΟ ΠΕΡΑ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ

ΑΔΕΦΩΝ ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΩΝ

Ἄριθ. 394 Μεγάλη ὁδὸς τοῦ Πέρα Ἄριθ. 394.

Ἄν ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι ἡ καρδία τῆς Τουρκίας, τὸ Πέρα εἶναι ἡ καρδία τῆς Κ]πόλεως. Ὁ θέλων δὲ νὰ κρίνῃ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς πρωτεύουσας τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας θὰ παρεδίδοτο εἰς οἰκτρὰν πλάνην ἂν ἐζήτει νὰ συνηματίσῃ ἀκριβῆ περὶ Κ]πόλεως ἰδέαν ἐκ τῶν ἀποψέων τοῦ μικροῦ ἐκείνου προαστείου, τοῦ πασαύτας ὑποστάντος καὶ ὑφισταμένου δοκιμασίας πλὴν πάντοτε ζωηροῦ, πάντοτε θαλεροῦ καὶ τὴν γοητευτικώτεραν ἀείποτε παριστῶντος εἰκόνα, τὴν «Petit Paris», ὡς ἐνασμενίζονται νὰ τὸ ἀποκαλοῦν φανατικοὶ τινες αὐτοῦ θαυμασταί, τοῦ εἰς πάντα τέλος προσφιλοῦς ΠΕΡΑ. Τὸ Σταμποῦλ εἰς ἐντελῆ ἐστὶ παραδεδομένον ἀδράνειαν συνεπείᾳ τῆς ἀπελπιστικῆς τοῦ ἐμπορίου στασιμότητος· ὁ Γαλατᾶς ἔλαβε δόσιν χλωροφωρμίου οὕτως ἰσχυρὰν ὥστε ὑπ' εὐτελοῦς κατελήφθη ἀναισθησίας καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ὁποίας ἐπὶ πολὺ εἰσέτι καθ' ὅλα τὰ φαινόμενα θὰ διατελῆ ἐνόσω ἐννοοῦν νὰ κρατοῦν ὑπὸ τοὺς ρώθωνας αὐτοῦ τὸ τρομερὸν ναρκωτικὸν ὄπερ—πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεως— λέγομεν ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμὴ ἡ ἀκίνησις τῶν χρεωγράφων. Τὰ προάστεια ὑφίστανται τὴν ὀδυνηρὰν ἐπίδρασιν τῶν δύο τούτων ἐργατικῶν τῆς Κ]πόλεως κέντρων, πάσχουσι δὲ ταῦτα κυριολεκτικῶς ἀπὸ ἀναιμίας, διότι τὸ Σταμποῦλ καὶ ὁ Γαλατᾶς εἰσὶν αἱ μεγάλαι ἐκεῖναι πνευμονικαὶ

ἀρτηρίαι ἀφ' ὧν καὶ μόνον ἀνομένουσι νὰ μεταγγισθῇ αὐτοῖς τὸ αἷμα ἐξ οὗ θὰ ἀναλάβῃ ζωὴν.

Πλὴν τὸ ΠΕΡΑ . . . Ἐν τῇ ὄψει αὐτοῦ οὐδὲν δύναται νὰ ἀνακαλύψῃ τις ἔχνος οὔτε τῆς χλωρετικῆς ὑπάρξεως τοῦ Σταμποῦλ, οὔτε τῆς μαρασματικῆς καὶ σχεδὸν φθισιώσης ὑπάρξεως τοῦ Γαλατᾶ. Τὸναντίον βλέπετε πάντοτε τὰς παρειὰς αὐτοῦ—αἵτινες οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν εἰμὴ ἡ Μεγάλη αὐτοῦ ὁδὸς—ροδόχρους· τὴν ὄψιν αὐτοῦ ἀνθρᾶν καὶ τὰ πάντα ἐν γένει δεικνύουσιν ὅτι ἂν τὰ λοιπὰ τῆς πρωτεύουσας προάστεια πάσχουσιν ἀπὸ φρικτῆν ἀναιμίας, τὸ Πέρα πάσχει ἐξ ἑτέρας ἀσθενείας ἐξ ἧς πᾶς τις εὐχεται νὰ πάσχη ἐκ πληθώρας αἵματος.

Ὁ σφιγμὸς δὲ ὃν ἐξετάζων τις δύναται νὰ πεισθῇ περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἐντάσεως τῆς μεγάλης ταύτης ἐν Πέρα κινήσεως εἰςὶ τὰ ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ ὁδῷ μεγάλα ἐκεῖνα τῶν ἐμπορευμάτων τοῦ συρμοῦ καταστήματα, ἅτινα εἰσὶ ἐξ ὧν πολὺ ἐδοκίμασαν τὰς συνεπείας τῆς μαρασματικῆς ταύτης περιόδου ἣν διερχόμεθα. Ἄρκει νὰ ἀνέλθῃ τις εἰς Πέρα νὰ ἴδῃ τὴν θαυμασίαν ταύτην ζωηρότητα ἣτις ἀπὸ πρωίας μέχρις ἑσπέρας ἐπικρατεῖ ἐν τοῖς καταστήμασι τούτοις καὶ ἀμέσως—ἄσοδῆποτε μεγάλη καὶ ἂν ἦ ἡ δόσις τῆς ἀπαισιοδοξίας του—θὰ ὁμολογήσῃ ὅτι οἱ φανταζόμενοι πενίαν, μαρασμὸν, ἀκίνησις ὡς ἐπικρατοῦσαν ἐν Κωνσταντινουπόλει οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν εἰμὴ ἀξιολύπητοί τινες μανιακοὶ ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν καταστάσεως καὶ τὴν τῶν ἄλλων κρίνοντες.

Οἱ καταστηματαρχαὶ λοιπὸν οὗτοι οὐδόλως παρουσιάζουσι τὴν αὐτὴν θλιβερὰν κατάστασιν, ὁποῖαν ἕτεροι, καταγινόμενοι ἐπ' ἄλλου εἶδους ὄψιν· τὸναντίον μάλιστα εὐρέθησάν τινες ἐξ αὐτῶν οἵτινες διὰ συνετῆς καὶ λελογισμένης ἐνεργείας κατώρθωσαν ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ ἣν διερχόμεθα ἐποχῇ νὰ διατηρήσωσιν ἀπρόσβλητον τὸ ἐμπορικὸν γόητρον· διὰ δὲ τῆς εὐθείας καὶ ἀκριβοῦς μετὰ τῶν εὐρωπαϊῶν ἐργοστασιαρχῶν συναλλαγῆς ἠδυνήθησαν νὰ κερδήσωσι τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἀπεριόριστον τῶν τελευταίων τούτων ὑπόληψιν.

Μεταξὺ δὲ τῶν ἀξιοτίμων τούτων τοῦ Πέρα καταστηματαρχῶν λίαν διαπρεπῆ ἀναντιρρήτως

κατέχουσι θέσιν οἱ ἀξιέπαινοι ἐκεῖνοι νέοι οἵτινες ἐργασθέντες μετὰ ἐξαιρετικῆς φιλοπονίας καὶ — τοῦθ' ὅπερ τὸ κυριώτερον — οὐδέποτε θελήσαντες διὰ πλαστῶν ἐκκαθαρήσεων καὶ κερδοσκοπικῶν τεχνασμάτων— ὧν μετὰ πολλῆς τῆς δεινότητος ποιοῦνται ἐπ' ἐσχάτων χρῆσιν ἕτεροι συνάδελφοί των — νὰ ἐξαπατήσωσι τὸ δημόσιον, πλὴν τούναντίον τιμίως πάντοτε πρὸς αὐτὸ προσενεχθέντες, ἠδυνήθησαν νὰ κερδίσωσι τὴν ὑπόληψιν καὶ εἰλικρινῆ τοῦ τελευταίου τούτου ἐκτίμησιν· οἱ ἀξιόλογοι δὲ οὗτοι καταστηματαρχαὶ εἰσὶν οἱ κ. κ. **ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΙ.**

Ἄν ἀνέθετον ἡμῖν ὅπως συντάξωμεν πρακτικόν τινα ὁδηγὸν περὶ τῶν τρόπων τοῦ συμπεριφέρεσθαι τῶν καταστηματαρχῶν ἀπέναντι τῶν πελατῶν αὐτῶν, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ πρακτικοῦ τούτου ἐγχειριδίου διὰ μεγάλων γραμμάτων ἠθέλομεν γράφει τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις ἃς ὁμῶς ἠθέλομεν συστήσει εἰς ἅπαντας τοὺς καταστηματαρχὰς ὅπως ἔχωσι πάντοτε ὑπ' ὄψιν καὶ εἰ δυνατόν τὸ ἐσπέρας κατακλινόμενοι καὶ τὴν πρωΐαν ἐγειρόμενοι ἐπαναλαμβάνωσι τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν: « Ἔσται εὐγενεῖς λίαν εὐγενεῖς μάλιστα, πρὸς πάντας· οὐδέποτε δὲ ἀγενεῖς καὶ πρὸς αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἀγενεστέρους τῶν πελατῶν σου. » Τὴν πολύτιμον ταύτην ἀρχὴν φαίνεται ὅτι ἐμελέτησαν λίαν ἐπισταμένως οἱ κύριοι **ΑΔΕΛΦΟΙ ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΙ.** ἡμεῖς δὲ εὐδόλως διαστάζομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὴν πίστην τῆς παραγγελίας ταύτης τήρησιν οἱ ἀξιότιμοι οὗτοι καταστηματαρχαὶ ὀφείλουσι κατὰ μέγα μέρος τὴν ἐμπορικὴν αὐτῶν προαγωγὴν καὶ τὴν ζωηρὰν συμπάθειαν ἃς παρὰ τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ ἀπολαύουσιν.

Βεβαίως τὸ δημόσιόν μας δὲν ἀνέμενε σήμερον παρ' ἡμῶν ὅπως διαφωτισθῆ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἐμπορευμάτων τοῦ καταστήματος τῶν Ἀδελφῶν Καλφοπούλων, καταστήματος ὅπερ ἐπὶ ὀλόκληρα ἤδη ἔτη τιμᾶ διὰ τῆς πλήρους ἐμπιστοσύνης του. Καταδικασθέντες οἱ φιλόπονοι οὗτοι καταστηματαρχαὶ ὅπως διάγωσιν ἐπὶ τινὰς μῆνας

ἐντὸς στενοτάτου καὶ οὐδόλως πρὸς τὴν πολυἀριθμον αὐτῶν πελατεῖαν ἀνταποκρινομένου καταστήματος, καὶ τοῦτο συνεπείᾳ ριζικῆς τοῦ ἀρχαίου αὐτῶν καταστήματος ἐπισκευῆς, ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος ἐγκατεστάθησαν τέλος καὶ πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ, λαμπρῶς ἐπισκευασθὲν καὶ ἐν τῶν κομψοτέρων δυναμένου νὰ θεωρηθῆ τοῦ Πέρα καταστημάτων. Οἱ Ἀδελφοὶ Καλφοπούλοι ἔδωκαν εἰς τὸ ἀνακαινισθὲν αὐτῶν κατάστημα τὸν πολυτήμαντον τίτλον « **ΤΟ ΠΑΝΘΕΟΝ** »· ἰδιαιτέρας δὲ ὡς πάντοτε κατέβαλον προσπαθείας ὅπως ἐφοδιάσωσιν αὐτὸ διὰ τῶν νεωτέρων καὶ ἐκλεκτοτέρων τῶν παρισινῶν ἐργοστασιῶν ἐμπορευμάτων· τὸ δὲ δημόσιόν μας ἐπέισθη πιστεύομεν μέχρι τοῦδε ὅτι ὅποτε εἰσέρχεται εἰς τὸ κατάστημα τῶν κυρίων Ἀδελφῶν Καλφοπούλων οὐδέποτε διατρέχει τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ ἴδῃ ἐν αὐτῷ ἐμπορεύματα ἑτέρας ἢ γαλλικῆς προελεύσεως· τὴν βεβαιότητα δὲ ταύτην δὲν δύναται νὰ διατηρῆ δυστυχῶς ὅποτε διέρχεται τὸ κατώφλιον ἑτέρων τοῦ Πέρα καταστημάτων.

Δίδοντες πέρας οὐχὶ εἰς τὴν σύστασιν ταύτην ὑπὲρ τῶν ἀξιοτίμων τούτων καταστηματαρχῶν — διότι γνωρίζομεν ὅτι οἱ Ἀδελφοὶ Καλφοπούλοι ἐλαχίστην ἔχουσι τῶν συστάσεων τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ἀνάγκην— ἀλλ' εἰς ἐπαίνους οὖς δικαίως καὶ ἐπαξίως ἀπευθύνομεν εἰς τὴν φιλοπενίαν, νοημοσύνην καὶ φυσικὴν τῶν ἀξιοτίμων τούτων ἀδελφῶν εὐγένειαν, προσθέτομεν ὅτι αἰσθανόμεθα μεγίστην εὐχαρίστησιν ὅποτε βλέπομεν προοδύοντας καὶ ἀναπτύσσοντας τὸν κύκλον τῆς ἐργασίας των τιμίους καὶ φρονίμους νέους, πλὴν δὲν ἐννοοῦμεν νὰ ἀποκρύψωμεν—καὶ παρακαλοῦμεν τοὺς ἄλλοθενεῖς τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» ἀναγνώστας ὅπως μὴ θελήσωσι νὰ θεωρήσωσι τοῦτο ὡς φυλετικὸν φανατισμὸν—ὅτι ἡ εὐχαρίστησίς μας αὕτη εἶναι ζωηροτέρα ὅποτε οἱ κοινωνικῶς ἀναπτυσσόμενοι οὗτοι νέοι εἰσὶ καὶ . . . καλοὶ ὁμογενεῖς.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

(Συνέχ. καὶ τέλος, ἴδε τεύχος ΙΖ'. ἀριθ. 542.)

Ὁ Χριστιανισμὸς ὕψωσε φωνὴν κατὰ τῆς ὑπαρχούσης ἐκθέσμου κοινωνίας, διερρύθμισε ταύ-

την διὰ τῆς συστάσεως νομίμου οἰκογενείας. Ἐνόησε τὴν γυναῖκα εἰς τὴν ἀληθῆ αὐτῆς θέσιν, ὑπέδειξε τὰ ἀμοιβαῖα καθήκοντα τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἧς ἡγεμονίδα κατέστησε τὴν γυναῖκα. Ἄφοῦ ὅμως ἐκόσμησεν αὐτὴν μετὰς ἀνεκτιμήτους ἀρετὰς, τῆς συζυγικῆς πίστεως, μητρικῆς φιλοστοργίας, φρονήσεως, σωφροσύνης, καρτεροφυχίας, πρὸ πάντων δὲ τοῦ ἱεροῦ

ΣΟΦΟΣ ΤΩΝ ΣΙΝΩΝ (ἴδε σελ. 557).

ἐκείνου θρησκευτικοῦ αἰσθήματος, ὅπερ ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει δὲν ἐγκαταλείπει τὴν γυναῖκα καὶ εἰς τὴν σκληροτέραν τῆς τύχης καταφορὰν ἀπαρηγόρητον.

Ἴδου λοιπὸν ὅποια ἡ σωστικὴ ἐνέργεια τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐπὶ τῆς οἰκογενείας καὶ κοινωνίας διὰ τῆς ὑποδείξεως τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς τῆς γυναικός.

Ἄς ριψώμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ἐταστικὸν βλέμμα καὶ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων πραγμάτων, ἃς ἐξετάσωμεν τὸν τρόπον τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς γυναικός προσδιορισμένης νὰ ἀναλάβῃ τοὺς οἴκους τῆς οἰκογενείας, ὡς καὶ τὰ ἀληθῆ αἷτια, δι' ἃ ἡ γυνὴ ἀδυνατεῖ, ἂν καὶ προωρισμένη νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν οἰκιακὴν εὐδαιμονίαν καὶ εἰς τὴν ἠθικοποίησιν τῆς κοινωνίας.

Ἡ γυνή κατὰ τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς σημασίαν καὶ ἀποστολὴν ἐστὶ τὸ θεμέλιον τῆς ἐθνηκότητος. Ἐθνος δὲ λέγοντες ἐννοοῦμεν ὄμιλον ἀνθρώπων πεπολιτισμένων ἐχόντων τὴν αὐτὴν καταγωγὴν, θρησκείαν, γλῶσσαν τὰ αὐτὰ ἥθη καὶ ἔθιμα. Ἀλλὰ ποῖος ἀμφιβάλλει καὶ ἀντιλέγει ὅτι πύρην τῶν μονίμων τύπων τῆς ἐθνηκότητος ἐστὶν ἡ γυνή; Ναί, ἡ γυνή ἐστὶν ἣτις μεταδίδει διὰ τῆς ἐπιτυχοῦς αὐτῆς παιδαγωγίας κατὰ τοὺς νεομισμένους τύπους εἰς τὰ τέκνα τὴν γλῶσσαν, τὴν θρησκείαν, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τοῦ ἔθνους εἰς ὃ αὕτη ἀνήκει. Ἐν γένει, ἡ γυνή ἐστὶν ἣτις γαλουχεῖ καὶ προπαρασκευάζει νέα μέλη εἰς τὴν κοινωνίαν, ἐν ἣ παρουσιαζόμενα διαδραματίζουσι τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον πρόσωπον, κατὰ τὰ αἰσθήματα καὶ φρονήματα ἀπερ' αὐτοῖς ἐνέπνευσεν ἡ μήτηρ.

Οὕτως ἐξετάζοντες εὐρίσκομεν τοὺς μεγάλους ἀνδρας λαχόντας καὶ τοιούτων μητέρων. Ὡς οἱ δύο Γράκχοι ὁ Νεύτων, ὅστις, εἰρήθῳ ἐν παρόδῳ πρὸς ἀνασκευὴν τῆς ἐπ' ἀθεϊσμῶν κατηγορίας ἦν προσάπτουσι οἱ πολλοὶ τοῖς πεπαιδευμένοις, καὶ πρὸς κατάδειξιν ὅτι ἡ μὲν παιδεία μορφώνει τὰ ἥθη καὶ εὐσεβεστάτους καθιστᾷ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτῆς, ἡ δὲ κακὴ καὶ ἀντιχριστιανικὴ ἐν τῇ οἰκογενεῖα ἀνατροφή προετοιμάζει τέρατα λογικὰ, τέρατα κατμαστιζόντα καὶ λυμαίνοντα τὰς κοινωνίας, εἰρήθῳ ὁ Νεύτων τὸ καταπληκτικὸν τοῦτο καὶ ὑπερφυῆς πνεῦμα, ὅτι εὐσεβεστάτης τυχὼν μητρός καὶ τοιοῦτος ἀνεδαίχθη. Κατεῖδε τὴν τοῦ παντός ἀρμονίαν, διὰ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ καθολικοῦ νόμου τῆς βαρύτητος καὶ τῆς ἔλξεως, εἰσέδυσεν εἰς τὰ ἄδυτα μυστήρια τῆς θείας παντοφίας καὶ παντοδυναμίας καὶ οὕτω τόσον σέβας συνέλαβε πρὸς τὸν Θεὸν ὥστε μετὰ ταπεινώσεως ἐκλινε τὸ γόνυ καὶ ἐπὶ μόνῳ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἀπεκαλύπτετο.

Τούναντίον ὁ Βολταῖρος κατὰ τὴν παροιμίαν «κακοῦ κόρακος κακὸν ὠόν», ἐκμυζήσας τὸν δηλητηριώδη χυμὸν τῆς μητρικῆς ἀσεβείας, ἀν καὶ ἐγένετο εἰς ἓκ τῶν σπανίων νοσῶν τῆς Γαλλίας κατὰ τὸν 12ον αἰῶνα οὐχ ἤττον ὅμως οὐδὲν ἄλλο ἐπραξεν ἢ διὰ τῶν πολυαριθμῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων νὰ ἐπιχέῃ τὸ θανατηφόρον τῆς ἀσεβείας δηλητήριον ἐπὶ τῆς κοινωνίας. Μεγάλῃ τῷ ὄντι ἡ ἠθικὴ ἐπιρροή τῆς γυναικὸς ἐπὶ τῆς κοινωνίας. Ἀλλ' ὅπως ἐκπληρώσῃ τις τοιοῦτον προορισμὸν καὶ οὕτως καὶ τὴν οἰκογένειαν ἀναδιοργανώσῃ θέον νὰ ἦ ἔμπειρος καὶ πεπαιδευμένος. Ἴδου λοιπὸν συγνὰ ὁ σκόπελος πρὸς ὃν προσκρούομεν ἐν τῇ ἀναζητήσει τῆς γενικῆς εὐημερίας. Ἡ γυνή ἐν τῇ οἰκίᾳ παράγει τὴν εὐδαιμονίαν τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων· εἶναι ὁ οἶκος

αὐτῆς εὐδῖος λιμὴν ἀνακουφίσεως κατὰ τὸν δεινὸν βιωτικὸν σάλον.

Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα ἡ γυνή πρέπει νὰ ἔχῃ συναίσθησιν τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς, διὰ νὰ ὑπάρξῃ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἦ περιεκεκοσμημένη ὑπ' εὐγενῶν αἰσθημάτων, νὰ ἦ θεοσεβῆς, συνετὴ, σώφρων, δικαία, ἀρεταὶ ἀίτινες προσποκτῶνται διὰ τῆς παιδείας. Ὅθεν ἀνάγκη ἀπόλυτος, ἀνάγκη ἀπαραίτητος, ἡ γυνή νὰ ἦ πεπαιδευμένη, ναί, ἀνακηρύξωμεν τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἣν μόλις αἰῶνις τινες ἀνεγνώρισαν. Ἡ γυνή θέον νὰ ἦ πεπαιδευμένη ὅπως ἀντιπροσωπεύῃ ἐν τῇ οἰκογενεῖα καὶ διὰ τῆς οἰκογενείας ἐν τῇ κοινωνίᾳ τὸ πρωταγωνιστοῦν πρόσωπον, πρόσωπον εἰς ὃ ὁ πλάστῃς ἐνεπιστεύθη τοὺς οἴκους τῆς γενικῆς τῆς ἀνθρωπότητος εὐδαιμονίας.

Οἱ ἱεροκήρυκες ἀντὶ πάσης παροτρύνσεως ἄς διασαλπίσωσι καὶ ἐν Ἐκκλησίαις τὴν σπουδαιότητα τὴν ἀλήθειαν, ἄς ἀντηχήσῃ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ ἄμβωνος ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς γυναικός.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἀνεγνώρισε καὶ ὁ ἡμέτερος αἰὼν. Οὕτω καὶ ἐν πρωτευσούσαις καὶ πόλεσι καὶ κόμισι καὶ χωρίοις ἀνηγέρθησαν Παρθεναγωγεῖα πρὸς διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἀνάπλασιν τῶν νεανίδων τῆς νέας ταύτης γενεᾶς.

Ἀλλ' ἀρὰ γε τὰ ἡμέτερα Παρθεναγωγεῖα παρασκευάζουσι τὴν γυναῖκα τοιαύτην οἴαν ἀπαιτεῖ ὁ προορισμὸς αὐτῆς! Οὐχί· ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις ἡμῶν δυστυχῶς ἐλλείπει ἡ ἀληθὴς σειρά τῆς διαπαιδαγωγήσεως· ὅθεν ἡ νεᾶνις ἐξερχομένη τῆς σχολῆς καὶ ἐνδυσομένη τὸ μέγα ἐκείνο τῆς οἰκιακῆς δυσθύνσεως καθῆκον, σταματᾷ, ταραττεται. Ἀτλάντιον βᾶρος θεωρεῖ τοῦτο. Ἀλλὰ ποῖον τὸ αἷτιον τούτου, διατί κατόπιν πολυετοῦς ἐκπαιδεύσεως νὰ διατελῇ οὕτως ἄπειρος; Ὁ λόγος ἀπλοῦς, δὲν μανθάνουσι ἐν ταῦθα ἐν μικρογραφίᾳ ὅ,τι ἐν πραγματικότητι κατόπιν θὰ λάβωσι πείραν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Τούτου τὸ αἷτιον ἐν μέρει καὶ αὐτοὶ οἱ γονεῖς ὑπάρχουσιν. Πληροπορηθῆτε ἐρευνήσαντες τὴν ἡμετέραν συνείδησιν, διὰ ποῖον λόγον ἀποστέλλετε τὰς θυγατέρας ὑμῶν εἰς τὴν σχολήν; ὁποῖον σκοπὸν θηρεύοντες; ὅπως προετοιμασθῶσιν οἰκοδόμοι νὰ ἀντάξῃαι τοῦ προορισμοῦ; Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν ἀναγνώριζω ἐν πολλοῖς τοιοῦτον σκοπὸν. Τούναντίον καθορῶ διάφορόν τινα σκοπὸν. Νὰ ἐκμάθωσιν ἀργὰς τινὰς τῆς γλώσσης, καὶ οὕτως ἐξερχόμεναι τῆς σχολῆς νὰ ἔχωσιν εὐπρόσωπον ἀφορμὴν ἀργίας, καταδαπανῶσαι τὰς πολυτίμους τῆς ἐργασίας ὥρας εἰς τὴν φιλολογίαν διαφόρων διασκεδαστικῶν ἀναγνισμάτων. Τὸ δὲ

παραδοξότερον, ἐν τοῖς βιβλίοις καὶ ταῖς ἐφημερίσιν ἀναγινώσκουσαι νὰ γνωρίζουσι τὴν ὅλην πολιτικὴν πορείαν κράτους τινός, καὶ τὰς πρὸς ἄλληλα τούτων σχέσεις, τὴν ὅλην οἰκονομικὴν θέσιν ἔθνους τινός ἢ πολιτείας μόνον τοῦτο νὰ ἀγνοῶσι τὰ οἰκονομικὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν οἰκογενείας, νὰ σπαταλῶσι καὶ καταφθείρωσι τὰ πράγματα αὐτῆς. Διατί τοῦτο; διότι ἡ οἰκοδόμοινα ὡς τελειόφυτος τοῦ Ἀρσακείου ἢ τῆς Παλλάδος ἢ ἄλλου τινός ἀνωτέρου ἐκπαιδευτηρίου δὲν καταδέχεται νὰ κατέλθῃ καὶ εἰς τὰ δουλοπρεπῆ ὅπως θεωρῆ αὕτη νὰ ἐπιτηρῆ ἐπὶ τῶν ὑπηρετῶν καὶ ὑπηρετριῶν καὶ νὰ κατέλθῃ μέχρις αὐτοῦ τοῦ μαγειρείου.

Τὸ δὲ ἀξιοκατακριτώτερον αἱ νεάνιδες ἐν τῇ σχολῇ ἐκμανθάνουσι πρὸς τούτοις καὶ ἐργόχειρα τείνοντα πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς φιλοκαλίας καὶ καλαισθησίας, οὐχ ἤττον ὅμως ἀποφοιτῶσαι ἀγνοοῦσι νὰ κατασκευάσωσιν ἀπλούστατόν τι ἔνδυμα τῆς οἰκογενείας καὶ οὕτω καταφθείρουσι τὸ πολυτίμον τοῦ συζύγου βαλάντιον δι' ἀνάγκας ἅς αὐταὶ μόναι διὰ μικρᾶς τινας ὑπομονῆς καὶ ἐμπειρίας ἠδύναντο νὰ θεραπεύσωσιν.

Ἡ νεᾶνις ἐν τῇ σχολῇ δὲν πρέπει νὰ μάθῃ ἀπλὴν συνταγολογίαν τῶν πράξεων ἅς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ θὰ διεξαγάγῃ, ἀλλὰ καὶ τὸν σκοπὸν τῆς τοιαύτης ἐνεργείας, τουτέστι νὰ μάθῃ ὅτι ὅλη ἡ τελουμένη διαπαιδαγώγησις καὶ ὅλη ἡ διὰ χειρῶν ἐργασία ἀποβλέπει πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῆς καὶ πρὸς πρόσφορον καὶ ἐπιτυχῆ τῆς οἰκίας διεύθυνσιν. Ἴνα δὲ ἐν συνόλῳ εἰπῶ ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων νὰ διδάσκηται ἡ νεᾶνις τὸν ἠθικὸν σκοπὸν ὃν ἔχουσα ἤλθεν εἰς τὸν κόσμον.

Σ. Μ.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ « ΓΡ. ΚΟΣΜΟΥ ».

Η ΕΠΑΙΤΙΣ

(Ἑσπέρα Κυριακῆς 9]21 Νοεμβρίου.)

Ὁ Ἑλληνοδραματικὸς θίασος τῶν κκ. Ἀλεξιάδου καὶ Ἀρνωτάκη ἀνεβίβασε τὸ ἑσπέρας τῆς παρελθούσης κυριακῆς ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ ἐν Πέτρᾳ Κρυσταλλίνου Παλατίου ἐν τῶν λαμπροτέρων καὶ τεχνικωτέρων δραμάτων τοῦ γαλλικοῦ δραματολογίου· ἐν τῶν δραμάτων ἐκείνων τῶν πληρῶντων ἀλληλοδιαδόχως συγκινήσεως, φρίκης, ἀπογνώσεως, ἐλπίδος τὴν καρδίαν τοῦ θεα-

τοῦ καὶ ἐν τῇ ἐπικρατήσῃ τοῦ ἐνός ἢ τοῦ ἐτέρου αἰσθήματος λίαν εὐχαρίστους παρεχόντων αὐτῷ συγκινήσεις. Τὸ δὲ δράμα τοῦτο ἦτον ἡ ΕΠΑΙΤΙΣ, ὀφειλόμενον εἰς τὴν ζωγράν φαντασίαν δύο τῶν ἐξοχωτέρων ἐκ τῶν μεταγενεστέρων τῆς Γαλλίας δραματοποιῶν τῶν κ.κ. Μπουρζουᾶ καὶ Μασσῶν. Χάριν δὲ τῶν ἀναγνωστῶν ἐκείνων τοῦ «Γραφικοῦ Κόσμου» οἵτινες ἔσχον— δὲν διστάζομεν νὰ τὸ εἰπῶμεν — τὸ ἀτύχημα νὰ μὴ παραστῶσι κατὰ τὴν λαμπρὰν ταύτην παράστασιν ἐν τῷ Κρυσταλλίνῳ Παλατίῳ, ἀναλαμβάνομεν ὅπως ποιήσωμεν ἐνταῦθα βραχεῖάν τινα τοῦ συγκινητικοῦ τούτου δράματος ἀνάλυσιν, ἥτις ἐλπίζομεν ὅτι μετὰ τῆς αὐτῆς, ὑφ' ἧς καὶ ἡ τῆς «Διασήμεου Δίκης» τοῦ παρελθόντος τεύχους, θέλει ἀναγνωσθῆ εὐχαριστήσεως.

Ὁ Ἰωάννης Βέργεν ἦτο σιδηρουργὸς ζῶν λίαν τιμῶς ἐν Μαρριεμβέργῃ τῆς Σαξωνίας· ἐνυμφεῦθη τὴν Μαργαρίταν, ἐξ ἧς ἀπέκτησε καὶ ὠραῖον κοράσιον, τὴν Μαρίαν. Ὁ Ἰωάννης ἠθάνετο πρὸς τὴν σύζυγον καὶ τὸ τέκνον αὐτοῦ τὴν θερμὴν ἐκείνην ἀγάπην ἥτις βαίνει μέχρι λατρείας. Ἡ Μαρία ἠσθένησεν ἐκ δεινῆς καὶ βαρείας νόσου· πλὴν ἡ μήτηρ αὐτῆς ἠγρύπνησεν ὀλοκλήρους παρὰ τὸ προσκεφάλαιον αὐτῆς νύκτας καὶ ἠδυνήθη νὰ διασώσῃ τὴν προσφιλῆ αὐτῆς θυγατέρα· αἱ συγκινήσεις, αἱ ἀγρυπνίαι καὶ οἱ κόποι οὗς κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας τῆς κόρης αὐτῆς ὑπέστη, προσέβαλον καιρίως τὴν ὑγείαν τῆς φιλοστόργου μητρός· οἱ δὲ ἱατροὶ τῆς Μαρριεμβέργης συνέστησαν εἰς τὸν Ἰωάννην [ὅπως ἀποστείλῃ τὴν σύζυγον αὐτοῦ εἰς τὰ λουτρά τοῦ Σπᾶ, ὑποδείξαντες συνάμα αὐτῷ ὅτι τοῦτο ἦτο τὸ μόνον πρὸς διάσωσιν αὐτῆς μέσον. Ὁ Ἰωάννης Βέργεν ἠσθάνετο πρὸς τὴν Μαργαρίταν ἀπεριόριστον συζυγικὴν ἀγάπην· τοῦτο τὸ εἶπομεν ἤδη· κατὰ συνέπειαν οὐδὲ ὅπως λαβῶν ὑπ' ὄψιν τὰς βαρείας δαπάνας ἅς θὰ ἀπῆται τὸ ταξίδιον τοῦτο, ἔσπευσε νὰ ἀποστείλῃ τὴν σύζυγον αὐτοῦ εἰς Σπᾶ τῇ συνοδείᾳ τῆς πιστῆς αὐτῆς ὑπηρετριάς, τῆς καλῆς Βριγέτας.

Νοσηλευομένη ἐν Σπᾶ ἡ Μαργαρίτα συνάπτει σχέσεις μεθ' ἐνός τῶν ἀναιδῶν ἐκείνων ἀνθρωπίνων ὄντων, τῶν ἄνευ τιμῆς καὶ καρδίας καὶ

ὄν ἔργον ἔστιν ὅπως ρίπτωσι τὰς ἀτιμίας καὶ τὸ ὄνειδος εἰς τοὺς κόλπους τιμίων οἰκογενειῶν, ἐπωφελοῦμενα λίαν ἀσυστόλως τῆς φυσικῆς ἀδυναμίας τοῦ ἀσθενεστέρου τῆς οἰκογενείας στοιχείου, τῆς γυναικός. . . . Ὁ Χριστιανὸν Ρενδόρφ ἦτο ὡραῖος νεανίας· κομψός, εὐγλωττος καὶ εὐφυής· περιπλέον δὲ ἐκέκτητο καὶ τίτλον κολακεύοντα τὴν φιλοδοξίαν καὶ αὐτῆς τῆς ἀρελεστέρας γυναικός· ἦτο κόμητος. Ἐπῆλθε στιγμή, στιγμή ὀλεθρία, καθ' ἣν ἡ Μαργαρίτα ἐλησμόνησε τὸν Ἰωάννην, ἐλησμόνησε τὸ τέκνον τῆς — φεῦ! ἀμφοτέροι ἦσαν τόσον μακρὰν — καὶ παρεδόθη εἰς τὸν κόμητα. . .

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ Μαργαρίτα ἦτο ἔνοχος γυνή· ἦτο σύζυγος βεβηλώσασα τὴν τιμὴν τοῦ συζύγου τῆς· ἦτο μήτηρ καταπατήσασα τὰ ἱερὰ πρὸς τὸ τέκνον αὐτῆς καθήκοντα. . . Ὁ σοφὸς ἀκαδημαϊκός, ὁ πολὺς Ἀλέξανδρος Δουμάς, θὰ ἔλεγε μετ' αἰμοχαροῦς σκληρότητος: φωνεῦσατέτην· ὁ ἡμέτερος φίλος καὶ πολυμαθὴς ἱατρός, κ. I. Ζίρος, μᾶλλον ἐπεικτικῶς τοῦ σκληροῦ Γαλάτου, θὰ ἔλεγε: μορφώσατέτην· λησμονῶν ὅτι τὸ ἔγκλημα προηγήθη ἤδη καὶ ὅτι ἡ διαμόρφωσις καὶ ἠθικοποίησις τῆς μοιχαλίδος — καὶ ἂν ἐπιτελεσθῇ — θὰ ἐπέλθῃ μετὰ τὴν ὀλεθρίαν καὶ ὀδυνηρὰν κατάπτωσιν. . . . Ἡμεῖς δὲν συμφωνοῦμεν μετ' ἀμφοτέρων· ὑπέικομεν μόνον εἰς τὴν φωνὴν τῆς καρδίας μας καὶ λέγομεν: Συγχωρήσατέτην.

Ἡ Μαργαρίτα ἔνοχος καὶ ὑπὸ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότητος καταθασανίζομένη δὲν τολμᾷ νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον εἰς τὸν συζυγικὸν οἶκον· νομίζει ἡ δυστυχὴς ὅτι ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς ἀνεξιτήλοις γράμμασιν ἐχαράχθη πλέον ἢ ἀποτρόπαιος λέξις «ἀτιμος» καὶ ὅτι ὁ Ἰωάννης ἅμα ὡς ἐνατενίσῃ αὐτὴν θὰ λάβῃ γινῶσιν τοῦ μουσαροῦ αὐτῆς ἐγκλήματος. Διὸ ἀποφασίζει ὅπως συζήσῃ τοῦ λοιποῦ μετὰ τοῦ ἐξαπατήσαντος αὐτὴν, τοῦ κόμητος Ρενδόρφ. Ἄν ὅμως τὸ ἔγκλημα ἐκαυτηρίαζε τὴν συνειδησιν, ὑπάρχει ὅμως ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ, ἐν αἰσθημα ὅπερ οὐδέποτε ἐκρίζουται ἐξ αὐτῆς καὶ τὸ ὑπέρτατον τοῦτο αἰσθημα εἶναι: ἡ μητρικὴ στοργή. Ἡ Μαργαρίτα λησμονήσασα τιμὴν, σύζυγον, πατρίδα,

δὲν ἐλησμόνησεν ὅμως καὶ τὸ τέκνον τῆς, τὴν προσφιλῆ τῆς Μαρία. . . Ἐπιθυμεῖ πρὶν ἢ ἀχωρισθῆ αὐτοῦ διὰ παντός ὅπως ἐπὶ μίαν ὥραν, ἐπὶ ἓν λεπτόν, ἐπὶ μίαν στιγμήν τὸ ἴδῃ καὶ τὸ σφίγῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς. Πλὴν ὁ Ἰωάννης. . . Πῶς νὰ τολμήσῃ νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιόν του ἀφοῦ ἐβεβήλωσεν οὕτως αἰσχροῦς τὸ ὄνομα καὶ τὴν τιμὴν αὐτοῦ! Ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ αὐτῆς ἀποφασίζει ἡ ἀτυχὴς μήτηρ ὅπως ἀπέλθῃ εἰς Μαριεμβέργην, εἰσέλθῃ λάθρα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου τῆς καὶ ἀποθέσῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς πεφιλημένης αὐτῆς Μαρίας τὸ μητρικὸν ἐκείνο φίλημα, ὅπερ οὕτως φαιδρῶς ἄλλοτε ἐναπέθετε.

Πλὴν ἐνῶ εἰσῆρχετο κρυφίως εἰς τὸν οἶκον τῆς ἀνακλύπτεται ὑπὸ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς Θερεσίας ἣτις ὡς καὶ ὁ υἱὸς αὐτῆς οὐδεμίαν εἶχον γινῶσιν τοῦ ὀλεθρίου ἀμαρτήματος αὐτῆς. Ἡ Μαργαρίτα πιεζομένη ὑπὸ τοῦ ἐλέγχου τῆς συνειδήσεως αὐτῆς ἀρηγεῖται εἰς τὴν πενθερὰν τῆς τὴν ἀτιμίαν καὶ τὸ αἰσχρὸς τῆς· ἡ καλὴ Θερεσία συγκινηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄλγους τῆς ἀτυχούς γυναικός συναινεῖ ὅπως ἐπὶ μίαν στιγμήν τῇ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐνηγκαλισθῇ τὸ τέκνον τῆς· ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμήν ἡ Μαργαρίτα πρόκειται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς ταύτης, ρίπτεται εἰς τὸ μέσον ὁ Ἰωάννης, ὅστις ἤκουσε τὴν ἀφήγησιν τοῦ ἐγκλήματος τῆς συζύγου του, καὶ παριστάμενος ὡς ζῶσα καταδίκη πρὸ τῆς ἐνόχου αὐτοῦ γυναικός διατάσσει αὐτὴν διὰ σκληρᾶς ἐπιτακτικότητος ὅπως ἀπέλθῃ ἐν ἀκαρεῖ τοῦ οἴκου του. . .

Ἡ δὲ ἀτυχὴς Μαργαρίτα ἐπιστρέφει εἰς Μυλρούζην παρὰ τῷ κόμητι Ρενδόρφ χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ἴδῃ καὶ ἀσπασθῇ τὴν προσφιλῆ τῆς Μαρίαν.

Ὁ Ἰωάννης, ὁ ἐξαπατηθεὶς καὶ ἀτιμασθεὶς σύζυγος, ἀποφασίζει ὅπως διακόψῃ τοῦ λοιποῦ πᾶσαν μετὰ τῆς ἐνόχου ταύτης γυναικός σχέσιν· τὸ σιδηρουργεῖον αὐτοῦ ἦτο προἴξ ἢ ἐλαβε παρὰ τῆς Μαργαρίτας, διὸ ἀποφασίζει νὰ ἐκποιήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγχειρίσῃ αὐτῇ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ. Παραλαβὼν δὲ μετ' αὐτοῦ τὴν θυγατέρα του μεταβαίνει παρὰ τῇ Μαργαρίτᾳ εἰς Μυλρούζην ὅπως ἐπιδώσῃ αὐτῇ τὴν ἀξίαν τοῦ σιδηρουργείου τούτου.

ΜΟΣΤΑΡ, πρωτεύουσα Βοσνίας.

Ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ συζύγου αὐτῆς ἡ ἀτυχὴς γυνὴ καταλαμβάνεται ὑπ' ἀπεριγράπτου συγκινήσεως καὶ ἐκζητεῖ παρ' αὐτοῦ μίαν καὶ μόνην χάριν ὅπως τῇ ἐπιτρέψῃ νὰ ἴδῃ ἔστω καὶ μακρόθεν τὸ προσφιλὲς τῆς τέκνον, τὴν ἀγαπητὴν τῆς Μαρίας. Ὁ Ἰωάννης Βέργεν συγκινηθεὶς ἐκ τῶν δακρύων τῆς Μαργαρίτας συναινοῖ ἐπὶ τέλους ὅπως διέλθῃ δι' ἀμάξης μετὰ τῆς κόρης αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς οἰκίας αὐτῆς καὶ δυνηθῆ οὕτως αὐτὴ ἐκ τοῦ παραθύρου νὰ ἴδῃ τὴν κόρην τῆς... Ἡ Μαργαρίτα αἰσθάνεται τὴν ἐλπίδα ἀναγεννωμένην ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς· δὲν ἐμελλε νὰ ἴδῃ τέλος ἔστω καὶ μίαν στιγμὴν τὴν... Μαρίας; Ἄλλ' ἂν οἱ ἄνθρωποι συγκινηθέντες εἶχον συγχωρήσει τὴν ἔνοχον μητέρα, ὅχι ὅμως καὶ ὁ Θεὸς, καθότι καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Μαργαρίτα κύπτει ἐκ τοῦ παραθύρου ὅπως ἴδῃ τὴν διερχομένην κόρην τῆς, φρικώδης ἀστραπὴ καίει τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ οὕτως ἡ ἀτυχὴς γυνὴ μὴ δυνηθεῖσα νὰ ἴδῃ τὴν θυγατέρα τῆς, καταδικάζεται συνάμα ὑπὸ τῆς θείας δίκης ὅπως μένη τοῦ λοιποῦ... τυφλῆ.

Ἀπαρνηθεῖσα ὑπὸ τοῦ συζύγου τῆς, ἐγκαταληφθεῖσα ὑπὸ τοῦ φρεναπάτου αὐτῆς, τοῦ αἰσχροῦ καὶ ἀτίμου κόμητος Ρενδόρφ, νυμφεύθη τὴν προσφιλεστέραν τοῦ συζύγου τῆς φίλην τὴν Λεοπολδίνην, καὶ οὕτως ἀμειλήκτως διὰ τῆς τυφλώσεως ὑπὸ τῆς Θεῆς Προνοίας καταδικασθεῖσα, ἡ Μαργαρίτα αἰσθάνεται πλέον ὅτι δὲν δύναται νὰ ζήσῃ τοῦ λοιποῦ καὶ ἀποφασίζει ὅπως θέσῃ μόνη τῆς τέρμα εἰς τὴν ἐλευσίαν καὶ ὑπὸ πάντων ἀποστρεφομένην ὑπαρξίν τῆς. Ἐνῶ ὅμως ζητεῖ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ὀλεθρίαν αὐτῆς ἀπόφασιν, παρουσιάζεται ἐνώπιόν τῆς εἰς ἀληθείας τοῦ Ὑψίστου λειτουργός, ὁ πατὴρ Ἐβράρδος, ὅστις καὶ χύνει παρηγορίας βάλσαμον εἰς τὴν καρδίαν τῆς ἀτυχοῦς γυναικός· ὁδηγεῖ δὲ αὐτὴν παρά τινι ξενοδόχῳ ἣν καὶ παρακαλεῖ ὅπως διατρέψῃ αὐτήν.

* * *

Ὁ Ἰωάννης διακόψας πάντα δεσμὸν συνδέοντα αὐτὸν μετὰ τῆς ἐνόχου συζύγου του καὶ ἀγνωῶν τὰς ὀλεθρίας καὶ ὀδυνηρὰς τῆς τελευταίας ταύτης περιπετείας, ἐξῆ ἡσύχως, συγκεντρώσας

ἅπασαν αὐτοῦ τὴν φιλοστοργίαν ἐπὶ τῆς ἀγαπητῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, τῆς μόνης τοῦ βίου αὐτοῦ παρηγόρου. Ὁ οἶκος τοῦ Ἰωάννου Βέργεν παρουσίαζε μίαν ἡμέραν ἕκτακτον ζωηρότητα· ἦτον ἡ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων τῆς ἀγαπητῆς του Μαρίας, ἣτις συνεπλήρου τὸ θῶν αὐτῆς ἔτος. Τὰ δῶρα ἐπιπτον βροχηδὸν ἐπὶ τῆς εἰς πάντας προσφιλοῦς μικρᾶς. Εἰς ἐπίσκεψιν δὲ αὐτῆς προσῆλθε καὶ ἡ πιστὴ τοῦ πατρὸς αὐτῆς φίλη, ἡ Λεοπολδίνη, ἡ συζευχθεῖσα τὸν κόμητα Ρενδόρφ. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Ἰωάννου ἀστράπτουσιν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ ὀνόματος Ρενδόρφ. Ζητεῖ νὰ μάθῃ ἂν ὁ κόμης εἶναι αὐτὸς οὗτος ὅστις ἔσπειρε τὸ αἰσχος καὶ τὴν ἀτιμίαν εἰς τὸν οἶκόν του· βεβαιωθείς δὲ περὶ τούτου προσκαλεῖ εἰς μονομαχίαν τὸν αἰσχρὸν τοῦτον φρεναπάτην ἐν ἣ καὶ φονεύει αὐτόν.

Ἄλλ' ἡ ἡμέρα αὕτη ἐπέπρωτο νὰ ᾗ ὀλεθρία διὰ τὸν δυστυχῆ Ἰωάννην. Ἐπιστρέψας εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ μαθαίνει ὅτι ἡ κόρη του, ἡ προσφιλὴς του Μαρία ἐχάθη καὶ οὐδεὶς γινώσκει τὸ τί ἐγένεεν· ἡ πατρικὴ τοῦ Ἰωάννου καρδία ὑφίσταται θανάσιμον προσβολήν· ἐνῶ δὲ ζητεῖ νὰ ριφθῆ εἰς ἀναζήτησιν τῆς ἀπωλεσθείσης θυγατρὸς του, παρουσιάζεται πρὸ αὐτοῦ εἰς ἀστυνομικὸς ἐνωματάρχης καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου συλλαμβάνει αὐτόν, ὡς φονεύσαντα τὸν κόμητα Χριστιανὸν Ρενδόρφ.

Ἡ Μαργαρίτα, ἡ δυστυχὴς Μαργαρίτα, ἐξῆ βίον θλιβερὸν καὶ πλήρει στερησέων ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῆς ἀγαθῆς ἐκείνης γυναικός ἐν ἣ ὠδήγησεν αὐτὴν ὁ καλὸς ἐκεῖνος ἱερεὺς. Μίαν ἡμέραν ἑταιρία σχοινοβατῶν διηλθε πρὸ τοῦ ξενοδοχείου τῆς ἀγαθῆς ἐκείνης γυναικός ἐν ᾧ διέμενον ἡ Μαργαρίτα καὶ ἐζήτησε νὰ δειπνήσῃ· οἱ σχοινοβάται ἔφερον μετ' αὐτῶν καὶ ἐξαετὲς κοράσιον, ὅπερ διὰ ραβδισμῶν καὶ βασάνων ἐγύμναζον ὅπως ποιῆ διάφορα σχοινοβατικὰ ἄλματα. Τὸ κοράσιον ἐδίψα καὶ ἡ Μαργαρίτα παρέλαβεν αὐτὸ ὅπως τὸ δώσῃ ὀλίγον νερόν. Ἡ Μαργαρίτα ἠσθάνετο πάντοτε ἀγάπην πρὸς τὰ μικρὰ παιδία, ἐνθυμεῖτο ἡ δυστυχὴς ὅτι εἶχε καὶ αὐτὴ ποτὲ κόρην ἀφ' ἧς ἀπεχώρησεν αὐτὴν διὰ βίου τὸ ἀποτρόπαιον αὐτῆς ἐγκλήμα... Τὸ μικρὸν

κοράσιον διηγήθη πρὸς τὴν τυφλὴν τὰς ἀνεκδιηγήτους βασάνους ἃς ὑφίστατο παρὰ τῶν σκληρῶν ἐκείνων σχοινοβατῶν, οἵτινες ἀφῆρπασαν αὐτὸ παρὰ τοῦ πατρὸς του· πλὴν δὲν ἠδυνήθη νὰ εἴπῃ πλειότερα, καθότι οἱ σχοινοβάται τὸ παρέλαβον μεθ' ἑαυτῶν καὶ ἀνεχώρησαν. Ἡ Μαργαρίτα ἀφηγήθη τὴν διήγησιν τοῦ μικροῦ κορασίου εἰς τὴν ξενοδόχον, ἥτις τῇ πληροφορεῖ ὅτι ἔτυχε νὰ ἀκούσῃ ὅτι σχοινοβάται τινὲς ἔκλεψαν πρὸ τινος εἰς τὴν Δρέσδην τὸ κοράσιον σιδηρουργοῦ τινος. . . Ἡ Μαργαρίτα μετὰ συγκινήσεως ἐρωτᾷ τὸ ὄνομα τοῦ σιδηρουργοῦ τούτου, ἡ δὲ συγκίνησις τῆς αὐτῆ μεταβάλλεται εἰς ἀληθῆ φρίκην ὅποτε ἀκούει παρὰ τῶν χειλέων τῆς ξενοδόχου ἐκφερόμενον τὸ ὄνομα τοῦ Ἰωάννου Βέργεν, τοῦ συζύγου αὐτῆς.

Λοιπὸν τὸ κοράσιον ἐκεῖνο ὅπερ πρὸ ὀλίγου ἐκράτει εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, ἦτο τὸ τέκνον τῆς, ἡ Μαρία τῆς καὶ τὸ ἐγκατέλειπε πάλιν εἰς τοὺς ὄνυχας τῶν τεράτων ἐκείνων! . . .

Ἡ Μαργαρίτα τυφλὴ, ἀπροστάτευτος καὶ ἐγκαταλελειμένη ρίπτεται εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τέκνου τῆς ὅπερ καὶ ἐπὶ τέλους ὑπὸ τῆς μητρικῆς φιλοστοργίας καὶ μόνης ὁδηγουμένη, εὐρίσκει καὶ ἀποσπᾷ ἀπὸ τῶν κακούργων ἐκείνων. Πτωχὴ δὲ καὶ ἐνδεὴς, ἀναγκάζεται νὰ γίνῃ ΕΠΑΙΤΙΣ ὅπως διαθρέψῃ ἑαυτὴν καὶ τὸ τέκνον τῆς! . . .

Ἡ λύσις τοῦ συγκινητικωτάτου τούτου δράματος ἐπεφυλάσσετο ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φιλανθρώπου ἐκείνου ἱερέως, τοῦ πατρὸς Ἐβράρδου. Ὁ Ἰωάννης Βέργεν ἔστεινεν εἰς τὰς φυλακάς· οἱ δὲ δικασταὶ ἐπρόκειντο νὰ καταδικάσωσιν εἰς θάνατον τὸν ἀτυχῆ ἐκεῖνον ἄνδρα διότι ἐξεδικήθη τὸν ἠθικὸν τῆς συζύγου του δολοφόνον, τὸν βεβηλώσαντα τὴν τιμὴν καὶ τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ. . .

Ἐν τούτοις οἱ δικασταὶ ἐδήλωσαν ὅτι θὰ παραιτοῦντο πάσης κατὰ τοῦ Ἰωάννου καταδιώξεως ὅποτε ἡ σύζυγος τοῦ φονευθέντος κόμητος δηλώσῃ ἐγγράφως ὅτι παραιτεῖται τῆς κατ' αὐτοῦ δίχης. Ἡ κόμησσα δὲ Ρενδόρφ ἐνδοῦσα εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ πνευματικοῦ αὐτῆς, τοῦ πατρὸς Ἐβράρδου, παραιτεῖται τῆς δικαστικῆς καταδιώξεως καὶ οὕτω ἐλευθεροῦται ὁ Ἰωάννης.

Ὁ ἱερεὺς Ἐβράρδος μετὰ τὴν ἐπιτέλεισιν τῆς

ἀγαθοεργίας ταύτης ἐκάθητο ἡσύχως ἐν τῇ οἰκίᾳ του, αἰσθανόμενος ἐσωτερικὴν τινα εὐχαρίστησιν διότι ἔπραξε μίαν καλὴν πράξιν. Μία γυνὴ ρακένδυτος καὶ ἐξηντλημένη κρατοῦσα ἐκ τῆς χειρὸς ἢ μᾶλλον σύρουσα μικρὸν κοράσιον, φέρον τὰ ἴχνη μακρᾶς κοπώσεως, ἐμφανίζεται πρὸ αὐτοῦ. . . ἦτον ἡ Μαργαρίτα μετὰ τῆς κόρης αὐτῆς. Ὁ πατὴρ Ἐβράρδος ἀναγνωρίζει ἐν τῷ προσώπῳ τῆς γυναικὸς ταύτης τὴν δυστυχῆ ἐκείνην ἣν ἄλλοτε εἶχε διασώσει ἀπὸ τοῦ θανάτου, τῆς αὐτοχειρίας. Ἡ Μαργαρίτα καθικετεύει τὸν φιλάνθρωπον τοῦ Ὑψίστου λειτουργὸν ὅπως παραλάβῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὴν ἀτυχῆ κόρην τῆς καὶ φέρῃ ταύτην πρὸς τὸν πατέρα τῆς· καθότι ὁ κόπος, ἡ πείνα καὶ αἱ στερήσεις ἐξήντλησαν πλέον τὰς δυνάμεις τῆς. Ὁ πατὴρ Ἐβράρδος ἐρωτᾷ τότε τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῆς μικρᾶς· ἐκπλήσσεται δὲ μανθάνων ὅτι ὁ σύζυγος τῆς Μαργαρίτας εἶναι ὁ Ἰωάννης Βέργεν, ὁ ἀτυχῆς ἐκεῖνος κατ' ὀρθὸν ὄν πρὸ μικροῦ μόλις ἀπληλευθέρωσε καὶ ὅστις εὐρίσκετο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν παρ' αὐτῷ.

Ὁ Ἰωάννης προσέρχεται τότε ὅπως ἀποχαιρέτησῃ τὸν καλὸν ἱερέα καὶ σπεύσῃ εἰς ἀναζήτησιν τοῦ τέκνου του. Ἄλλ' ἐν τῷ τόνῳ τῆς φωνῆς τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης γυναικὸς, τῆς θρηνοῦσης καὶ τὴν προστασίαν τοῦ πατρὸς Ἐβράρδου ἐπικαλουμένης, ἀναγνωρίζει τὴν φωνὴν τῆς συζύγου του, τῆς Μαργαρίτας καὶ ρήγνυσι κραυγὴν. . .

Ἡ ἔνοχος γυνὴ πίπτει τότε εἰς τὰ γόνατα αὐτοῦ καὶ ἐκζητεῖ τὴν συγγνώμην του· ἡ Μαργαρίτα εἶχεν ἐξιλεώσει πλέον τὸ ἀμάρτημα αὐτῆς, ὁ δὲ Ἰωάννης οὐ μόνον τὴν συγχωρεῖ ἀλλὰ καὶ τὴν εὐλογεῖ διότι ἀπέδωκεν αὐτῷ τὸ ἥμισυ τῆς ὑπάρξεώς του, τὴν προσφιλῆ του Μαρίαν. . .

*
* *

Τοιοῦτον ἐν συνόψει τὸ ἱστορικὸν τοῦ συγκινητικοῦ τούτου δράματος. Ἡ ἀπὸ τῆς σκηνῆς δὲ κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς παράστασις αὐτοῦ διεξήχθη μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας.

Τὴν ἔνοχον γυναῖκα, τὴν ἀμαρτήσασαν ἐπὶ μίαν στιγμὴν, πλὴν διὰ εἰλικρινοῦς καθ' ὄλον τὸν βίον αὐτῆς μετανοίας, διὰ φρικωδῶν στερήσεων

καὶ τρομερῶν βασάνων τὸ ἀμάρτημα αὐτῆς ἀποπλύνασαν, τὴν ἀτυχῆ Μαργαρίταν ὑπεκρίθη ἡ δεινὴ ἐκείνη τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς ἠθοποιός ἡ ἐν τῇ παραστάσει τοιούτων προσώπων ἐξαιρετικὴν ἀείποτε ἐπίδεικνυμένη τέχνην, ἡ κ. Πιπίνα Βονασέρα. Κατῶρθωτε δὲ νὰ συγκινήση πρᾶγματι μέχρι δακρύων τοὺς θεατὰς ὁπότε παρέστησε τὴν ἀτυχῆ Μαργαρίταν τυφλὴν, ἐγκαταλελειμένην καὶ τοσοῦτον φρικώδη ὑφισταμένη ἐξιλασμόν. — Τὸν ἀτιμασθέντα σύζυγον, τὸν ἀτυχῆ ἐκεῖνον σιδηρουργὸν ὃν ἡ Θεῖα Πρόνοια οὕτως σκληρῶς ἐδοκίμασε, τὸν Ἰωάννην Βέργεν, ὑπεκρίθη ὁ κ. Ἀλεξιάδης, ὅστις διὰ τῆς ἀμιμήτου αὐτοῦ τέχνης διετήρησε πάντοτε ἀκμαίαν καὶ ζωηρὰν τὴν συμπάθειαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν θεατῶν ὑπὲρ τοῦ τιμίου ἐκείνου ἐργάτου ὃν οὕτως θανασίμως τὸ αἶσχος καὶ ἡ ἀτιμία τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐπληξεν. Ἡ κ. Ἐλένη Ἀρνωτάκη ὑπεκρίθη λαμπρὰ τὸ πρόσωπον τῆς καλῆς ἐκείνης γυναικὸς τῆς μητρὸς τοῦ Ἰωάννου Βέργεν. — Περί τῆς δεσποσύνης Φιλομήλας, ἥτις κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐκατέβη ὀλίγον χαμηλὰ, ἀναλαβοῦσα νὰ παραστήσῃ τὴν Βριγέταν, τὴν πιστὴν τῆς Μαργαρίτας θαλαμηπόλον, οὐδὲν λέγομεν, καθότι ἡ ἐκλεκτὴ αὕτη ἠθοποιός, ὁλονδήποτε καὶ ἂν ἦ τὸ πρόσωπον ὅπερ τῇ δίδουσιν, ἐξέρχεται πάντοτε ἐπὶ τῆς σκηνῆς καλῶς μελετημένη καὶ γνωρίζουσα πάντοτε τὴν σημασίαν καὶ λεπτότητα τοῦ προσώπου ὅπερ ὑποκρίνεται.

Ἄλλ' ὁ ἥρωὸς τῆς ἐσπέρας δὲν ἦτο οὔτε ἡ κυρία Πιπίνα μὲ τὴν ἐξοχὸν τῆς τραγικότητά οὔτε ὁ κ. Ἀλεξιάδης μὲ τὸ σφοδρὸν πάθος του· ἡ ἥρωὸς τῆς ἐσπέρας ταύτης ἦτον ἡ εὐφυὲς τοῦ κ. Ἀρνωτάκη θυγάτηρ, ἡ μικρὰ Βασιλική, ἥτις παρέστησε τὸ πρόσωπον τῆς Μαρίας, τῆς κόρης τῆς Μαργαρίτας, μετὰ θαυμαστῆς ἐπιτυχίας. Ἡ μικρὰ ἠθοποιὸς ἐκυρίευσε κατὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐξ ἐφόδου τὰς συμπαθείας τοῦ δημοσίου καὶ ἐπέσπασε παταγῶδεις ἐπευφημίας.

Δ. Σ.

ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ.

ΑΡΧΑΙΩΝ ΠΛΟΥΤΗ.

Κροῖσος ὁ ἔσχατος τῶν Λυδῶν βασιλεὺς, ὅστις ἐφημῆζετο παρά τε τοῖς ἀρχαίοις καὶ τοῖς νῦν, ὡς ὁ πλουσιώτατος τῶν θνητῶν, εἶχεν 90,000,000 δραχμὰς συνισταμένας ἐκ χρημάτων, γαιῶν, δούλων καὶ σκευῶν, καὶ ὅμως ὄχι μόνον

δὲν ἦτον ὁ πλουσιώτατος τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ὡς κοινῶς πιστεύεται, ἀλλ' οὐδ' ὁ πλουσιώτερος, διότι ὁ Σενέκας ὁ περίφημος φιλόσοφος καὶ τραγικὸς ποιητὴς τῶν Ρωμαίων εἶχεν 100,000,000 δραχ. ὁ δὲ Τιβέριος ὁ θετὸς υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Καίσαρος Λυγούστου ἀφῆκε μετὰ τὸν θάνατόν του 833,400,000 δραχ. τὰς ὁποίας ὁ διάδογός του Καλιγόλας ἐδαπάνησεν εἰς 42 μῆνας. Ὁ Οὐεσπεσιανὸς κατὰ τὴν εἰς τὸν θρόνον ἀνάβασίν του ἐξέτιμησε τὰς δαπάνας τῆς πολιτείας εἰς 1,005,000,000 δραχ. Ὁ Καῖσαρ πρὶν ελθεῖν εἰς τὰ πράγματα ἐχρεώσθη 85,000,000 δρ. ἠγόρασε δὲ τὴν μὲν εἰλίαν τοῦ Καρίου διὰ 15 ἑκατομ. δρ. τὴν δὲ τοῦ Λουκίου Παύλου διὰ 8,500,000. Ὁ Ἀντώνιος, εἰς τῶν συνιστόντων τὴν τριανδρίαν ἐν Ρώμῃ, ἐχρεώσθη μετὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος 844,000,000 δραχ. τὰς ὁποίας ἐπλήρωσεν ἀπὸ τῆς 15 Μαρτίου μέχρι τέλους αὐτοῦ, ὁ ὕπατος οὗτος διεσκόρπισε 4,050,000,000 δραχ. Ὁ Ἄππιος ἐδαπάνησεν ἐν ἀσωτίαις 15,000,000 δραχ. Ἡ Κλεοπάτρα ἀνέλυσεν εἰς ὄξος ἐν ὥρᾳ δείπνου ἕνα ἐκ τῶν μαργαριτῶν τῶν περικοσμοῦντων τὰ ἐνώτιά της, ἀξίας 13,185,000 δραχ. καὶ κατέπιεν αὐτὸν ὡς μὴ ὄντα δῆθεν μεγάλης ἀξίας.

Ἄλλ' ὁ χρυσὸς διὰ νὰ ᾖναι ὠφέλιμος πρέπει νὰ ρίπτηται εἰς τὰς γαίας, τὸ ἐμπόριον τὰς τέχνας, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸν ἀνακαινισμόν. Ἐὰν αἱ Ἄλπεις ἦσαν ὄρος χρυσοῦ, εἰς οὐδὲν ἤθελε σοὶ χρησιμεύσει πρὶν τὸ κόψῃς καὶ ἀποστείλῃς αὐτὸ εἰς πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς, πρὸς τὸν ἀγοραστὴν ἢ ἀνταποκριτὴν σου. Τὸ ἀκόλουθον σκωτικὸν ἀνέκδοτον θέλει σὲ κάμει νὰ ἐνοήσῃς καλλίτερον τὴν ἰδέαν ταύτην. Ὁ λόρδος Βράκας προπάτωρ τῶν κομήτων Φαίβ ἐτυνεῖθιζε νὰ λέγῃ «Σύναζε ὅσα ἤμπορεῖς καὶ φύλαττε ὅσα συναζεῖς». Εἰς δ' ἐνοικιαστῆς τῶν γαιῶν του τῷ ἔφερεν ἡμέραν τινα τὸ ἐνοικίον του ἐλλειπὲς κατὰ ἕνα ὄβολόν. Ὁ λόρδος δὲν τὸ ἐδέχθη καὶ ὁ ἐνοικιαστῆς ἠναγκάσθη νὰ τρέξῃ καὶ νὰ φέρῃ τὸν ὄβολόν. Φέρων δ' αὐτόν, εἶπε «Μιλόρδε, σοὶ δίδω ἐν σελλίνιον, ἂν μὲ ἀφίνης νὰ ἴδω μίαν στιγμὴν ὅλον τὸ χρυσίον ὅπερ ἔχεις ἐν τῷ θησαυροφυλακίῳ σου ἐναποταμιευμένον· ἀὲν σελλίνιον! ἀπεκρίθη μετὰ θαυμασμοῦ ὁ ἀργυροφίλης εὐγενής, δι' ἐν μόνον βλέμμα! μάλιστα τὸ δέχομαι, καὶ λαβὼν ἐρρίψεν αὐτὸ ἐν τῷ βαλαντίῳ του, ἐπειτα δὲ ἤρχισε νὰ δεικνύῃ εἰς τὸν Σκῶτον τοὺς θησαυροὺς του. — Ἄρχεϊ, ἐκραξεν ὁ Σκῶτος, ἤδη δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι εἶμαι ὁμοίός σου κατὰ τὰ πλούτη, διότι εἶδον αὐτὰ ὡς ὑμεῖς τὰ βλέπετε χωρὶς νὰ δύνασθε νὰ κάμητέ τι περισσότερον.

Γ. Μ.

ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΝ.

(Διήγημα Ἀλεξάνδρου Δουμά).

Α'.

Ὁ οὐρανὸς ἦτον αἴθριος· ὁ ἥλιος ἐπὶ τοῦ ὑψίστου ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος σημείου ἀντενακλατο

ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἐκ τοῦ ὀλοῦ λευκαιομένων τοῦ πλοίου. Ἀσθενὴς αὔρα ἐκόλπου τὰ ἱστία, καὶ τὰ πάντα ἦσαν γαλιναῖα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς Ἀμφιτρίτης, κομψοτάτης κορβέτας προερχομένης μὲν ἐκ Νέας Ὑόρκης, πλεούσης δὲ εἰς Γαλλίαν.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ ἥλιος κατῆλθεν ἀπὸ τοῦ κατακορύφου, καταλιπὼν μακρὰν πυρὸς γραμ-

Ο ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.

μὴν ὡς ὄριον τοῦ ἀχανοῦς ἐκείνου πελάγους. Ὁ τῆς φρουρᾶς ἀξιωματικὸς εὕρισκετο εἰς τὴν θέσιν του· οἱ ναῦται συνηθροισμένοι ἐπὶ τῆς πύρας, ἐκάπνιζον καὶ διηγοῦντο ἀλλήλοις ἱστορίας ναυτῶν, πλήρεις θαυμάτων καὶ τερατουργημάτων, πλήρεις ἀφελείας τινὸς καὶ ἀπλότητος, τῶν

ὁποίων ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν, ἐν ταῖς αἰθούσαις ἡμῶν, τὸ θέλητρον. Οἱ δὲ μὴ ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ ἐπιβάται, οὗτοι βαρυνθέντες βεβαίως νὰ θαυμάζωσι πλέον τὴν ἀπέραντον ἐκείνην θάλασσαν καὶ τὸν ἀκίνητον ἐκείνον οὐρανόν, εἶχον συναθροισθῆ εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ πλοιάρ-

χου, ἐν ᾧ κύμβαλόν τι καὶ βιβλιοθήκη εἴλκυε τῶς ἀργούς τούτους ἀνθρώπους.

Δύο ἄτομα ἐν τούτοις εἶχον μείνει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος· νέα τις γυνὴ καὶ εἷς νέος. Ἡ νέα γυνὴ, καθημένη ἐπὶ τινος ἐδράνου, ἐστήριζε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ συνθαλασσοπόρου τῆς. Ἡ σελήνη, ἥτις μεγαλοπρεπῶς ἀνῆρχετο τὸν ἐξ ἀστέρων ἀκτινοβολοῦντα οὐράνιον θόλον, ἐφώτιζε διὰ τοῦ ὠχροῦ αὐτῆς φωτὸς τὸ ὠραιότερον πρόσωπον, τὸ ὁποῖον δύναται τις νὰ ἴδῃ ποτέ. Πρόσωπον καθαρὸν καὶ κανονικόν, ἐκφραστικοὶ μεγάλοι ὀφθαλμοί, μέτωπον λευκὸν καὶ ὀμαλόν, μακρὰ μέλαινα κόμη, ἡ ἐρωτικὴ χεὶρ εἶχε συνταράξει τὴν ἀρμονικὴν διευθέτησιν, καλύπτουσα καὶ ἀποκαλύπτουσα ἰδιοτρόπως ὠραίους ὤμους, ἀφ' ὧν εἶχε πέσει ἡ μεταξίνη τραχηλία, τὰ πάντα ἐν τῇ νύκτι ταύτῃ γυναικί, παρεῖχον κρᾶμα θρύψεων καὶ ἐντελείας.

Ὁ νεανίας ἦν εὐειδῆς, πλήρης ἐκφραστικότητος καὶ ἐνεργητικότητος περιπαθοῦς. Τὸ βλέμμα του περιεκάλυπτε τότε μετ' ἔρωτος τὴν ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ζητοῦσαν ἄστυλον θελκτικὴν γυναικίαν. Ὁ εἷς τῶν βραχιόνων του ἠδέως περιεσφιγγε τὸ εὐλύγιστον καὶ κομψὸν ἐκείνης ἀνάστημα, ἐνῶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐκράτει τὴν λεπτοφύλακα καὶ λευκὴν αὐτῆς χεῖρα. Μειδίσματα ὑπερηφανείας καὶ εὐδαιμονίας ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν χειρῶν αὐτοῦ, ὡσανεὶ τότε κατὰ πρῶτον παρετήρει τὰ καθέκαστα τῆς ποιητικῆς καλλονῆς τῆς συζύγου του.

Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ὅτι οἱ δύο οὔτοι νέοι εὐρίσκοντο εἰσέτι εἰς τὴν γλυκειᾶν ἐκείνην καὶ τρυφερὰν τῆς ζωῆς ἐποχὴν, ἥτις ὁμῶς οὐδέποτε ἐπὶ πολὺ διαρκεῖ. Καὶ δὴ, ἐξ μῆνες ἠριθμοῦντο ἀπὸ τοῦ γάμου αὐτῶν.

Ὁ Ἀλφόνσος Δυβάλης, υἱὸς πλουσίου τινὸς τῆς Μασσαλίας ἐφοπλιστοῦ, εἶχεν ὑπάγει εἰς Νέα Ἰόρκην, ὅπως διατρίψῃ ἐν ἔτος παρά τινι θείῳ αὐτοῦ ἐγκαταστημένῳ ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἐν τῇ εὐπόρῳ ταύτῃ πόλει. Ἐκεῖ εἶχεν ἰδεῖ καὶ ἀγαπήσει τὴν Ὀλγαν Μορταί κόρην ὀρφανὴν καὶ ἐπίκληρον περιουσίας λαμπρᾶς συγγενῆ δὲ τῆς συζύγου τοῦ θεῖου του. Ἐξ μῆνας μετὰ τὴν ἀφιξίν του, αἱ εὐχαί του εἶχον πληρωθῆ, ἡ Ὀλγα ἦτο σύζυγός του.

Ἡ Ὀλγα πλουσία καὶ εὐειδῆς εἶχεν ἐξοικειωθῆ πρὸς τὰς λατρείας. Οἱ ἄνδρες τῆς Νέας Ἰόρκης, βεβουθισμένοι εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐργασίας των ἅπαντες, ἢ σχεδὸν ἅπαντες, ἐκέκτηντο τὸ φλέγμα τῶν ἄγγλων. Ὁ δὲ διὰ τὴν Ὀλγαν λοιπὸν θαυμασμὸς αὐτῶν ἐξηγεῖτο ἐν ἀκινήσει ὄλωσ βρετανικῇ, οὐδὲ ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ παρά τῇ νεανίῳ αἰσθανομένη διατρέχον τὰς φλέβας αὐτῆς αἷμα γαλλικόν. Ζωήρως καὶ περιπαθῆς, ὡς ὅλα τὰ τέκνα τῆς Μεσημβρίας, ὁ Ἀλφόντος ἐπέπρωτο νὰ νικήσῃ καὶ ἀπομακρύνῃ τοὺς ἀντιπάλους του. Ὁ εὐφραδῆς καὶ εὐχερῆς λόγος του, ὃν ἡ θερμότης τῆς ψυχῆς του ἐπὶ πλεῖον ἐνεδυναμού, κατέθελλε καὶ κτεγορήτευστε τὴν Ὀλγαν, καὶ τὸν ἠγάπησεν, ὡς ἠδύνατο ν' ἀγαπήσῃ, περιπαθῶς. Ὁμολογήσωμεν, ἐν τούτοις, ὅτι ἀπὸ πρώτης ἀρχῆς, ὁ ἔρωσ οὗτος ὑπῆρξε τυραννικὸς, ὀρμητικὸς, ζηλότυπος. Ἡθέλησεν αὕτη νὰ κυριεύσῃ τοῦ συζύγου αὐτῆς καὶ μέχρι τῶν ἐλαχίστων αὐτοῦ στοχασμῶν. Ἡθέλησε νὰ τὸν ἀποχωρίσῃ πάσης ἄλλης, ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς τῆς, στοργῆς. Ἡθέλησε νὰ τὸν ἀποχωρίσῃ, εἰ δυνατόν, καὶ τοῦ κόσμου. Εὐτυχῆς, ὁ Ἀλφόντος δὲν παρεπονείτο ἀκόμη διὰ τὰς ἀξιώσεις, αἵτινες ἄλλως, ἀπεδείκνυσον πλεονασμὸν ἔρωτος. Οὐδέ-ἄλλως ἐζήτηε ν' ἀντιπράττῃ εἰς αὐτὴν, καὶ ἀρίστο εὐπειθῶς νὰ δεσμεύηται εἰς τοὺς πόδας τῆς Ὀλγας.

Ἐξ μῆνας μετὰ τὴν εὐτυχῇ ταύτῃ ἐνωσιν, ὑπέικων εἰς τὰς ἀδιαλείπτους παρακλήσεις τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ, ὁ Ἀλφόντος ἀπεφάσισε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Γαλλίαν. Ἡ Ὀλγα, ἥς ὅλαι αἱ ἐντυπώσεις ἦσαν ζωηραὶ, παράφορον ἠσθάνθη χαρὰν εἰς τὴν εἶδησιν τῆς ἀναχωρήσεως ταύτης· νὰ ἴδῃ τὴν Γαλλίαν καὶ τοὺς Παρισίους· ὑπῆρξε τὸ ὄνειροπόλημα ὅλης αὐτῆς τῆς ζωῆς. Ἴδου λοιπὸν ἀπαντῶμεν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς Ἀμφιτρίτης πλέοντος πρὸς τὸ ποσεινὸν μέρος, φεύγοντας τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες τοὺς διαχωρίζουν, ὄνειροπωλοῦντας ἔρωτα καὶ εὐτυχίαν.

Ἀπὸ τινων στιγμῶν ἦσαν σιωπηλοί. Τῆς Ὀλγας οἱ ὠραῖοι ὀφθαλμοὶ ἐφαίνοντο ἀκολουθοῦντες τὰς κινήσεις τῶν ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ τοῦ στερεώματος ἀναφαινομένων ἀστέρων, τῶν ἀκτινοβόλων τούτων τῆς ἐσθῆτος τῶν νυκτῶν ἀδαμάν-

των. Αΐφνης ὁ Ἀλφόνσος ἤρθάνθη αὐτὴν θορυβηθεῖσαν.

— Τί ἔχεις, Ὀλγα μου; τὴν ἠρώτησε μετ' ἀνησυχίας.

— Τίποτε . . . τίποτε . . . τρέλλα. . . Πλὴν, βλέπεις, εἶναι παλαιὰ δεισιδαιμονία τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας καὶ ἀκουσίως . . .

— Τί τρέχει λοιπόν; . . .

— Ἴδου . . . ἀνεπόλουν τὴν εὐτυχίαν, τὸν ἔρωτα ἡμῶν . . . εἶχον ἐκλέξει δύο ἀστέρας ἐν τῷ στερεώματι, τοὺς λαμπροτέρους, ἀυγάζοντας τὸν ἕνα παρὰ τὸν ἄλλον καὶ ἔλεγον κατ' ἑμαυτὴν· οἱ δύο οὗτοι ἀστέρες εἰσὶν ἴσως οἱ ἡμέτεροι. Ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς ἡμῶν θὰ ᾗναι λαμπρὰ, ὡς αὐτοὶ καὶ αἰωνία . . . Τῇ αὐτῇ δὲ στιγμῇ ὁ εἰς αὐτῶν ὠλισθήσεν ἐκεῖ κάτω . . . ὡς νὰ ἐβυθίσθη εἰς τὰ κύματα! . . . Ἄ! αἰσθάνομαι ρίγος, αἰσθάνομαι φόβον.

— Παιδίον! εἶπεν ὁ Ἀλφόνσος ἐπιθεὶς φίλημα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς νέας γυναικὸς, αἶ! τί πρὸς τὴν ζωὴν ἡμῶν εἰς ἀστὴρ ὠλισθήσας;

— Ὅστις βλέπει ὠλισθαίνοντα ἀστέρα, ἐπανελάσθην ἡ Ὀλγα, ἀποθνήσκει ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους! Ἡ μήτηρ μου μοὶ τὸ εἶπε πολλάκις, προσέθετο μετὰ τρόμου.

— Μύθοι παιδικοί! Ὀλγα μου, διὰ ν' ἀπασχολοῦν τὴν φαντασίαν σου. Πίστευσόν με, οἱ δύο ἐκεῖνοι ἀστέρες ἀδύνατον νὰ ᾗναι οἱ ἐδικοί μας. Ὁ εἰς αὐτῶν ἔγινεν ἄφαντος, λέγεις, καὶ ὁ ἕτερος λάμπει εἰσέτι. Λοιπόν! ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ, ἀγαπητή μου, ὅπου ἂν ὑπάγῃς, θὰ ὑπάγω καὶ ἂν ἀπέθνησκες, Θεέ μου! . . . φαντάζεσαι ὅτι δύναμαι νὰ ἐπιζήσω σοῦ; Ὀλγα μου ἡ ζωὴ ἄνευ σοῦ εἶναι τυραννία, τοῦ θανάτου φρικωδέστερα.

Ἡ Ὀλγα ἤγειρε ζωηρῶς τὴν κεφαλὴν καὶ προσηλοῦσα τὸ βλέμμα της, πλήρες πυρός, ἐπὶ τοῦ συζύγου της.

— Λέγεις τὴν ἀλήθειαν; εἶπεν· ἂν ἀπέθνησκα, θ' ἀπηρεῖσαι τὴν ζωὴν;

— Καὶ τί θὰ κόμω ἄνευ σοῦ ἐν τῷ κόσμῳ;

— Ὁ ἔρωσ ἀλλῆς γυναικὸς δὲν θὰ σ' ἐδέσμευεν ἐν αὐτῷ;

— Ὀλγα, σέ ἀγαπῶ, ὡς ποτὲ δὲν ἠγάπησα.

Τοιοῦτος ἔρωσ δὲν γεννᾶται. Εὐτυχῆς, συμ-

πληροῖ τὴν ζωὴν, δυστυχῆς, τὴν συντρίβει! . . .

Σ' ἀγαπῶ τόσο, Ὀλγα μου!

Ἡ νέα γυνὴ ἐστηρίχθη αὖθις ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ ἀνδρός της, φιθυρίζουσα,

— ὦ! λέγε με πάντοτε, ὅτι μ' ἀγαπᾶς οὕτως!

Ὁλοκλήρου τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὑπαρξάσης φλογεῶς, ἠλπίζετο τοῦλάχιστον ὅτι τῆς νυκτὸς ἡ δρόσος ἐμελλε ν' ἀποδώσῃ ὀλίγην τινὰ δύναμιν καὶ ἐνέργειαν εἰς ὅλους τοὺς ἐν τῷ πλοίῳ. Ἀλλ' ὅμως, ἀντὶ τούτου, ἡ ἀτμοσφαῖρα κατεβαρύνθη· οἱ ἀτμοὶ αὐτῆς ἐπύκνωσαν καὶ κατεκάλυψαν ἐν μιᾷ στιγμῇ τὸν τόσο καθαρὸν καὶ τόσο ἐξ ἀστέρων λάμποντα ἐκεῖνον οὐρανόν. Ὁ Ἀλφόνσος καὶ ἡ Ὀλγα εἶχον ἀφήσει τὸ κατάστρωμα. Συριγμὸς ἀντηχήσας προσεκάλεσεν ὅλους τοὺς ναύτας ἐπάνω. Ἀπόγαιος ἄνεμος σφοδρὸς ἐρρυτίδωσε τὰ κύματα. Ἡ θάλασσα ἐκινήθη καὶ συνεταράχθη· τὰ κύματα ἤρχισαν νὰ μυκῶνται τρομερὸν καὶ ν' ἀφρίζουν, ὅτε μὲν ὑψοῦντα μετ' αὐτῶν τὸ πλοῖον, ὅτε δὲ ἀνασκάπτοντα ἄβυσσον ἀπειλοῦσαν νὰ τὸ καταπίῃ. Οἱ ἄνεμοι ὠρῦοντο μακρυωδῶς. Αἱ ἀστραπαὶ διέσχίζον τὰ νέφη. Ὁ κερσυνὸς ἐπέσκηψε τέλος, καὶ φρικώδης ἀταξίας καὶ θορύβου σκηνὴ ἔλαβε χώραν μετ' οὐ πολὺ ἐπὶ τοῦ πλοίου, κατὰ τῶν στοιχείων παλαιόντος.

Δώδεκα ὥραι εἶχον παρέλθει ἀπὸ τῆς φρικώδους ταύτης θεέλλης, καὶ ἡ θάλασσα ἀκόμη δὲν εἶχε γαληνιάσει. Καὶ εἶχε μὲν ὀλίγον ὁ οὐρανὸς φωτισθῆ, ἀλλ' ὅμως πάντοτε ᾗν ἀπειλητικός. Ἡ δ' Ἀμφιτρίτη τρομερῶς ὑπὸ τῶν κυμάτων παραδερομένη ὠθεῖτο· εἰς τὴν κορυφὴν των, ἄνευ ἰστών, συντετριμμένη σχεδὸν καὶ ἤρχιζε νὰ διαρρέῃ.

Κατὰ δὲ τὸ διάστημα τῶν δώδεκα ἐκείνων ἐναγωνίων ὥρων, ὁ Ἀλφόνσος εἶχε μείνει παρὰ τῆς Ὀλγα, κρατῶν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του, καθησυχάζων τοὺς φόβους της, ἀπομάσσων τὰ δάκρυά της διὰ φιλημάτων, λησμονῶν ὁ ἴδιος τὸν κίνδυνον ὅπως ἐνθαρρύνῃ τὴν σύντροφόν του πλειότερον, μὴ φροντίζων ἢ δι' αὐτήν. Ἐν τούτοις ἡ νέα γυνὴ, πλέον ἴσως φρίττουσα τὴν ἀβεβαιότητα τῆς ἐπιφυλαττομένης αὐτοῖς τύχης, ἢ τὴν ἐξηγρωμένην θάλασσαν, ἠθέλησε ν' ἀναβῇ εἰς τὸ κατάστρωμα. Ὁ Ἀλφόνσος ὑπεχώρησεν

εἰς τὰς ἐπιμόνους αὐτῆς ἀπαιτήσεις. Ἄπαντες οἱ ναῦται ἤντλουν τὰ εἰσρέοντα ὕδατα· καὶ οἱ ἐπιβάται δὲ αὐτοὶ ἐβοήθουν τὸ κατὰ δύναμιν, ἀλλ' ὀλίγη ἔμενεν ἡ ἐλπίς, καὶ ἤδη διενσοῦντο νὰ παρασκευάσωσι τὰς λέμβους. Ὁ Ἀλφόνσος εἶχε συναμιγῆ μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων, καὶ, μ' ὅλας τὰς παρακλήσεις τοῦ, ἡ Ὀλγα διέμενε πλησίον αὐτοῦ, ὅποτεν μανιώδες κύμα ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐθραύσθη, καὶ κατεκάλυψε τὸ κατάστρωμα· ὁ Ἀλφόνσος ἀνετράπη ἐκ τῆς ὀρμῆς ταύτης, ἡ κεφαλὴ του ἐκτύπησεν ἐπὶ συντετριμμένου τινὸς ἱστοῦ καὶ ἐλειποθύμησεν.

Ὅταν ἐπανῆλθεν εἰς ἑαυτὸν, εὐρίσκετο ἐπὶ τῆς κλίνης του, περικυκλωμένος ὑπὸ πολλῶν ἐπιθατῶν· ἐκθαμβὸν ἔρριψε κατ' ἀρχὰς περὶ αὐτὸν βλέμμα, ἔπειτα δ' ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Σφοδρὸς πόνος τὸν εἶχεν ἀνακαλέσει εἰς τὴν ζωὴν.

— Τί μὲ συνέβη; ἐψιθύρισε· ποῦ εἶναι ἡ Ὀλγα μου;

— Δὲν πρέπει νὰ ὁμιλήτε, εἶπεν ὁ ἰατρός τοῦ πλοίου, ὅστις ἐκράτει τὸν βραχίονά του· σὰς ἀναγκαιοῖ μεγάλη ἡσυχία. Ἡ θύελλα αἰφνιδίως κατέπαυσε· καὶ ὑπέφερε μὲν ἐκ ταύτης τὸ πλοῖον πολὺ, εἴμεθα ὅμως πλησίον τῆς ξηρᾶς, καὶ ἔδυνηθῆ νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ λιμένος.

— Ἄλλ' ἡ Ὀλγα;

— Ἡ σύζυγός σας. . . εὐρίσκεται εἰς τὸν θάλαμον τοῦ κυβερνήτου. Μὴ φροντίζετε παρὰ δι' ὑμᾶς αὐτὸν. Κύμα τι σὰς ἀνέτρεψε καὶ ἐπληγώθητε δεινῶς κατὰ τὴν κεφαλὴν· ἀπαιτεῖται λοιπὸν ἄκρα ἡσυχία . . .

— Ἡ Ὀλγα ἔπρεπε νὰ ᾔνοι ἐδῶ! ἀνέκραξεν ὁ Ἀλφόνσος μετὰ τρόμου, πειραθεὶς νὰ ὑπεγερεθῆ.

— Ὅχι, εἶπεν ὁ ἰατρός ἐμποδίσας αὐτὸν, ἐγὼ ἀντέστην εἰς τοῦτο. Διότι, μετὰ τὰς ἀγωνίας τῶν δύο τούτων ἡμερῶν δὲν ἠθέλησα ὥστε νὰ σὰς βλέπῃ πάσχοντα. Ἀναπαύεται. Ἀναπαύητε καὶ ὑμεῖς, προσπαθήσατε νὰ κοιμηθῆτε· ἐν ὀνόματι αὐτῆς σὰς τὸ διατάττω.

Ὁ Ἀλφόνσος δὲν εἶχεν ἐτι τὰς ἰδέας σταθερὰς, διότι ἡ πληγὴ του τὸν εἶχε ρίψει εἰς κατάστασιν καταπτώσεως ἐντελοῦς· ἐπανέρριψε λοιπὸν ἡσύχως τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, ψιθυρίσας.— Δυστυχῆς Ὀλγα! — καὶ

ἀπεκοιμήθη ὕπνον τεταραγμένον καὶ πυρετώδη.

Τῆ ἐπαύριον ὅμως, ἡ ἰσχυρὰ κράσις του εἶχεν ἐν μέρει νικήσει τὴν ἀσθένειαν· ἡ πληγὴ του παρεῖχε πολλὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ συνουλωθῆ, ἀλλ' αὐτὸς εὐρίσκετο εἰς σφοδρὰν ταραχὴν. Ἡ Ὀλγα δὲν ἦν εἰς τὸ προσκεφάλαιόν του! Καὶ μ' ὅλας τοῦ ἱατροῦ τὰς προσπάθειας ἠθέλησε νὰ ἐγερεθῆ, ἠθέλησε νὰ ὑπάγῃ νὰ ζητήσῃ τὴν Ὀλγαν· ἐδέησεν ἄρα νὰ τῷ ἀποκαλύψωσι τὴν τρομερὰν ἀλήθειαν.

Καθ' ἣν στιγμὴν εἶχεν ἀντραπῆ, ἡ Ὀλγα ἦν πλησίον αὐτοῦ· παρελθόντος τοῦ κύματος, ἡ Ὀλγα εἶχε γίνεαι ἄφαντος! Τὸ κύμα εἶχεν ἀρπάσει τὴν τόσον εὐτυχῆ καὶ τόσον ἀγαπωμένην ἐκείνην γυναῖκα! Τὴν εἶχεν ἀρπαξάσει χωρὶς καὶ νὰ τῆ δώσῃ καιρὸν νὰ σφιγξῆ τοῦ συζύγου αὐτῆς τὴν χεῖρα καὶ νὰ τῷ εἶπῃ τελευταῖον χαῖρε! Δυστυχῆς Ὀλγα!

Εἰς μάτην ὁ ἰατρός ἠγωνίσθη νὰ ἐξασθενίσῃ τὴν πληγὴν τὴν ὁποῖαν κατέφερεν ἐπὶ τοῦ δυστυχοῦς νέου· εἰς τὰς πρώτας λέξεις εἶχεν ἀσθθῆ ἐπὶ τῆς κλίνης του. Πνευστιῶν, τὸ βλέμμα ἔχων ἀποπεπλανημένον, ἤκουτε μετὰ σπασμωδικοῦ τρόμου. — Ἀπέθανεν! ἀπέθανεν! ἐκράυγασε μετὰ φωνῆς σπαραξικαρδίου, ἀπέθανεν! Καὶ ριφθεὶς ἔξω τῆς κλίνης του, ὤρμησεν ἐν παραφορᾷ πρὸς τὴν θύραν τοῦ θαλάμου· ἀλλὰ φθὰς ἐκεῖ, τρομερὰν ὑπέστη ἰσωτερικὴν ἀναστάτῳσιν· ἐκλονήθη, ὁ ἰατρός τὸν ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἡ πληγὴ του εἶχεν ἀνοιχθῆ, τὸ αἷμα κατέρρεεν ἐπὶ τοῦ προσώπου του, καὶ ἀκίνητος ἐμεινεν.

(ἔπεται τὸ τέλος).

ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΟΣ ΣΥΚΗ,

Ἐν τῶν ὠραιότατων, χρησιμωτάτων, καὶ διὰ τὰς προσηρτημένας αὐτῷ θρησκευτικὰς ἰδέας περιεργωτάτων φυτῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς. Ὑφόμενον μέχρι δέκα καὶ δεκαπέντε ποδῶν, ἔχει σὺλλα στερεὰ καὶ εὐλύγιστα, μακρὰ δὲ ποδῶν 12, καὶ πλατέα, ποδῶν 2, καὶ ἔχοντα καυλὸν χονδρὸν πολλακίς ὡς τὸν βραχίονα. Ἄνθη δὲ ἔχει μεγάλα, εὐωδέστατα, ἰσοβαφῆ συγχρόνως καὶ κίτρινα, καὶ φεόμενα βοτρυδῶν, καὶ καρπὸς

τριγωνικούς, συκοειδείς, εὐχύμους, ἐνὸς δακτύλου μέχρι τριῶν.

Τὸ φυτὸν τοῦτο, καλλιεργούμενον ἐν Ἀμερικῇ καὶ πρὸ τῆς ἀνακαλύψεώς της ἀκόμη, πολλὰς παρέχει ὠφελείας εἰς τοὺς κατοίκους. Καὶ τοῦ μὲν κέρμου αἱ ἴνες χρησιμεύουσιν ὡς κλωστή,

τὰ δὲ φύλλα εἰς στέγασιν οἰκιῶν, εἰς περιζώματα τῶν ἀγρίων, καὶ ἐν γένει ἀντὶ ὑφάσματος. Διάφορα τῶν μερῶν του εἰσὶν ἱματικά· οἱ ἀκρέμωνές του παρέχουσιν εὐάρεστον ὄψον, καὶ πρὸ πάντων οἱ ἄφθονοι καρποὶ του θαυμασίως παρασκευαζόμενοι εἰς τῶν μερῶν ἐκείνων ἢ πρωτί-

ΠΑΡΑΔΕΙΣΙΟΣ ΣΥΚΗ:

τη τροφή· ὑπάρχει δὲ τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου δένδρου δάση ὀλόκληρα, καὶ τοσοῦτον καρποφόρον εἶναι, ὥστε ἡ αὐτὴ γῆ ἢ παρέχουσα 100 γεωμήλων λίτρας, παράγει ὑπὲρ τὰς 4000 λίτρας παραδεισοσύκων.

Διὰ τὰ παντοῖα του προτερήματ᾽ αὐτὰ ἐλάβε τὸ πομπῶδες του ὄνομα, καὶ θεωρεῖται ὑπὸ πολλῶν ὡς ἱερὸν δένδρον· οἱ χριστιανοὶ μάλιστα τῆς Μαδέρας ἔχουσιν εὐλάβειαν πρὸς αὐτὸ, οὐδὲ ὅλως ἀμφιβάλλοντες ὅτι ὁ καρπὸς του εἶναι αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ μῆλον τὸ δελεάσαν τὴν κοινὴν ὀ-

λων ἡμῶν μητέρα, καὶ οἱ Ἴσπανοὶ καὶ οἱ Πορτογάλλοι δὲν κόπτουσι ποτὲ αὐτὸν ἐγκαρσίως, διότι λέγουσιν ὅτι ἐντὸς αὐτοῦ εὐρίσκουσι σταυροῦ σχῆμα. Τινὲς δὲ διίσχυρίζονται ὅτι τούτου βότρεϊς ἦσαν οἱ ὑπερμεγέθεις ἐκεῖνοι, οἱ κομισθέντες εἰς τὸν Μωϋσῆν εἰς δεῖγμα τῆς εὐφορίας τῆς γῆς Χαναάν, καὶ ὑπῆρξαν συγγραφεῖς γράψαντες ὅτι ταύτης τῆς συκῆς τὰ φύλλα ἐκάλυψαν τὴν γυμνότητα τοῦ Ἀδάμ μετὰ τὴν πρώτην παρακοήν του.

ΤΟ ΜΑΓΝΗΤΙΚΟΝ ΡΕΥΣΤΟΝ.

(Συνέχ. καὶ τέλος ἴδε τεύχος ΙΖ'. σελ. 544.)

— Καὶ ὁ κρότος ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἤκουσα; ἡ τράπεζα αὕτη, ἣτις κεῖται κατὰ γῆς;

— Φίλε μου, μὴ μὲ κάμνεις πλέον ἐρωτήσεις . . . αἰσθάνομαι ὅτι θὰ λειποψυχήσω . . . ἄ! ἄ! γρήγορα κολώνιαν, . . . αἰθέρα . . .

Ὁ Χ. ἀφοῦ ἀνῆψεν ἐν φῶς ἔσπευσε νὰ βοηθήσῃ τὴν γυναῖκά του ὅτε αἰφνιδίως ἀφῆκε κραυγὴν φρίκης, καὶ τείνας τὸν τράχηλον, ἔχων τὸ στόμα κεχηνὸς καὶ ἀνοίξας μεγάλους τοὺς ὀφθαλμούς ἐμεινεν ἀκίνητος ὡς ὁ Δὸν Βάρτολος. Εἶχε παρατηρήσει κατὰ γῆς τὴν ράβδον τοῦ βρυκόλακος, ἀλλὰ λίαν κομψὴν δι' ὃν δύσμορφον, ὡς ὁ ἄλυτος νεκρός.

— Πόθεν εἶναι τοῦτο, κυρία, ἐκραύγατε μετὰ φωνῆς ἀναπαλλούσης ἐκ τῆς ὀργῆς καὶ ἐγείρων τὸ πειστήριον.

Ἡ κ. Χ. ἦτο λειποψυχημένη, ἄρα δὲν ἀδυνήθη ν' ἀποκριθῆ.

Ὁ δυστυχὴς σύζυγος διῆλθε τοῦ ὑποκοίτου τῆς νυκτὸς σκεπτόμενος σοβαρῶς, πικρῶς περὶ τῆς θέσεώς του. Ἐλθούσης τῆς ἡμέρας ἔκαμε τὴν ἀπόφασίν του!

— Κυρία, εἶπεν εἰς τὴν γυναῖκά του, πάσχουσαν εἰσέτι ἐκ τῶν συγκινήσεων τῆς νυκτὸς, δὲν γνωρίζω κανέν ἄλλο ἰατρικὸν δυνάμενον νὰ σᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὰς συνεπειὰς τοῦ χθεσινοῦ τρόμου. Θέλετε νὰ παραδοθῆτε εἰς τὴν ἐπιστήμην μου καὶ τὴν πεῖράν μου;

— Μάλιστα, φίλε μου.

Ὁ Χ. ὑπέκρυψεν ὑπὸ ὕφος σοβαρότητος τὴν φρικώδη χαρὰν τὴν ὁποίαν ἡ ἀπόκρισις τῆς γυναικὸς του τῷ ἐπροξένησε, καὶ ἤρχισεν, ἄνευ ἄλλης ἀναβολῆς νὰ τὴν μαγνητίζει!

Ἄρα μὲ τὰς πρώτας ἐπιθέσεις τῶν χειρῶν ἡ νέα γυνὴ ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, ὡς ἄνθος κλίνον ἐπὶ τοῦ στελέχους του, ἀμέσως δ' ἔπειτα ἔπεσεν εἰς βαθύτατον λήθαργον.

— Κυρία, τὴν ἠρώτησεν ὁ Χ., ἀπεκοιμήθης;

— Ναί, φίλε μου.

— Μὲ βλέπεις; μὲ ἀκούεις;

— Ναί!

— Καλά. Τώρα, σὲ διατάττω ν' ἀποκριθῆς μετὰ τῆς μεγαλειτέρας εἰλικρινείας εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου . . . νὰ μὴν ὑποκρύψῃς τὴν ἀλήθειαν . . . Εἶδεμή, κύτταξε καλά . . . Σ' ἔχω εἰς τὴν ἐξουσίαν μου . . . Θὰ ἐκδικηθῶ τρομερά! . . . Θὰ μ' ὑπακούσῃς;

Ἡ νέα γυνὴ ἐδίστασε.

— Θὰ μ' ὑπακούσῃς; ἐπανελάβεν ὁ Χ. ρίπτων κατὰ κεφαλῆς τῆς δυστυχοῦς νέαν ποσότητα ρευστοῦ μαγνητικοῦ.

— ὦ! μὲ θανατώνεις . . . ἐτραύλισεν ἡ γυνή. Ἐλεος . . . θὰ ὑπακούσω.

Ὁ κ. Χ. ἀφοῦ συνελέχθη ἐνταυτῷ πρὸς στιγμὴν, ἤρχισε τὰς ἀνακρίσεις του.

— Ἀγαπᾶς τινα ἐρωτικῶς; τὴν ἠρώτησε.

— Ναί.

— Ποῖον; λέγε τὴν ἀλήθειαν!

— Ἄνδρα ἐντελῆ, ἀγαθὸν, χαριέστατον!

— Ποῖος εἶναι αὐτός ὁ ἄνδρας;

— Ἡ εὐγενεία σου!

— Καὶ ὁ ἐξάδελφός σου . . . ὁ Κάρολος . . . τὸν συλλογίζεσαι κάποτε;

— Ποτέ!

— Δὲν τὸν ἀγαπᾶς;

— ὦ! ὄχι, τὸν βδελύττομαι.

Ὁ Χ. ἐσταμάτησε, τὸ πρόσωπόν του σκυθρωπὸν τὸ πρῶτον, ὡς τὸ τοῦ Ὠτέλου, εἶχεν ἐπαισθητῶς αἰθριάσει.

— Ποῖον τὸ ἀληθὲς αἷτιον τοῦ συμβάντος τὴν παρελθοῦσαν νύκτα θορύβου εἰς τὸν κοιτῶνά σου;

Μετὰ τὴν ἐρώτησιν ταύτην τὴν ὀλίγον ἀδιάκριτον, ἡ δυστυχὴς μαγνητιζομένη ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ δὲν ἀπήντησεν.

— Ἀποκρίσου . . . τὸ θέλω, τὸ θέλω, τὸ θέλω!

— ὦ! πῶς μὲ κάμνεις νὰ ὑποφέρω . . . φοβοῦμαι . . .

— Ἀποκρίσου σὲ λέγω, σὲ τὸ διατάττω!

Ἡ ὑπνοβατικὴ ἐκινήθη ἐπὶ τῆς καθέδρας τῆς, ἔπειτα διὰ φωνῆς ἐκλειπούσης, ὑποκώφου καὶ μόλις καταληπτῆς:

— Τὸν θόρυβον τὸν ἐπροξένησεν ἄνθρωπος, ὅστις ἐμβὰς διὰ τοῦ παραθύρου ἀνέτρεψε τὴν μικρὰν τράπεζαν, ἀπεκρίθη ἡ γυνή.

— "Ανθρωπος εἰς τὸν κοιτῶνά σου! τὴν νύκτα! ποῖος εἶναι αὐτός ὁ ἄνθρωπος;

— Πρὸς Θεοῦ, μὴ ἐπιμένετε . . . τὸ στῆθός μου καίει, μὲ φαίνεται ὅτι ἡ καρδία μου θὰ δι-
αρραγῆ· ἔλεος . . . ἐξύπνησέ με.

— Ποῖος εἶναι αὐτός ὁ ἄνθρωπος;

— "Ω! πόσον σκληρὸς εἶσαι; "Εστω λοιπὸν, ἀφοῦ τὸ θέλεις, ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτον ὁ Φ.

— 'Ο Φ., ἐπανελάβεν ὁ Χ. μετ' ἀνεκφράστου ἐκπλήξεως, ὁ καλλίτερος φίλος μου. 'Ο Φ. ὅστις τοσοῦτον μ' ἐσυμβούλευε νὰ σὲ νυμφευθῶ;... 'Ο Φ. ὅστις σήμερον εἶναι ἕξ χρόνων... Τὸ τέρας! Καὶ σὺ, φιλτάτη μου, τί τῷ εἶπες;

— Τὸν μετεχειρίσθην μὲ τὴν πρέπουσαν εἰς αὐτὸν περιφρόνησιν . . . Τοῦ ἐδήλωσα . . . 'Ω! πῶς ὑποφέρω . . . ἐξύπνισέ με . . . ἤμην ἐτοίμη νὰ σὲ φωνάξω. . . ὅτε φεύγων ἀνέτρεψε τὴν τράπεζαν . . . ὦ! ὑποφέρω . . . ἀποθνήσκω. . . ἐξύπνισέ με!

'Η νέα γυνὴ ὑπέπεσε τότε εἰς νευρικοὺς σπασμούς, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ὀπαδὸς τοῦ Μεσμέρου μετὰ πολλοῦ τοῦ κόπου τὴν ἀπήλλαξεν.

"Ὅτε συνῆλθε εἶδε τὸν ἄνδρα τῆς γονυπετῆ ἐνώπιόν της.

— "Ω! εἶσαι ἄγγελος, ἔλεγεν αὐτῇ.

Καὶ ὁ μὲν ἐξάδελφος Κάρολος διηγήθη ταῦτα· ὁ δὲ δυστυχὴς Φ. φωραθεὶς ὅτι ἤθελε νὰ καταχρασθῆ τόσον γονδροειδῶς τὸν μῦθον τοῦ αὐτόχειρος νεανίου, δὲν ἐννοεῖ παντάπασι τὸ αἴτιον τῆς πρὸς αὐτὸν ἀπεχθείας τοῦ φίλου του Χ.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) ***

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

—ο—ο—ο—

ΠΡΟΣ ΜΙΑΝ ΦΙΛΑΡΕΣΚΟΝ.

Πρὶν φύγης, ἄστρον μου γλυκὺ, κομψὴ τῆς Εὐας κόρη,
ἵνα διέλθης εὐχαρὶς καὶ ποταμούς καὶ ὄρη
μ' ἀτμόπλοια πυρίπνοα, μ' εὐπτέρους ἀτμαμάξας,
πρὶν ἴδης πόλεις γελαστὰς θελγῆτρων καὶ θαυμάτων,
ὁ νοῦς σου πρὶν ἐπισπασθῆ ἐκ τόσων θαυμάτων,
σὲ θέλξῃ δ' ἔρωσ ἕτερος, τὴν μνεῖαν μου πατάξας.

"Ω! ἄφες γόησσα φαιδρά, θεὰ φιλαρεσκείας,
νὰ σ' εἶπω πόσον ποθητὴ τῆς νέας μου καρδίας
ὑπῆρχες καὶ ὑπάρχεις!

Νὰ σ' εἶπω πόσον σ' ἀγαπῶ, πόσον πικρὰ στενάζω,
πῶς ἄγγελον νυχθημερὸν πλησίον μου σὲ κράζω,
πῶς, πάντοτε περικαλλῆς, τοῦ βίου μου σὺ ἄρχεις!

'Ἰδὲ τὸν σκεπτικὸν ἐμὲ ὀπότον σὺ φλογίζεις·
ὀπότον μὲ ἐν νεῦμά σου μὲ καταθασανίζεις·
πρὸ ἀδυνατοῦ γυναικὸς ἀνὴρ ἐγὼ πῶς κύπτω . . .
Νὰ σὲ συντρίψω ὡς κέλφος εὐθύς θὰ ἠδυνάμην,
θὰ ἤμην τόσον εὐτυχῆς μακρὰν σου ἂν ἰστάμην,
κ' ἐν τούτοις εἰς τοὺς πόδας σου τὴν ὑπαρξίν μου ρί-
πτω!

Εἶσαι, φιλάρεσκε, τὸ φῶς λυχνίας πολυχρύσου
κ' εἶμ' ἡ δειλαία χρυταλλίς· γνωρίζω πῶς ἐγγύς σου
ἂν περυγίσω θὰ καῶ. κ' ἐντούτοις περυγίζω . . .
εἶσαι τὸ χαῖνον βάραθρον καὶ εἶμ' ὁ ὀδοιπόρος·
φρικτὴν εὐρίσκω προχωρῶν καταστροφὴν προώρως,
κ' ἐντούτοις σκοτοδινῶν ἀπαύττως βηματίζω . . .

"Ω! πόσον, γύναι, σ' ἀγαπῶ! ὦ, πόσας νύκτας, τάλας,
εἰς ὕπνου γλυκεροῦ ἐνῶ εὐρίσκετο ἀγκάλας
καὶ ἔβλεπες ὀνόματα ὠραῖα παραδείσου,
δὲν ἐμελώδησα πικρὰ ὑπὸ παράθυρά σου·
«'Ο ποιητῆς ὁ δύστηνος ἂν ἀγρυπνῆ σιμά σου,
ἐστὶ δὴμος τώρα, ἄγγελε, ἀμέριμνα κοιμήσου!

Δὲν εἶσαι δρόσος δι' ἐμὲ ἢ ἄνθος ἐν καλλίχρουν,
ἀλλ' εἶσ' αἰνιγματῶδες ὄν, ποικίλον καὶ πολύχρουν,
λαβυρινθώδης κόλασις, γυνὴ ἄνευ καρδίας·
Γυνὴ μὲ πνεῦμα πύρινον φιλαρεσκείας εἶσαι,
κ' ἰδοὺ ὁ μόνος πόθος σου — ὠραία νὰ καλῆσαι
καὶ νὰ σοὶ ψάλλουν ἔρωτας πολλοὶ μετ' αὐθαδείας!

Τυφλὸς δὲν εἶμαι! σπαραγμὸν αἰσθάνομαι καὶ λύσσαν
ὅταν σὲ βλέπω ἐλαφρὰν "τὰ ὄνειρά μου ἦσαν"
εὐθύς φωνάζω "ὄνειρα παράφρονος ἀθλίου!"
Πλὴν μετ' ὀλίγον σὲ ζητῶ, πρὸς σὲ τὸ βῆμα τρέπω,
σκιά σου σὲ ἀκολουθῶ, δακρύων σὲ προσβλέπω
καὶ σὲ θαυμάζω λάμπουσαν ἐκ κάλλους οὐρανόου.

Τυφλὸς δὲν εἶμαι! πλὴν ἐν σοὶ τὸν οὐρανὸν λατρεύω!
ὅταν μοὶ λέγῃς "σ' ἀγαπῶ!" εἰ καὶ οὐδὲν πιστεύω,
ἀναξ πολὺς νομίζομαι τῆς οἰκουμένης πάσης·
ὁ νοῦς μου τότε ἵπταται, ἡ λύρα τότε ψάλλει,
ἀκτίς τις τότε θεϊκὴ τὸν κόσμον περιβάλλει,
κ' ἡ γῆ αὐτῇ τῶν στεναγμῶν ἢ ἄνω εἶναι πλάσις!

"Ω! πόσον, γύναι, σ' ἀγαπῶ!—Εἰπέ μοι, ἄλλος ἔρωσ
ὑπῆρξε σταθερώτερος; Εἰπέ μοι, εἰς πᾶν μέρος
δὲν ἤκουσας τὸ ᾄσμα μου ὕμνου τὴν καλλονὴν σου;
"Ω! διατί δὲν δέγξαις νὰ λέγωμαι εὐδαίμων,
νὰ ἦσαι μέσῳ θλίψεων ὁ ἀγαθὸς μου δαίμων,
ἡ Μοῦσα εἰς τὸ πνεῦμά μου δωροῦσα τὴν ἰσχύν σου;

"Ω! πόσον, γύναι, σ' ἀγαπῶ!... 'Ο ἔρωσ μου ἂν πταίει,
ἂν, μάταιον θυμιάμα, συντρίβεται καὶ καίει
σοῦ ἐμπροσθεν, ὡς πρὸ βωμοῦ, ἢ νεαρὰ ψυχὴ μου.
Οὕτω τὸ θέλει εἰς Θεὸς, σκληρὰ τις εἰμαρμένη·
ὁ ἔρωσ, ὅστις πανθενῆς μὲ φλέγει, μὲ θερμκίνει,
δὲν ἐκρίζουται καὶ αὐτὸν ὕμνεῖ πᾶσα πνοή μου.

'Αναχωρεῖς . . . ἐν εὐοδοσί σοὶ λέγω ἐκ καρδίας.
Μακρὰν σου ἤμην πάντοτε ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας,
μακρὰν σου τώρα δυστυχῆς θὰ ζῶ ἐντὸς ἀδύσσου...
"Ω! ὕπαγε... ἐπίσπευσον πλὴν τὴν ἐπιστροφὴν σου·

ἄν κρύπτεσαι, ὦ ἥλιε, πλὴν τὴν ἀνατολήν σου
ἐπικαλοῦμαι ὡς ἀρχὴν ζωῆς τοῦ παραδείσου!

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΠΑΠΙΑΖΟΓΛΗΣ.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΜΟΥ.

1

Γελοῦσαν τὰ τριαντάφυλλα, οἱ ἀνθοὶ μοσχοβολοῦσαν
καὶ σὲ πουλιῶν πουρπούλισμα μόνον ἐσειοῦντο οἱ κλά
[δοι
κ' ἢ ἀντιλιάδες στῆς δροσιᾶς τῆς στάλαις ἐγλυτροῦσαν
κι' ἀπὸ διαμάντια δλόσπαρτο μοῦ ἐφάνη ἓνα λειβάδι.
Τρεμουλιαχταὶς στὰ μάτια μου ἐπαίζανε ἢ ἀχτίδαις,
παρέκει ἐμουρμουρόκλαιγε μὲ βρῦσι στὸ πλευρό μου,
ἐδῶ πῶς σὲ εἶδα μοναχῆ. πῶς μοναχὸν μὲ εἶδες,
μοῦ ἐφάνη εἰς τ' ὄνειρόν μου.

2

Λὲς καὶ ἀγγελούδας εὐμορριὰ νὰ σοῦ ἔδινε ἢ χλωμάδα,
τὰ μμάτια σου ἀναγάλαζαν στὴ λάμψι καὶ στὴ χάρι
σὰ στὸ νερὸ τὸ καθαρὸ τοῦ ἡλίου ἢ ἀντιλιάδα
καὶ ἀπ' τὰ μαλλιά σου ἐπέριναγε τὸ βάλσαμο νὰ πάρῃ
χαρούμενο, ἀνεμπόδιστο τῆς μοναξιάς τ' ἀέρι
καὶ σὰ νὰ μὴ μ' ἐγνώριζες καὶ σὰ στὸ λογισμό μου
ποτὲ νὰ μὴν ἐπέρασες, ποτὲ δὲν σὲ εἶχα φέρι
μοῦ ἐφάνη εἰς τὸ ὄνειρό μου.

3

Ψιλὸ ἔπερτε στοὺς κόρφους σου τὸ φόρεμα σὰν πᾶν
ποῦ ἔβλεπε καὶ δὲν ἔβλεπε τὰ στήθια σου τὸ μάτι
σὰ στὸν καθρέφτη τῆ θωριᾶ ὁποῦ σκεπάζει ἢ ἄλλη
μὲ ἀγγέλου ἀέρα τὸ κορμὶ τὸ δλόλαμπρό σου ἐπάται
καὶ σὰν νὰ σὲ ξεγέλαγε μὲ χίλια δροὶ ἢ μοῖρα
δλόχαρη, ξεπέταχτη σὲ εἶδα στὸ λογισμό μου
κόρη, ἄς μὴν εἶνε πλάνη μου αὐτὴ ἢ χαρὰ ποῦ ἐπῆρα
γιὰ σένα στὸ ὄνειρό μου.

4

Καὶ γύρω σὰν νὰ ἐγύρευες ἀνθὸ τῆς ἀρεσκιάς σου
στὰ χαμολούλουδ' ἔτκυφτες κ' ἢ πεταλούδαις' φεύγαν
καὶ ἐγὼ μὲ κλῶνο τῆς μυρτιάς ἐσήμωσα κοντὰ σου
μ' εἶδες γλαρὰ, δὲν λάλησες, ἀλλ' ἢ μματταῖς σου ἐ
[λέγαν

πῶς ἤθελε τὸ χέρι σου τὸν κλῶνό μου νὰ πάρῃ
Μ' ἔδωκες τὸ χαμόγελο, σ' ἔδωκα τὸν ἀνθὸ μου,
τὸν πῆρες μὲ κυπαρισσιῶν τὸν ἔσμιζες κλωνάρι
μοῦ ἐφάνη εἰς τὸ ὄνειρόν μου.

5

Ἐξύπνησα καὶ στ' ὄνειρο πλανιέτ' ὁ λογισμός μου
τὸν κόσμον, κόρη, θὰ δηλήῃ τὸ στολιστὸ λειβάδι,
τὸ θαμποδόλημ' ἐξηγεῖ τὴν πλάνη αὐτὴ τοῦ κόσμου
καὶ ἀγνώριστος ποῦ σ' ἔδωκα ἐγὼ τὸ μυρτοκλάδι
σημαίνει γιὰ τὸν ἔρωτα πῶς μὲ ζωὴ δὲν φθάνει.
Μὲ τὸ κυπαρισσόκλωνο πῶσμιζες τὸν ἀνθὸ μου
δηλοῖ πῶς θ' ἀγαπάῃ ἢ ψυχὴ κι' ὅταν κανεὶς πεθάνῃ.
Αὐτὸ εἶνε τὸ ὄνειρό μου.

Ἀθῆναι 30 Σεπτεμβρίου 1880.

Δημήτριος Βαλαβάνης.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ.—Εἰς τὸ «Ματριμονιὰλ Νέβ» τῆς
28 αὐγούστου λήξαντος ὑπ' ἀρ. 9118 ἀναγι-
νώσκομεν:

«Σεβάσμιος κύριος μεσσίας ἡλικίας, μετρίας
καλλονῆς, εὐκατάστατος, ἐπιθυμεῖ νὰ συνάψῃ
σχέσεις μετὰ κόρης, ἢ χήρας κυρίας, ἡλικιωμέ-
νης, μεταξύ 25 μέχρι 40 ἐτῶν, μὲ πρόθεσιν ὅ-
πως συνάψῃ γάμον μετ' αὐτῆς. Δέον ἢ κυρία νὰ
ἦνε καλῆς διαθέσεως, πλουσία, σεβασμία, καὶ
προικισμένη διὰ ἀρκετῆς ὀρθοφροσύνης. Ὁ κύριος
εἶνε ὑψηλοῦ ἀναστήματος, μελαγχροινός, ἔχει
λεπτὴν ἐπιδερμίδα, ὀφθαλμοὺς τεφρούς, μᾶλλον
ὑποκυάνους, ζυγίζει 170 λίτρας, δὲν πίνει ταμ-
βάκον, οὔτε μασεῖ, ἢ καπνίζει, δὲν εἶνε βλάσφη-
μος, δὲν παίζει χαρτιά, κύβους οὔτε κανὲν ἄλ-
λο τυχερὸν παίγνιον, δὲν στοιχηματίζει εἰς τὰ
ἵπποδρόμια, ἢ εἰς ὅ,τι δῆποτε σύστημα παιγνίου,
δὲν εἶνε οὔτε πλούσιος, οὔτε πτωχός, οὔτε σο-
φός, οὔτε ἀμαθής, ἄγιος μῆτε διάβολος, ὑποκρι-
τῆς οὔτε συκοφάντης, ἄσωτος μὴδὲ φιλάργυρος,
οὔτε ψευδεθλαβῆς εἰς τὴν θρησκείαν, οὔδὲ τύ-
ραννος ἐν τῇ πολιτικῇ, πλὴν πιστεύει εἰς τὴν
χρυστὴν ἀρχὴν «ὁ σὺ μισθῆς ἑτέρῳ μὴ ποιήσης»,
εἶνε ἐν συνόψει εὐλικρινῆς, φιλαλήθης καὶ τίμιος.
Ἀξιόπιστοι πληροφορίαι δίδονται καὶ αἰτοῦνται.
Ὁ συντάκτης ἔχει τὴν φωτογραφίαν καὶ διευ-
θυνσίν του.»

Πῶς σὰς φαίνεται;

«Ἐφημερίς»

ΑΙΝΙΓΜΑ Δ'.

Ἐπῆρε μῆτηρ θυγατρὸς,
ἢς τὸ γλυκὺ τὸ γάλα
εἰθῆλασέ ποτε υἱός,
ὅστις προσφέρει γάλα
πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν
εἰς ὄλους τοὺς πιστοὺς του
εἰς τοὺς λατρεύοντας αὐτὸν
καὶ ὄντας ὁπαδοὺς του.
Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου πλὴν,
ἄν γράμμα τι μοὶ βάλῃς
τὴν ἐννοιάν μου παρευθὺς
ἄπασκν μεταβάλλεις·
τότε λαμβάνω ὑπαρξιν
ὄλωις διόλου νέαν
δε' ἢς ἐγὼ δλόκληρον
εἰς ἐποχὴν ἀρχαίαν
φυλὴν μεγάλην ἔθρεψα
ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας
προσφέρων πάντοτε αὐτῇ
τροφὰς τὰς ἡδυτέρας.

N. K. ΜΑΚΑΡΟΣ.